Blauw = FIN
Groen= SZW
Oranje = AZ
Rood = BZK
Paars = J&V

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m

1. JZ Wat is het precies verschil tussen "institutionele vooringenomenheid" en "institutioneel racisme" ?

   Antwoord:
   Vooropgesteld moet worden dat ik zowel institutionele vooringenomenheid als institutioneel racisme ten strengste afkeur. Er zit echter een verschil tussen beide termen. Vooringenomenheid is het oordelen met een vooroordeel en is een van de conclusies van de Adviescommissie uitvoering toeslagen over de doorgeschoten fraudeaanpak. Een vooroordeel kan zien op ras, maar is daar niet toe beperkt. Racisme is het onrechtmatig maken van daadwerkelijk onderscheid op grond van iemands ras. Het is een reëel risico dat vooringenomenheid kan leiden tot racisme maar dat hoeft niet. Hierbij maakt de toevoeging institutioneel geen verschil.

2. JZ Erkent u dat er de afgelopen jaren sprake was van institutioneel racisme bij dit dossier?

   Antwoord:
   Het onrechtmatig maken van onderscheid op grond van iemands ras is verkeerd en mag niet plaatsvinden, zeker niet bij de overheid. Uit bijvoorbeeld het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens blijkt dat de tweede nationaliteit wel is gebruikt in situaties waar dit niet had gemogen. Bewust of onbewust is daarmee een ongelijkheid gecreëerd en in stand gehouden. Dat is hoe dan ook ontoelaatbaar en dat moet voorkomen worden. Op 19 mei 2020 is er ook aangifte gedaan van beroepsmatige discriminatie. Het OM heeft op 7 januari jl. besloten geen vervolging in te stellen. Ik verwijs u naar mijn brief van 7 januari jl. over het oordeel van het OM over de aangifte.

3. JZ EN BZK Is er vandaag de dag nog steeds sprake van institutioneel racisme binnen de Belastingdienst en binnen de rest van de overheid?

   Antwoord:
   Naar aanleiding van onder meer de stukken die zijn aangetroffen en het rapport van de Autoriteit Persoonsgegevens heeft de belastingdienst/toeslagen belangrijke stappen gezet om te voorkomen dat er ooit nog eens sprake is van een onrechtmatig onderscheid op grond van iemands nationaliteit. Zo heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd dat de eerste nationaliteit alleen gebruikt mag worden als er sprake is van een expliciete wettelijke grondslag en wordt de tweede nationaliteit helemaal niet meer verwerkt. Tevens worden ambtenaren van de Belastingdienst en Toeslagen getraind op een juiste en professionele wijze om te gaan met persoonsgegevens en burgers.

Ook buiten de Belastingdienst en Toeslagen blijft het kabinet alert op signalen over oneigenlijk gebruik van nationaliteit of discriminatie op enige grond. De Nederlandse overheid werkt voor iedereen, en iedereen die bij de overheid aanklopt heeft recht op een eerlijke en menswaardige behandeling. In dit kader is het onderzoek dat de Nationale ombudsman uitvoert naar de klachtbehandeling bij etnisch profileren van belang. De ombudsman is in gesprek gegaan met burgers, ambtenaren, belangenbehartigers en raadgevers die te maken hebben gehad met (de beschuldiging van) etnisch profileren. Hij zal in vervolg hierop een visie opstellen over hoe de overheid moet omgaan met klachten over etnisch profileren en een duidelijk klachtbehandelingskader bij klachten over etnisch profileren ontwikkelen, dat toepasbaar is voor professionals bij de overheid, burgers en de Nationale ombudsman zelf. De resultaten van het onderzoek en het klachtbehandelingskader worden aan het einde van het eerste kwartaal van 2021 verwacht.

4. JZ EN BZK Erkent u dat (institutioneel) racisme illegaal is?

Antwoord:
Racisme is in strijd met onder meer artikel 1 van de Grondwet. Overtreding van dit verbod is onrechtmatig.

5. JZ EN BZK Wat gaat u te doen om zo snel mogelijk een einde te maken aan institutioneel racisme binnen de Belastingdienst en de rest van de overheid?

Antwoord:
Naar aanleiding van onder meer de stukken die zijn aangetroffen en de constateringen van de Autoriteit Persoonsgegevens heeft de belastingdienst/toeslagen belangrijke stappen gezet om te voorkomen dat er ooit nog eens sprake is van een onrechtmatig onderscheid op grond van iemands nationaliteit. Zo heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd dat de eerste nationaliteit alleen gebruikt mag worden als er sprake is van een expliciete wettelijke grondslag en wordt de tweede nationaliteit helemaal niet meer verwerkt.

Ook heb ik met het College van de rechten voor de mens gesproken over de bijdrage die zij kunnen leveren om ouders bij te staan. Ouders bij hen terecht kunnen met een melding of vermoeden van discriminatie. Ouders kunnen vragen om een oordeel in hun zaak, omdat beslissingen over de toekenning van kinderopvangtoeslag onder de reikwijdte van de gelijke behandelingswetgeving vallen. Het College behandelt de zaak dan in een openbare zitting en oordeelt of er sprake is geweest van discriminatie. De Belastingdienst zal dit oordeel altijd overnemen en erkennen.

Signalen van mogelijke discriminatie zullen wij altijd onderzoeken.

Het voorkomen van discriminatie binnen de eigen organisatie is een kerntaak van de overheid. In de beantwoording van de vragen van het lid Azarkan heeft de minister van BZK toegelicht op welke wijze

Met opmerkingen @UHT Zit er nog iets in het cultuurtraject op het gebied van gelijkebehandeling

vooroordelen onder meer tegen worden gegaan.[1] *Signalen van onjuist gebruik van gegevens zoals nationaliteit of discriminatie moeten altijd grondig worden onderzocht en passend opgevolgd. Om discriminatie, ook door overheidshandelen, terug te dringen zijn onder meer een gecoördineerde aanpak en onderzoek van belang. In een brief van 9 december 2020 heeft de minister van BZK aangekondigd een verkenning uit te laten voeren naar [redacted] discriminatie en racisme. Na deze verkenning zal de besluitvorming over de instelling van een Staatscommissie Discriminatie en Racisme in 2021 in gang worden gezet.*

6. BOA Erkent u dat de informatievoorziening vanuit het ministerie van Financiën richting de Kamer de afgelopen jaren onvolledig, onvoldoende en onjuist was?

   Antwoord:
   Ik deel de constatering van de POK dat de informatievoorziening rondom de kinderopvangtoeslag bij herhaling ontijdig, onvolledig en onjuist is geweest.

7. BOA en JZ Wie is officieel/juridisch eindverantwoordelijk voor de gebrekkige informatievoorziening vanuit het ministerie van Financiën richting de Kamer? Is dat de staatssecretaris van Financiën of de minister van Financiën? Of is dat de minister-president?

   Antwoord:
   De staatsecretaris van Financiën is conform de portefeuilleverdeling verantwoordelijk voor de informatievoorziening over de kinderopvangtoeslag vanuit het ministerie van Financiën aan de Tweede Kamer. De minister van Financiën is juridisch eindverantwoordelijk voor de informatievoorziening vanuit het hele ministerie.

8. BOA Wat is de opvatting van de minister van Financiën over de "Rutte-doctrine" die in het rapport wordt genoemd?
9. POK team en FJZ Beschikte de Parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag (POK) over een ongelakt afschrift van de, in het kader van een besluit op een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) d.d. 15 november 2019[2] deels openbaar gemaakte notitie van de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken aan de staatssecretaris van 3 mei 2019, waarin in voetnoot 7 wordt gesproken van 'een lijvige verzameling teksten met werkinstructies waarvan een deel zou kunnen kwalificeren als – niet gepubliceerd – beleid. Daarnaast zijn er nog losse werkinstructies'? Kunt u toelichten waarop hier wordt gedoeld? Wilt u de Kamer een ongelakte versie van dit document (bijlage 2.2, document 00051 bij het besluit op het desbetreffende Wob-verzoek) doen toekomen?
10. FJZ en Toeslagen Kunt u toelichten welke (losse) werkinstructies, behandelkaders en voorschriften, concept-leidraden zijn aangetroffen die mogelijk op gespannen voet stonden met wet- en regelgeving, dan

[1] Kamerstukken II 2019/20, 3143.
[2] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2019/11/15/besluit-op-wob-verzoek-over-combiteam-aanpak-facilitators-caf

wel ronduit contra legem waren? Kunt u verder toelichten bij welke instructies of interne afspraken of richtsnoeren etc. sprake was van 'niet-gepubliceerd beleid'?

Antwoord:
In de eerste Voortgangsrapportage Kinderopvangtoeslag is een inventarisatie van strijdigheden van de uitvoering van Toeslagen met wetgeving opgenomen. In de vijfde Voortgangsrapportage is hiervan een update gegeven. UHB

11. FJZ en Toeslagen Heeft de Auditdienst Rijk (ADR) inmiddels al meer zicht op werkinstructies, behandelkaders, richtlijnen e.d. waarbij mogelijk in strijd met wet- en regelgeving is gehandeld? Wilt u de Kamer informeren over wat de ADR tot dusver heeft aangetroffen?
12. Toeslagen en FJZ Klopt het dat het MT Toeslagen eerder, in de jaren 2016/2017, in samenspraak met [redacted] vaktechniek, onderzoek heeft gedaan naar mogelijke contra legem werkinstructies en niet-gepubliceerd beleid? Wat waren toen de uitkomsten of bevindingen?

13. Toeslagen Kunt u de Kamer een afschrift doen toekomen van de 'Aandachtspunten afhandeling bezwaren CAF 11'?

Antwoord:
Betreft vermoedelijk het document dat als bijlage is bijgevoegd.
BIJLAGE BIJVOEGEN

14. Toeslagen Kunt u aangeven of de 'Concept-leidraad afhandeling bezwaren CAF 11' een 'collegiale handreiking' is, zoals de ambtsvoorganger van de huidige staatssecretarissen van Financiën het noemde, of een leidraad en dus een opdracht?

Antwoord:
De "Concept-leidraad afhandeling bezwaren CAF-11" was geen opdracht aan de bezwaarmedewerkers. In de inleiding van de "Concept-leidraad afhandeling bezwaren CAF 11 " staat benoemd dat het document niet bedoeld is als werkinstructie maar als een leidraad om bezwaarbehandelaren te helpen en te ondersteunen bij de behandeling van de bezwaarschriften die zien op het gastouderbureau [redacted] CAF Hawaii). In de inleiding staat verder vermeld dat in het document via een afpelmechanisme uiteen gezet wordt hoe een post systematisch behandeld kan worden en dat er handreikingen worden gegeven voor het afdoen van het bezwaar. In de leidraad wordt onder andere ingegaan op het toetsen van de ontvankelijkheid (tijdige indiening) van het bezwaar en het toetsen aan verschillende voorwaarden voor het recht op kinderopvangtoeslag waaronder de overeenkomst met de kinderopvang, de hoogte van de kosten van de opvang en of deze kosten volledig waren voldaan.

15. Toeslagen en FJZ Klopt het dat uit het op rijksoverheid.nl gepubliceerde zogenoemde eerste deelbesluit d.d. 11 december 2020 op een Wob-verzoek over de Adviescommissie Uitvoering Toeslagen

(AUT)[3] blijkt dat in 2017 een inwerkdocument is opgesteld voor nieuwe medewerkers in de beroepsfase, waarbij voor het opmaken van de inventarislijsten aan de rechtbank een 'specifieke notie' is opgenomen over CAF-zaken, namelijk dat CAF-meldingen (meldingen in aanvangsfase om CAF te starten) 'niet in de inventarislijst worden opgenomen maar alleen in het eigen dossier van verweerder (dit betekent dat de stukken niet extern werden verstrekt)'? Wie heeft dit zogeheten 'inwerkdocument' opgesteld? Van welke datum is dit document? Is dit voor of na het zogeheten memo-Palmen uit maart 2017? Met wie is dit 'inwerkdocument' destijds gedeeld? Was het MT Toeslagen op de hoogte? Wist [redacted] vaktechniek van dit inwerkdocument? Zijn anderen binnen het Directoraat-generaal Belastingdienst op de hoogte gesteld? Was de Landsadvocaat bekend met deze lijn van de medewerkers van Beroep? Wilt u de Kamer een ongelakt afschrift doen toekomen van dit zogeheten 'inwerkdocument', dat in de bijbehorende voetnoot wordt omschreven als 'Inwerkplan cluster inventarislijsten beroepsdossier'?

Antwoord:
Ja. Een stagiair heeft het document opgesteld. De eerste versie van het document zoals aangetroffen is van 17 mei 2017. Het is onbekend of en met wie het document destijds precies is gedeeld. Op 5 april 2018 is het document gedeeld met Vaktechniek Toeslagen. Het is onbekend of het MT Toeslagen op de hoogte was. Het is onbekend of [redacted] *Vaktechniek op de hoogte was. In november 2019 is de werkinstructie bekend gemaakt aan* [redacted] *Toeslagen. De werkinstructie is in november 2019 bekend gemaakt aan* [redacted] *Taskforce CAF. De landsadvocaat is in september 2018 bekend geworden met de werkwijze dat stukken met betrekking tot CAF niet werden verstrekt, omdat deze destijds fysiek aan de LA werden overgedragen. Het is onbekend, maar onwaarschijnlijk, dat de landsadvocaat met het inwerkdocument bekend is gemaakt.*

Er zijn meerdere versies van het inwerkdocument. U treft deze aan als bijlage. BIJLAGE BIJVOEGEN

De uiteindelijke beslissing welke stukken aan de rechtbank worden verstrekt wordt niet in deze fase en door deze medewerkers genomen. De verweerder maakt de afweging of stukken wel of niet op de zaak betrekking hebben. Er worden dan ook regelmatig later stukken aan het procesdossier toegevoegd.

16. Toeslagen Hoe heeft het MT akkoord gegeven op het niveau van de beantwoording van vragen aan de Afdeling rechtspraak van de Raad van State in de context van het hoger beroep inzake CAF 11? Is daar een advies in gegeven? Zo ja, kunt u dit advies samen met de beantwoording van deze feitelijke vragen aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord:
De antwoorden op de vragen van de Afdeling rechtspraak van de

[3] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/12/11/eerste-deelbesluit-op-het-wob-verzoek-over-adviescommissie-uitvoering-toeslagen-aut.

Raad van State in de context van het hoger beroep inzake CAF 11 zijn voor verzending niet voorgelegd aan het MT.

17. Toeslagen Herinnert u zich dat [redacted] tijdens het verhoor door de POK heeft gesteld dat helder overwogen is waarom in hoger beroep is gegaan tegen de uitspraak van november 2015? Zijn deze overwegingen schriftelijk vastgelegd? Is daar een advies over beschikbaar? Een verslag? Zo ja, kunt u deze stukken samen met de beantwoording van deze feitelijke vragen aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord:
Er is een ambtelijk advies gemaakt over de wenselijkheid van hoger beroep. Vervolgens is door het management een besluit genomen. De overwegingen van het management zijn niet schriftelijk vastgelegd.

18. Toeslagen en FJZ Herinnert u zich eerdere vragen en antwoorden over de civiele zaak van het gastouderbureau [redacted] en de rol van de Landsadvocaat?[4] Is de in het inwerkdocument gehanteerde lijn in die casus ook gehanteerd? Wilt u alsnog finale duidelijkheid geven over welke stukken de Landsadvocaat beschikte ten tijde van de civiele zaak, bij het opstellen van de Conclusie van Antwoord, bij de behandeling ter zitting, en bij de voorbereiding tegen het beroep tegen de uitspraak van de rechtbank?
19. JZ Klopt het dat tegen journalisten van RTL Nieuws en Trouw tijdens een bezwaarzitting in juli 2020 is gezegd dat de documenten behorende bij de Wob-verzoeken MT Toeslagen en MT Belastingdienst al grotendeels in kaart waren gebracht en dat een beslissing binnen enkele weken werd verwacht? Klopt het dat over het Wob-verzoek inzake de AUT door het ministerie eind oktober is gesteld dat een primaire beslissing 'in overleg met de verzoeker' nog maanden zou gaan duren, en dat het besluit 'in het voorjaar' werd verwacht? Kunt u toelichten of het klopt dat uiteindelijk is gekozen voor een versnelling van deze procedure? Wie besloot daartoe en op grond van welke argumenten?

Antwoord:
Het bestuursorgaan dient binnen een wettelijke termijn te beslissen op Wob-verzoeken. De medewerkers van het ministerie werken hard om een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur zo spoedig mogelijk af te ronden. Als een Wob-verzoek binnenkomt, zijn er vaak nog veel zaken onduidelijk. Daarbij kunt u bijvoorbeeld denken aan de reikwijdte van een verzoek, de grootte van de documenten en de beschikbare capaciteit van medewerkers.

Over de Wob-verzoeken MT Toeslagen en MT Belastingdienst is tijdens de hoorzitting van het bezwaar aangegeven dat op deze besluiten binnenkort een besluit zou komen. Vervolgens is eind augustus gecommuniceerd dat de beslissingen over deze Wob-verzoeken binnen enkele weken werden verwacht.

[4] Zie onder meer het antwoord van de toenmalige staatssecretaris van Financiën van 24 september 2019 op vragen van het lid Omtzigt over de kinderopvangtoeslag-affaire en alle aspecten daarvan (Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2019-2020, nr. 60).

Dat bleek te optimistisch te zijn, vanwege dat er nog veel documenten beoordeeld moesten worden en het feit dat er ook andere Wob-verzoeken lopen.

Met betrekking tot het Wob-verzoek inzake de AUT is op 11 september 2020 richting de verzoeker gecommuniceerd wat de verwachting was van de termijn die haalbaar zou zijn voor het gehele Wob-verzoek. Gedurende het proces bleek dat dit sneller kon, waardoor een eerste deelbesluit in december al kon worden genomen.

20. UHB en JZ Beschikt het ministerie over meer relevante documenten inzake de AUT die nog niet zijn gedeeld met de POK of met de Kamer? Zo ja, welke? Beschikt het ministerie van Financiën daarnaast over documenten inzake afstemming met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), die relevant zouden kunnen zijn voor de POK of de Kamer? Zo ja, welke? Wilt u beide soorten documenten bij de beantwoording van deze vragen aan de Kamer doen toekomen?
21. UHB/ [redacted] Klopt de feitelijke constatering dat alle AUT-documenten waarover is beslist in het eerste deelbesluit van 11 december 2020, al die tijd al aanwezig waren bij het ministerie van Financiën, aangezien dat ministerie de ontvanger was van vragen van de AUT onder voorzitterschap van de heer Donner en de verzender van de antwoorden aan de AUT, en daarnaast tevens het secretariaat voerde van de AUT?

    Antwoord:
    De AUT-documenten waarover is beslist in het eerste deelbesluit van 11 december 2020 betreffen het archief van de Adviescommissie. De commissie was onafhankelijk en bepaalde zijn eigen werkwijze. Alleen de documenten in dit archief die aan de Adviescommissie verstrekt zijn door het ministerie van Financiën waren ook in het bezit van het ministerie. Nadat de Adviescommissie zijn opdracht had afgerond is het archief overgedragen aan het ministerie van Financiën.

22. UHB/ [redacted] Welke functionarissen waren betrokken bij de informatievoorziening aan en de gesprekken met de AUT? Op welk niveau ambtelijk of politiek niveau werd de informatievoorziening afgestemd?

    Antwoord:
    Bij de start van de werkzaamheden van de Adviescommissie zijn afspraken gemaakt over de informatievoorziening, waar onder doorlooptijden en procesgang. Hierbij is
    Door [redacted] *belastingdienst is bepaald dat alleen beleidsmatige vragen aan hem dienden te worden voorgelegd en dat feitelijke vragen, via de contactpersonen van de Adviescommisie bij het ministerie, rechtstreeks door inhoudelijk deskundige medewerkers van de diverse directies zouden worden beantwoord.*

23. POK TEAM Welke functionarissen waren betrokken bij de informatievoorziening aan de POK? Op welk ambtelijk of politiek niveau werd de informatievoorziening afgestemd? Waren de functionarissen die betrokken waren bij de informatievoorziening aan

de POK op de hoogte van de Wob-procedures aangaande het MT Toeslagen, het MT Belastingdienst, de aangifte tegen de Belastingdienst en aangaande de AUT? Sinds wanneer waren zij hiervan op de hoogte?

24. JZ EN POK TEAM Is er bij de documenten op de inventarislijsten behorende bij de deelbeslissing van 11 december 2020 inzake de AUT-documenten sprake van informatie die binnen het bereik van de vordering van de POK van juli 2020 viel, dan wel informatie die daarbuiten viel maar voor haar werkzaamheden wel relevant was, dan wel dan sprake is van informatie waarover de Kamer geïnformeerd zou moeten worden? Zo nee, waarom niet?
25. JZ Wilt u per document dat bij het genoemde deelbesluit integraal is geweigerd, dat wil zeggen per document dat in het geheel niet openbaar is gemaakt, zoals vermeld op de inventarislijst B1 (Set+Commissie+AUT) – de lijst met 766 geïdentificeerde documenten - aangeven of dit informatie betreft die valt binnen het bereik van de vordering van de POK, of deze informatie of deze documenten relevant waren voor de POK, of deze informatie/documenten zijn verstrekt aan de POK, en of de documenten informatie bevatten die relevant moeten worden geacht voor de informatievoorziening aan de Kamer?
26. JZ Wilt u per document dat bij het genoemde deelbesluit integraal is geweigerd, dat wil zeggen per document dat in het geheel niet openbaar is gemaakt, zoals vermeld op de inventarislijst B2 (Set Archief Commissie AUT) – de lijst met 427 geïdentificeerde documenten, aangeven of dit informatie betreft die valt binnen het bereik van de vordering van de POK, of deze informatie of deze documenten relevant waren voor de POK, of deze informatie/documenten zijn verstrekt aan de POK, en of de documenten informatie bevatten die relevant moeten worden geacht voor het aanvullen of corrigeren van de (eerdere) informatievoorziening aan de Kamer?
27. POK TEAM Is de POK actief geïnformeerd over het besluit op het Wob-verzoek over de aangifte en de Belastingdienst van 2 november 2020 betreffende de aangifte tegen de Belastingdienst[5]? Zo nee, waarom niet? Herinnert u zich dat blijkens de Wob-verstrekking op het ministerie van Financiën op enig moment is besloten 'niet over te steken' en geen aangifte te doen bij vermoedens van ambtsmisdrijven? Waarom heeft u de Kamer geen afschrift gezonden van dit Wob-besluit, gegeven de eerdere Kamervragen en antwoorden over dit onderwerp?
28. JZ Klopt het – zoals volgt uit de Wob-stukken over de aangifte - dat er intern discussie is geweest over het tijdvak waarop de uiteindelijke aangifte tegen de Belastingdienst betrekking had? Kunt u toelichten waarom het jaar 2017 is toegevoegd in de aangifte tegen de Belastingdienst, waarbij ook met name het MT Toeslagen wordt genoemd? Wat waren de overwegingen om '2017' in de aangifte op te nemen? Welke signalen of vermoedens van ambtsmisdrijven hebben betrekking op dit jaar?

Antwoord:
Over de bewoordingen van de aangifte heeft inderdaad een

[5] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/11/02/besluit-op-wob-verzoek-over-de-aangifte-en-de-belastingdienst.

gedachtewisseling plaatsgevonden. Overigens blijkt uit de bewoordingen van de aangifte dat deze niet gericht is tegen de Belastingdienst of tegen individuen. De formulering van de aangifte heeft betrekking op vermoedens van strafbare feiten die afgeleid kunnen worden uit de set documenten die onderwerp was van het memorandum van [redacted] In dat memorandum wordt onder meer het vermoeden van beroepsmatige discriminatie besproken in verband met werkzaamheden van CAF-teams. Na 2017 hielden die werkzaamheden op. Het MT Toeslagen wordt in de aangifte niet genoemd.

29. POK TEAM EN BOA Heeft u de POK geïnformeerd over de concept-notitie aan de staatssecretaris van eind november 2019, waarop de [redacted] schriftelijk heeft vastgelegd dat ambtsmisdrijven ondanks het rapport-Donner, en ondanks de 'rode draden-notitie' van [redacted] van de Belastingdienst [redacted] uit oktober 2019 juist niet op voorhand konden worden uitgesloten? Heeft u de POK een afschrift gestuurd van deze notitie? Zo nee, waarom niet? Viel deze notitie niet binnen het bereik van de vordering? Op welke punten wijkt deze notitie af van hetgeen is besproken met uw ambtsvoorganger en met [redacted] en [redacted] Heeft [redacted] in dit gesprek met de staatssecretaris dezelfde waarschuwing gegeven als op de notitie van november 2019? Is in dit gesprek besloten om 'niet over te steken', of is dit op andere momenten gebeurd?
30. JZ Kunt u toelichten welk medium heeft gevraagd om openbaarmaking van de verslagen van het MT Toeslagen en het MT Belastingdienst? Heeft met de indiener van het verzoek overleg plaats gevonden over de timing van de te verwachten of te nemen beslissingen? Wanneer heeft dit overleg plaats gehad en met wie? Zijn er met deze verzoeker afspraken gemaakt over de timing van de beslissing en verstrekking, of toezeggingen gedaan? Zo ja, welke, wanneer en wat waren de achterliggende overwegingen bij deze eventuele afspraken?

Antwoord:
Bij ieder verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur wordt gekeken hoe de verzoeker het beste kan worden geholpen in zijn of haar informatiebehoefte. Soms is het nodig dat er in gesprek wordt gegaan met de verzoeker over een verduidelijking van het verzoek of op welke manier kan worden voldaan aan de informatiebehoefte die er ligt. De naam van de indiener van een verzoek wordt echter niet openbaar gemaakt, vanwege privacy-redenen.

Zoals aangegeven bij vraag 19 zijn er in de zomer van 2020 termijnen genoemd voor de genoemde Wob-verzoeken. Deze bleken gedurende het proces niet haalbaar te zijn. Het is gebruikelijk dat er met een verzoeker contact is over de voortgang van een Wob-verzoek, zeker als het Wob-verzoek wat meer tijd in beslag neemt. Er worden geen toezeggingen gedaan over de timing van het publiceren van een Wob-besluit.

31. POK TEAM Herinnert u zich dat de POK in haar verslag (zie blz. 101) heeft gemeld dat de commissie vooraf niet is geïnformeerd over het Wob-besluit van 10 november 2020 (op basis van het verzoek van

12 juni 2020) inzake het MT Toeslagen? Erkent u dat het Wob-besluit en de verstrekking zeer veel relevante informatie bevat voor de reconstructie van politieke en ambtelijke besluitvorming over verschillende onderdelen van de toeslagenaffaire? Onderkent u dat u de gemaakte werkafspraken met de commissie aldus niet bent nagekomen, en de facto het werk van de POK heeft gehinderd?

32. FJZ [redacted] Wanneer en door wie is vastgesteld dat er van een groot deel van de MT-vergaderingen ook vertrouwelijke (concept-)versies van die verslagen aanwezig waren, zoals vermeld in de brief van de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane van 10 november 2020 over een intern memo CAF 11?[6]

33. FJZ [redacted] en JZ Kunt u – mede in het licht van de beantwoording over het opduiken van meer informele verslagen van het MT Toeslagen – toelichten op welk moment betrokkenen en Wob-functionarissen ontdekten dat deze uitgebreide MT-verslagen bestonden? Wanneer was dit precies? Hoe is ontdekt dat er meer MT-verslagen bestonden? Wanneer is begonnen met de inventarisatie ten behoeve van het uiteindelijke Wob-besluit? Wanneer werd een eerste conceptbesluit voorgelegd aan de ambtelijke leiding? Wanneer werd de ambtelijke top ingelicht over het bestaan van deze meer informele verslagen? Wanneer bent u zelf geïnformeerd over het bestaan van deze verslagen?

Antwoord:
Het Wob-verzoek werd ontvangen op 12 juni 2020. Omdat het verzoek niet duidelijk was, is contact opgenomen met verzoeker. In dat gesprek heeft verzoeker zijn verzoek ingeperkt tot het openbaar maken van alle verslagen van het MT-Toeslagen en alle ARO-verslagen van 2012-2018.
Het was bekend dat de ADR deze verslagen ook had gevraagd en ontvangen. Om die reden heeft [redacted] *aan* [redacted] *de ADR gevraagd deze verslagen ter beschikking te stellen voor de beoordeling in het kader van de WOB. Deze verslagen zijn toegestuurd op 30 juni 2020. De beoordeling van dit omvangrijke pakket was gereed rond 20 oktober 2020. Daarna is het Wob-besluit met de openbaar te maken documenten de parafenlijn ingegaan. Tijdens deze procedure rees bij* [redacted] *Toeslagen het vermoeden dat de set met MT-verslagen niet compleet was. Daarna is binnen Toeslagen gezocht naar de ontbrekende verslagen en zijn deze ook gevonden. Deze aanvullende documenten zijn in de laatste dagen van oktober 2020 aan de Wob-behandelaren toegestuurd en daarna – na beoordeling in het kader van de Wob – alsnog toegevoegd aan de set met de openbaar te maken documenten. Vervolgens werd het Wob-besluit geformaliseerd. De ambtelijke leiding heeft het Wob-besluit met alle documenten op 5 en 6 november ontvangen. Tot slot is het besluit ter informatie aan mij voorgelegd waarna het openbaar is gemaakt op 11 november 2020.*

34. UHB [redacted] en JZ Klopt het dat de ADR reeds beschikte over de ARO-verslagen (het zogeheten opdrachtgever – opdrachtnemer-overleg) bij het onderzoek naar Toeslaggerelateerde CAF-zaken, dat op 12 maart 2020 werd afgerond? Klopt het dat deze ARO-

[6] Kamerstuk 2020Z21101.

documenten intern al bekend waren in augustus 2019 (eigen reconstructie Financiën) en oktober 2019 (eigen reconstructie SZW)? Klopt het dat deze documenten dus ook intern bekend waren op het moment dat, in juli 2020, met de indiener van het desbetreffende Wob-verzoek overleg plaats vond over inperking van diens Wob-verzoek, zoals gemeld in het besluit van 10 november 2020 op een Wob-verzoek over de aangifte en de Belastingdienst?[7]

35. JZ Wanneer is voor het eerst een conceptbesluit op het Wob-verzoek over de ARO-documenten voorgelegd aan de ambtelijke en politieke leiding?

Antwoord:
Voor de ambtelijke leiding zie vraag 33. De [redacted] *heeft het besluit op 7 november gezien.*

36. Toeslagen en FJZ Erkent u dat de verstrekte ARO-documenten zeer veel belangrijke informatie bevatten voor de reconstructie van ambtelijke en politieke besluitvorming, waaronder over het project 1 bankrekeningnummer, de eigen bijdrage problematiek, de alles-of-niets-benadering, 'doelgroepers', risicoselectie, het project KEF, de doelstellingen van dat project (uit de markt drukken van 'foute' gastouderbureaus), over evenredigheid en proportionaliteit, én over afstemming met de minister van SZW?

Antwoord:
De verstrekte ARO-documenten bevatten slechts beperkte informatie op basis waarvan ambtelijke en politieke besluitvorming kan worden gereconstrueerd. Nota's bestemd voor de ambtelijke top en/of bewindspersonen werden doorgaans niet in het ARO behandeld.

37. Toeslagen Wilt u ingaan op de recente publicatie van Follow The Money op basis van het Wob-besluit inzake de AUT, waaruit volgt dat ambtenaren van Financiën kennelijk menen dat de toenmalig minister SZW wel degelijk is gekend over de inhoud van een nota over de eigen bijdrage-problematiek, althans dat zij dat 'beeld' hadden?
38. POK team Heeft u kennisgenomen van het feit dat de POK ook niet vooraf is geïnformeerd over het Wob-besluit van 17 november 2020 en de daarop gebaseerde verstrekking van documenten naar aanleiding van een Wob-verzoek van 1 juli 2020 betreffende het MT Belastingdienst?[8] Realiseert u zich dat de informatie in deze verstrekking van belang was voor de POK en dat door de timing van de beslissing de POK de mogelijkheid is onthouden om deze informatie op een zorgvuldige manier bij de voorbereiding van de verhoren te betrekken? Hoe oordeelt u op dit punt zelf op de handelwijze van uw ministerie, gegeven het feit dat de POK een grondrecht uitoefende?
39. JZ In hoeverre constateert u dat uit het verslag van de POK nieuwe (mogelijke) misdrijven naar voren komen die nopen tot aangifte bij het Openbaar Ministerie (OM), hetzij misdrijven begaan door ambtenaren, hetzij misdrijven begaan door bewindspersonen?

[7] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/11/02/besluit-op-wob-verzoek-over-de-aangifte-en-de-belastingdienst
[8] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/11/17/wob-besluit-op-het-wob-verzoek-inzake-de-notulen-van-het-mt-belastingdienst-over-de-periode-2013-2015

Antwoord:
Gelet op de conclusies van het OM in de brief die ik u op 7 januari jl. toezond, is er geen grond in dit verband verdere aangiften te doen van vermoedens van strafbare feiten. De strafrechtelijke immuniteit van de staat en zijn ambtenaren staat in beginsel in de weg aan een strafrechtelijke vervolging. Het OM heeft in zijn conclusies ook het rapport van de POK betrokken.

40. FJZ Bestaat of bestond er een formele dan wel informele (werk)instructie of (beleids)opvatting die behelst dat de algemene beginselen van behoorlijk bestuur mogen wijken ten behoeve van fraudeopsporing?

Antwoord: Voor zover mij bekend bestaat en bestond er geen algemene (werk)instructie of (beleids)lijn dat de algemene beginselen voor behoorlijk bestuur mogen wijken ten behoeve van de fraudeopsporing. Wel kunnen we achteraf constateren dat bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag de algemene beginselen van behoorlijk bestuur niet steeds voldoende in acht zijn genomen.

41. O&P en JZ Welke consequenties verbindt u aan het niet naleven van de Algemene wet bestuursrecht voor betrokken ambtenaren en/of bewindspersonen?
42. O&P en JZ Hoe gaat u bewerkstelligen dat bewindspersonen en ambtenaren zich vanaf heden houden aan de Algemene wet bestuursrecht en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur?
43. O&P en JZ Gaat u ambtenaren, die betrokken waren bij het schenden van de grondbeginselen van de rechtstaat, verantwoordelijk houden voor hun (niet) handelen? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?
44. O&P Welk (niet) handelen door ambtenaren kan tot (straf)ontslag leiden?
45. O&P en JZ Is het niet naleven van de Algemene wet bestuursrecht een rechtvaardigheidsgrond voor (straf)ontslag?
46. O&P en JZ Is meineed een rechtvaardigingsgrond voor (straf)ontslag?
47. O&P Hoeveel ambtenaren heeft u naar aanleiding van het verslag van de POK dan wel de kinderopvangtoeslagaffaire reeds ontslagen?
48. O&P Bij hoeveel ambtenaren heeft u naar aanleiding van het verslag van de POK dan wel de kinderopvangtoeslagaffaire alsnog een ontslagprocedure opgestart?
49. Toeslagen Hoe gaat u het ontstane onrecht voor individuele burgers alsnog recht zetten?

Antwoord:
Hierover zal ik u elke twee maanden middels de Voortgangsrapportages kinderopvangtoeslag informeren.

50. AZ Hoe is de zogenoemde Rutte-doctrine ontstaan? Op welke datum is de zogenoemde Rutte-doctrine officieel kabinetsbeleid geworden? Hoe heeft dit beleid zich ontwikkeld tussen 2000 en heden?
51. AZ In welke mate is de voortgang van compensatie van gedupeerde ouders belemmerd door de Rutte-doctrine?
52. AZ In hoeverre en in welke mate heeft de Rutte-doctrine de

controlerende taak van de Kamer belemmerd?

53. AZ In hoeverre en in welke mate heeft de Rutte-doctrine het werk van de POK belemmerd?
54. AZ In hoeverre en in welke mate heeft de Rutte-doctrine het werk van de media belemmerd?
55. AZ Is de Rutte-doctrine in strijd is met de Wet openbaarheid van bestuur? Zo nee, waarom niet?
56. BOA Indien transparantie, openheid en volledigheid de niet leidende principes zijn, kunt u dan aangeven wat wel de leidende principes zijn bij beantwoording van Kamervragen, het reageren op Wob-verzoeken en het samenstellen van dossiers voor rechtszaken?

Antwoord:
Transparantie, openheid en volledigheid moeten de leidende principes zijn bij de beantwoording van Kamervragen, het reageren op Wob-verzoeken en het samenstellen van dossiers voor rechtszaken.

57. **BOA** Hoe bewerkstelligt u dat u in de toekomst de Kamer wel tijdig, volledig en juist informeert?

Antwoord:
Het kabinet wil benadrukken dat zij de Kamer ten alle tijde tijdig, juist en volledig wil informeren, maar ziet dat dit in de onderhavige casus op verschillende momenten niet is gebeurd. Zie voor een uitgebreide toelichting op de maatregelen omtrent de informatievoorziening en informatiehuishouding de kabinetsreactie op het eindverslag van de POK 'Ongekend Onrecht'.

58. BOA Hoe bewerkstelligt u dat, in de toekomst, de Kamer zich er van kan vergewissen dat de Kamer ook daadwerkelijk tijdig, volledig en juist geïnformeerd is?

Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 57.

59. Toeslagen Hoeveel gedupeerden hebben door leningen en schulden die volgen op de toeslagenaffaire een negatieve registratie bij het Bureau Krediet Registratie (BKR)? Welke acties zijn ondernomen om deze negatieve BKR-registraties weg te nemen?

Antwoord:
UHT verzamelt géén gegevens over (het aantal) gedupeerden met een registratie bij de BKR.
In individuele casus kan het bestaan van een BKR registratie wél bij de persoonlijke zaakbehandelaar bekend zijn (als gevolg van door de ouder geleverde informatie). De BKR registratie van (achterstand op) kredieten wordt verwijderd op initiatief van de (bij de BKR aangesloten) kredietverstrekkers. UHT heeft vooralsnog géén initiërende rol. Voor de goede orde: de Belastingdienst meldt zelf géén betalingsachterstanden aan.

60. Toeslagen Waarop is het bedrag van 30.000 euro gebaseerd, dat volgens de brief van de staatssecretaris van 24 december 2020 zal worden aangeboden aan alle ouders die gedupeerd zijn door de 'alles-of-niets' uitleg van de kinderopvangtoeslag of de buitensporige

fraudejacht?[9]

61. Toeslagen en COMM iam AZ, SZW. Kan per bewindspersoon worden aangegeven hoeveel besloten, persoonlijke en individuele gesprekken de minister-president, minister van Financiën, de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het afgelopen jaar met gedupeerde ouders hebben gevoerd?

Antwoord:
Minister Hoekstra heeft begin januari gesproken met 14 ouders tijdens twee besloten bijeenkomsten. In groter groepsverband sprak hij in een besloten sessie met 200 ouders tijdens de bijeenkomst op 20 januari in de Broodfabriek. Dat gebeurde samen met de minister-president.

Staatssecretaris Van Huffelen heeft sinds haar aantreden op 29 januari met meer dan 203 ouders een individueel, persoonlijk gesprek gevoerd. 27 van die gesprekken waren vanwege de corona-maatregelen noodgedwongen via een video-verbinding. Daarnaast is er op zaterdag 14 maart een besloten bijeenkomst met acht ouders geweest.

62. IV&D en JZ Op welke precieze informatie over de het gebruik van nationaliteit, die niet is gedeeld is met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), is gedoeld in een factsheet, dat op 14 december 2020 aan de Kamer is gezonden?[10] Kunt u de conclusie in dat factsheet onder nummers 5 en 6, inhoudende dat de AP vanuit de ambtelijke top van de Belastingdienst niet volledig juist geïnformeerd is en dat er bij het informeren van de AP omtrent het gebruik van nationaliteit een nuancering ontbrak die wel op z'n plaats was geweest, toelichten? Om welke nuancering gaat het? Heeft de AP nu de beschikking over alle informatie over het gebruik van de (tweede) nationaliteit?
63. UHB [redacted] en [redacted] Is alle informatie over de tweede nationaliteit nu uit alle systemen van de Rijksoverheid, waaronder die van de Belastingdienst, verdwenen?

Antwoord:
Het basisregistratiesysteem voor persoonsgegevens van de Belastingdienst (BVR) is op 23 juli 2015 geschoond van informatie over dubbele nationaliteiten van personen met een Nederlandse nationaliteit. Hierin kan het hooguit door incidentele fouten in de automatische overdracht voorkomen dat in individuele gevallen nog dergelijke informatie wordt aangetroffen en aangepast moet worden. Voor de landelijke selectiesystemen van het [redacted] geldt dat hierin geen informatie meer is opgenomen over dubbele nationaliteiten naast de Nederlandse nationaliteit. Van lokale applicaties en lijsten kan op dit moment nog onvoldoende worden vastgesteld of alle onterecht opgenomen informatie over (dubbele) nationaliteiten hier uit is gehaald. Dit wordt momenteel onderzocht en we streven ernaar dit onderzoek in het eerste kwartaal van 2021 af te ronden.

[9] Kamerstuk 2020Z25679
[10] 2020D52296, Factsheet 14 (Informeren Kamer); bijlage bij Kamerstuk 31066, nr. 765 (Lijst van vragen en antwoorden inzake CAF-11).

Overigens kan het nog wel voorkomen dat de Belastingdienst gebruik maakt van tweede nationaliteiten, bij personen die niet de Nederlandse nationaliteit hebben. In dat geval kan het bijvoorbeeld voor specifieke regelingen relevant zijn of die persoon ten minste één EU-nationaliteit heeft.
SVB, UWV en Inspectie SZW registreren geen tweede nationaliteit. Tot 1 januari 2016 konden deze organisaties dit gegeven wel uit de Basis Registratie Personen verkrijgen. Sinds de registratie van de tweede nationaliteit in de BRP niet meer wordt bijgehouden is deze informatie niet meer beschikbaar. Hoewel ik geen volledig sluitend overzicht heb van de uitvoeringspraktijk bij gemeenten, hebben mij geen signalen bereikt dat gemeenten op enige wijze gebruik maken van tweede nationaliteit. Zij zijn per 14 januari 2014 gestopt met het registreren van tweede nationaliteit in de BRP en sinds 31 december 2015 zijn ook bestaande registraties aangepast.

64. FEZ iam C&F en IRF – en laatste vraag aanvulling BOA Op welke wijze is de sturing en het verscherpt toezicht op de Belastingdienst naar aanleiding van de vertrekregeling door het kerndepartement vormgegeven en versterkt, nadat de Belastingdienst door de minister en de staatssecretaris van Financiën onder curatele is gesteld? Wat betekent het onder curatele stellen precies in de praktijk? Op welke manier is de betrokkenheid van de minister van Financiën sinds het verscherpte toezicht vergroot? Op welke wijze is de huidige minister van Financiën geïnformeerd over het verscherpte toezicht op de Belastingdienst? Op welke manier heeft de huidige minister van Financiën invulling gegeven aan het verscherpte toezicht? Welke mogelijkheden heeft het kerndepartement om de Belastingdienst bij te sturen? Op welke dossiers en op welke wijze heeft de minister van Financiën zich in toenemende mate bemoeid met de problemen bij de Belastingdienst?

Antwoord:
In de kamerbrief van 11 oktober 2016[11] is door de toenmalige minister en staatssecretaris aangegeven dat, in aanvulling op het aangescherpt toezicht door de concerncontroller, directie FEZ, de Belastingdienst onder curatele wordt gesteld voor wat betreft de financiële besluitvorming; het verscherpt toezicht. Dit specifiek voor de middelen op artikel 1 van de begroting van Financiën (IX). Het verscherpt toezicht is een afgeleide van het voorafgaand toezicht en is een ambtelijk intern proces uitgevoerd door de Inspectie der Rijksfinanciën (IRF). Dit houdt onder andere in dat goedkeuring is vereist vanuit de IRF voordat de Belastingdienst verplichtingen boven een bepaald bedrag kan aangaan zoals vastgelegd in het mandaatbesluit. In de afgelopen periode is de capaciteit bij de directie FEZ en de controldirectie van de Belastingdienst versterkt en heeft de Algemene Rekenkamer in 2019 de eerder door haar geconstateerde onvolkomenheid 'aansturing van en toezicht op de Belastingdienst door het kerndepartement' laten vervallen. Vanaf 1 januari is het het verscherpt toezicht door de IRF is omgezet in toezicht door FEZ. Sinds 2018 is de aansturing van de Belastingdienst vormgegeven volgens het bij agentschappen gebruikelijke 'driehoeksmodel'. In dit sturingsmodel, treedt [redacted] *van het Ministerie van*

[11] Kamerstukken II 2016–2017, 31 066, nr. 307 4

Financiën als eigenaar, [redacted] *Fiscale Zaken als opdrachtgever en* [redacted] *Belastingdienst – Toeslagen en Douane als opdrachtnemer.*
In het kader van de ontvlechting wordt per 2021 ook voor Toeslagen en Douane een eigen governancestructuur ingevoerd en wordt het driehoeksmodel bij de Belastingdienst herzien om de sturing te versterken.[12] *Binnenkort zullen wij u verder informeren over de gevolgen van ontvlechting per 1 januari 2021 op de aansturing van de Belastingdienst, Toeslagen en Douane en ook de rol van de IRF en FEZ hierbij.*
De minister van Financiën heeft in zijn openbare verhoor bij de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag (POK) aangegeven dat zijn bemoeienis met de Belastingdienst en de problemen die daar speelden sterker en meer geweest dan typisch gebruikelijk onder meer op de onderwerpen, erf-en schenk, ICT en managementinformatie. Voor een nadere toelichting verwijs ik u ook naar de documenten in het Wob-verzoek Reorganisatie Belastingdienst.[13]

65. Toeslagen Welke mogelijkheden zijn er om schulden van gedupeerde ouders over te nemen, bijvoorbeeld zodat schulden makkelijker kwijt gescholden kunnen worden, bijbehorende voorwaarden kunnen worden versoepeld en gedupeerde ouders daardoor geen of maar één schuldeiser houden?

Antwoord:
Conform de motie Omtzigt wordt er gewerkt aan een oplossing om gedupeerde ouders schuldenvrij te maken en hen daarnaast financiële ruimte te geven voor een nieuwe start.[14] *De beoogde oplossing is daarmee ruimhartiger dan de in de vraag gestelde mogelijkheden. U wordt hierover geïnformeerd in de volgende Voortgangsrapportage kinderopvangtoeslag.*

66. FJZ Kan de mail van 10 februari 2020 die opduikt in het Wob-besluit over de AUT van 11 december 2020, waarin wordt gerefereerd aan een verslag bespreking begeleidersgroep van het CAF-team, een 'terugkoppeling van [redacted] CAF naar de andere over een eerder gesprek met de [redacted] openbaar worden gemaakt? Zijn er andere verslagen van de begeleidersgroep CAF? Wilt u deze eveneens openbaar maken?
67. JZ Hoe vaak heeft u verlangde inlichtingen aan de Kamer, mondeling of schriftelijk, niet verstrekt omdat dat in strijd was met het belang van de staat?

Antwoord:
Ik acht het van groot belang om uw kamer zo goed en volledig mogelijk te informeren. Dit kan zijn in kamerbrieven waar in inlichtingen worden verstrekt en door middel van het verstrekken van specifieke documenten. Van deze mogelijkheid is in deze zaak veelvuldig gebruik gemaakt. Ik heb mij hierbij slechts een keer

[12] Zie ook de brief 'Aanpak versterking besturing Belastingdienst, Toeslagen en Douane', stuknummer 31066-690.
[13] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/09/25/besluit-wob-verzoek-reorganisatie-belastingdienst

[14] Kamerstukken II, 2020/21, 31066, nr. 725.

formeel beroepen op het belang van de staat. In alle andere gevallen heb ik met uw kamer gezocht naar een wijze die voldeed aan uw informatiebehoefte.

Ik besef mij terdege dat de POK is zeer kritisch op de informatievoorziening. De tekorten in de informatievoorziening zijn niet goed voor het functioneren van de politiek aangezien artikel 68 Grondwet de hoeksteen van de democratie genoemd mag worden. In de kabinetsreactie is hier nader op ingegaan.

68. JZ Kunt u aangeven wanneer het verstrekken van inlichtingen, in het geval dat die verlangde inlichtingen zien op (kinderopvang)toeslagen, aan de Kamer in strijd is met het belang van de staat?

Antwoord:
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in de brieven uit 2002 en 2016 uiteengezet in welke gevallen het belang van de staat in de weg staat aan het verstrekken van inlichtingen. Dit kan het geval zijn als de eenheid van [redacted] of de veiligheid van de Staat in het geding zijn, maar ook bijvoorbeeld ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Bovendien is steeds benadrukt dat persoonlijke beleidsopvattingen in stukken voor intern beraad geen onderdeel worden gemaakt van het politieke debat. Het verstrekken van inlichtingen is steeds conform deze maatstaf beoordeeld.

69. JZ Is het kabinetsbeleid om persoonlijke beleidsopvattingen niet te delen in strijd met artikel 68 van de Grondwet?

Antwoord:
Artikel 68 van de Grondwet bepaalt dat de Kamer recht heeft op de door een of meer van haar leden verlangde inlichtingen, waarvan het verstrekken niet in strijd is met het belang van de staat. Het is staand kabinetsbeleid dat persoonlijke beleidsopvattingen ten behoeve van intern beraad geen onderdeel worden gemaakt van het politieke debat met de Kamer. Zoals onder meer uiteengezet in de brief van de minister van BZK uit 2002 houdt de bescherming van die beleidsopvattingen verband met het uitgangspunt dat de mogelijkheid moet bestaan om in vertrouwelijke sfeer in vrijheid van gedachten te wisselen. Het verstrekken van deze opvattingen zal zich in het algemeen niet verdragen met een goed functioneren van de departementen, de ministers en de ministerraad en kan het interne besluitvormingsproces ernstig verstoren. Persoonlijke beleidsopvattingen in interne stukken zullen daarom aan de Kamer kunnen worden onthouden, in uiterste instantie met een beroep op het belang van de staat. Onder omstandigheden zal wel informatie kunnen worden verstrekt in geobjectiveerde vorm. Benadrukt wordt dat het parlement wel inzicht dient te krijgen in alle relevante feiten en argumenten die aan het uiteindelijke beleid ten grondslag liggen.

Ik besef mij terdege dat de POK is zeer kritisch op de informatievoorziening. De tekorten in de informatievoorziening zijn niet goed voor het functioneren

van de politiek aangezien artikel 68 Grondwet de hoeksteen van de democratie genoemd mag worden. In de kabinetsreactie is hier nader op ingegaan. Dit betekent echter niet dat in strijd met de regels en afspraken is gehandeld.

70. JZ In hoeverre waren achtergehouden stukken, al dan niet bevattende een persoonlijke beleidsopvatting, (relatief) eenvoudig te anonimiseren?

Antwoord:

Het is staand kabinetsbeleid dat persoonlijke beleidsopvattingen ten behoeve van intern beraad geen onderdeel worden gemaakt van het debat met de Kamer. Dat een stuk geanonimiseerd kan worden, doet echter niet af aan het feit dat het persoonlijke beleidsopvattingen kan bevatten. Ook persoonlijke beleidsopvattingen in geanonimiseerde stukken verdienen bescherming, omdat ambtenaren hun bewindspersonen in vrijheid moeten kunnen adviseren zonder dat hun opvattingen meteen op straat komen te liggen. Daarmee wordt optimale besluitvorming geborgd. Onder omstandigheden zal wel informatie kunnen worden verstrekt in geobjectiveerde vorm.

Ik besef mij terdege dat de POK is zeer kritisch op de informatievoorziening. De tekorten in de informatievoorziening zijn niet goed voor het functioneren van de politiek aangezien artikel 68 Grondwet de hoeksteen van de democratie genoemd mag worden. In de kabinetsreactie is hier nader op ingegaan. Dit betekent echter niet dat in strijd met de regels en afspraken is gehandeld.

71. JZ Hoe vaak en in welke gevallen heeft u de opdracht of de suggestie van de minister-president gekregen om bepaalde inlichtingen niet te verstrekken aan de Kamer? Hoe vaak heeft u gevolg gegeven aan die opdracht of suggestie?

Antwoord:

De minister-president heeft nooit de opdracht of de suggestie gegeven om bepaalde inlichtingen niet te verstrekken aan de Kamer

Met opmerkingen Voor zover bekend bij DJZ

72. JZ Hoe vaak en in welke gevallen heeft u vanuit de ministerraad de opdracht of suggestie gekregen om bepaalde inlichtingen niet te verstrekken aan de Kamer? Hoe vaak heeft u gevolg gegeven aan die opdracht of suggestie?

Antwoord:

De ministerraad heeft nooit de opdracht of de suggestie gegeven om bepaalde inlichtingen niet te verstrekken aan de Kamer

Met opmerkingen Voor zover bekend bij DJZ

73. JZ Hoe vaak en in welke gevallen heeft u de opdracht of suggestie van de minister(s) gekregen om bepaalde inlichtingen niet te verstrekken aan de Kamer? Hoe vaak heeft u gevolg gegeven aan die opdracht of suggestie?

Antwoord:
Uit de vraagstelling wordt niet duidelijk op welke minister(s) gedoeld is. In zijn algemeenheid geldt dat ik nooit de opdracht of de suggestie heb gekregen van een minister om bepaalde inlichtingen niet te verstrekken aan de Kamer

Met opmerkingen Voor zover bekend bij DJZ

74. FJZ Kunt u de concept-notulen van het MT fraudebestrijding van 3 februari 2014 openbaar maken, waarvan sprake is in bijlage 1.3, document 65), bij het besluit op het Wob-verzoek over het combiteam aanpak facilitators (CAF).[15] Wil u de Kamer een ongelakt afschrift van dit concept-verslag doen toekomen?

Antwoord:
Als bijlage treft u de ongelakte versie van deze concept-notulen, namen van medewerkers onder het niveau van zijn niet leesbaar gemaakt. BIJLAGE MEESTUREN.

75. BOA Hoe vaak en in welke gevallen hebben de minister van Financiën en de staatssecretarissen van Financiën elkaar de opdracht of de suggestie gegeven om bepaalde inlichtingen niet te verstrekken aan de Kamer? Hoe vaak is gevolg gegeven aan die opdracht of suggestie?

Antwoord:
De minister van Financiën en de staatssecretarissen van Financiën hebben elkaar nooit de opdracht gegeven bepaalde inlichtingen die aan Uw Kamer zouden moeten toekomen niet te verstrekken.

76. BOA Hoe vaak en in welke gevallen heeft de ambtelijke top gesuggereerd bepaalde inlichtingen niet te verstrekken aan de Kamer? Hoe vaak heeft u gevolg gegeven aan die suggestie?

Antwoord:
Ik heb dit soort suggesties niet ontvangen.

77. BOA Maakt het MT Toeslagen geheel dan wel gedeeltelijk deel uit van de ambtelijke top (één of meer leden van de Bestuursraad van het ministerie van Financiën)?

Antwoord:
De leden van het MT Toeslagen maken niet geheel of gedeeltelijk deel uit van de ambtelijke top van Financiën (één of meer leden van de Bestuursraad van het ministerie van Financiën). Toeslagen werd in de Bestuursraad vertegenwoordigd door Belastingdienst.
In de brief van 11 januari 2020 over het versterken van de besturing van de Belastingdienst is besloten om de onderdelen Toeslagen en Douane uit de Belastingdienst te ontvlechten, zelfstandig te positioneren en niet meer via de Belastingdienst aan te laten sturen.
Sinds 1 augustus 2020 is Toeslagen benoemd. Toeslagen maakt deel uit van de Bestuursraad en stuurt het MT Toeslagen aan.

[15] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2019/11/15/besluit-op-wob-verzoek-over-combiteam-aanpak-facilitators-caf.

78. Toeslagen en FJZ Hoe verklaart u dat het memo-Palmen, waar vier maanden aan gewerkt is, en bekend is bij de ambtelijke top vóór publicatie van het rapport van de Nationale ombudsman (9 augustus 2017), niet terstond onder de aandacht wordt gebracht van de politieke top?

Antwoord:
Ik kan dat niet goed verklaren. Het memo geeft een analyse van de Raad van State uitspraak van 8 maart 2017 en van de gesprekken met de Nationale ombudsman in aanloop naar het onderzoek dat in augustus dat jaar verscheen. Op 13 maart 2017 is het betreffende memo gedeeld met het MT Toeslagen en de volgende dag besproken tijdens een MT-dag. Tijdens dat overleg heeft het MT besloten om vanuit het MT de coördinatie op te pakken en een kernteam in te stellen rondom de vervolgbehandeling van ouders in CAF 11. De ernst van de signalen uit het memo hadden aanleiding moeten zijn om deze onder de aandacht te brengen van de ambtelijke en politieke top. Dat is niet gebeurd en dat betreur ik.

79. Toeslagen en FJZ Acht u het aannemelijk dat een memo:
- dat wordt opgesteld in opdracht van het MT Toeslagen;
- dat wordt opgesteld naar aanleiding van een onderzoek van de Nationale ombudsman;
- dat betrekking heeft op onder meer rechtszaken en laakbaar handelen door de Belastingdienst;
- dat juridisch advies bevat;
- waar het opstellen er van vier maanden in beslag neemt en
- dat besproken wordt binnen de ambtelijke top vervolgens de politieke top niet bereikt?

Antwoord:
Zoals ik in het antwoord op vraag 78 aangeef kan ik dat niet goed verklaren. De inhoud van het memo Palmen had aanleiding moeten geven om de signalen met de ambtelijke en politieke top te delen.

80. FJZ [redacted] Vanaf welk moment was het memo-Palmen bij de ambtelijke en politieke top bekend, kunt u hierbij een exact overzicht weergeven op wel niveau het memo-Palmen bij wie bekend was en op welk moment?

Antwoord:
Het memo zelf is zowel in 2017 als in 2019 niet verder verspreid dan [redacted] *Toeslagen. Het memo is in 2017 besproken tussen de MT-leden van Belastingdienst/Toeslagen, zij hebben het memo via e-mail ontvangen. In het memo wordt geadviseerd om over de casus contact op te nemen met* [redacted] *Belastingdienst/Juridische Zaken, daar is het memo echter niet besproken of ontvangen. In juni 2019 is het memo binnen de Belastingdienst door* [redacted] *op ambtelijk niveau gedeeld met een medewerker van de concerndirectie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid, een medewerker van de directie Toeslagen en met* [redacted] *Toeslagen. Ter check of dit memo al bekend was bij twee medewerkers waarin in 2017 in het memo Palmen wordt gerefereerd, is ook met hen contact opgenomen. Zij waren in 2019 werkzaam bij de directie Fiscaal Juridische Zaken.*

Het memo is genoemd in de set van concept factsheets die met de Staatssecretaris zijn gedeeld, maar het memo zelf is niet gedeeld met [redacted] en de Staatssecretaris.

81. FJZ en UHB Herinnert u zich de zogeheten 'rode draden-notitie' van 10 oktober 2019?[16] Klopt het dat hierin werd gesteld dat het CAF-team werd aangestuurd door [redacted] Belastingdienst? Herinnert u zich dat vervolgens is gesteld: "Uit het verslag blijkt dat het CAF in het MT Fraude van 3 feb 2014 uitgebreid besproken is. Hierin is een voorstel tot schorsing van het uitbetalen van toeslagen besproken naar aanleiding van de casus kinderopvangtoeslag". Welke individuele CAF-casus werd hier besproken? Waarom? Kunt u aangeven waarom de passages die hierna in de rode draden-notitie volgen op deze feitelijke mededeling zijn weggelakt? Wilt u alsnog een integraal ongelakte versie van dit document aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord:
In de rode draden-notitie is inderdaad beschreven dat [redacted] Belastingen het CAF aanstuurde. Ook beschrijft de notitie dat het CAF in het MT Fraude van 3 februari 2014 is besproken en dat toen een voorstel tot schorsing is gedaan. In de zinnen die daarop volgen is aangegeven dat [redacted] van het MT fraude "zich niet meer kan herinneren om welke casus dit specifiek ging." "De actiehouder herinnert zich niet zozeer een specifieke casus maar wel dat er zicht was op fraude bij meerdere gastouderbureau's." Het is dus niet te reconstrueren op welke casus(sen) dit betrekking had. De ongelakte rode draden notitie is voor de volledigheid bijgevoegd.
DOCUMENT BIJVOEGEN

82. SSO O&P Wilt u de Kamer voorts de onderliggende, vastgestelde gespreksverslagen bij de rode draden-notitie doen toekomen?
83. FJZ/[redacted] Waarom is het memo-Palmen na 5 juni 2019 wederom niet gearchiveerd dan wel anderszins niet vindbaar?

Antwoord:
Ik kan dat niet goed verklaren. Er is een verwijzing naar het memo opgenomen in de set van factsheets, maar het memo zelf is niet binnen het ministerie verspreid of intern gearchiveerd. Dat had wel gemoeten.

84. FJZ[redacted] Hoe veel en welke ambtenaren dan wel bewindspersonen hadden beschikking over het memo-Palmen in de periode 14 maart 2017 tot en met 4 juni 2019?

Antwoord:
Zie hiervoor antwoord op vraag 80.

85. FJZ/[redacted] Hoe veel en welke ambtenaren dan wel bewindspersonen hadden beschikking over het memo-Palmen na 4 juni 2019?

[16] 2020D21975, Rode draden uit de interviews over het MT Fraudebestrijding; bijlage bij Kamerstuk 31066, nr. 661 (Reactie op het verzoek van het lid Omtzigt om interne notities en toezegging tijdens het debat over het stopzetten van de kinderopvangtoeslag van 27 mei 2020 m.b.t. het ADR-onderzoek).

Antwoord:
Zie hiervoor mijn antwoord op vraag 80.

86. FJZ [redacted] en Toeslagen Herinnert u zich dat uit het Wob-besluit van 11 december 2020 over de AUT een antwoord op een vraag van de AUT naar voren komt over het besluitvormingsproces (2014 – 2016) inzake het stopzetten van lopende toeslagen in CAF 11 waarbij wordt gesteld dat gebruik wordt gemaakt van 'opdrachtformulieren'? Klopt het dat hierin wordt gesteld: "Volgens enkele medewerkers zou voorafgaand aan het opstellen van het opdrachtformulier afstemming hebben plaatsgevonden met collega's, bilateraal, of in een CAF-TWO (CAF Twee Wekelijks Overleg)." Welke functionarissen namen deel aan dit CAF TWO? Beschikt u over verslagen van dit CAF TWO? Wie kregen een afschrift van deze verslagen? Waarom zijn deze documenten niet naar voren gekomen in de Wob-procedures, of bij de beantwoording van Kamervragen? Zijn deze verslagen verstrekt aan de POK? Wilt u de Kamer een ongelakt afschrift verstrekken van deze verslagen?
87. Toeslagen en FJZ [redacted] Herinnert u zich dat in het document over CAF TWO ook is geschreven: "Wel is in één van de aangetroffen opdrachtformulieren benoemd dat afstemming heeft plaatsgevonden met het verantwoordelijke MT-lid". Gaat het in dit opdrachtformulier om een opdracht tot stopzetting, nihilstelling en/of terugvordering(en)? Betekent dit dat in een individuele casus feitelijk een opdracht werd gegeven door een MT-lid?
Zijn er meer individuele casussen besproken met (leden van) het MT? Heeft over de (voorgenomen) stopzetting in CAF11 afstemming plaats gevonden met het MT?
88. JZ Kunt u, gezien de vermelding in het eerste deelbesluit op het Wob-verzoek over de AUT dat halverwege januari 2021 een tweede deelbesluit zal volgen over documenten bij het ministerie en over afstemming met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, aangeven of bij de inventarisatie ten behoeve van dit tweede deelbesluit documenten zijn aangetroffen die als mogelijke relevant moeten worden beoordeeld voor de POK of de Kamer? Zo ja, waarom zijn deze nog niet openbaar gemaakt? Indien documenten mogelijk relevant zijn, wilt u deze dan alsnog per ommegaande en ongelakt aan de Kamer doen toekomen? Zo nee, waarom niet?
89. BOA Kunt u een overzicht doen toekomen van afspraken (formeel dan wel informeel) tussen de politieke leiding en de ambtelijke leiding voor zover die afspraken zien op informatievoorziening over en weer? Kunt u een overzicht doen toekomen van afspraken (formeel dan wel informeel) tussen de staatssecretaris(sen) en de minister(s) voor zover die afspraken zien op informatievoorziening over en weer?
90. AZ Kunt u een overzicht doen toekomen van afspraken (formeel dan wel informeel) tussen de minister(s) en de minister-president voor zover die afspraken zien op informatievoorziening over en weer?
91. JZ en BOA iam AZ In welke situaties moet de politieke leiding door de ambtelijke leiding onverwijld op de hoogte worden gesteld?

Antwoord:
Er geldt een algemene instructie die aangeeft dat over vraagstukken van politiekgevoelige of anderszins zwaarwegende aard de algemene leiding in contact treedt met de bewindspersoon die het aangaat.

92. JZ en BOA iam AZ In welke situaties moeten de staatssecretarissen de minister(s) onverwijld op de hoogte stellen?

Antwoord:

Er gelden geen specifieke regels. In politieke zin legt de staatssecretaris rechtstreeks verantwoording af aan de Staten-Generaal.

93. AZ In welke situaties moeten de minister(s) de minister-president onverwijld op de hoogte stellen?
94. BOA Kunt u aangeven waarom de Kamer nu wel kan vertrouwen op, de tijdigheid, volledigheid en juistheid van, de beantwoording van de heden voorliggende feitelijke vragen?

Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 57 en 58.

95. JZ Wat is de stand van zaken ten aanzien van het onderzoek van het Openbaar Ministerie? Is er meer informatie beschikbaar over wanneer het Openbaar Ministerie verwacht het onderzoek te hebben afgerond?
96. Toeslagen Klopt het dat [redacted] Toeslagen een maand vrij heeft gekregen om de verhoren voor te bereiden?
97. SZW Kan de beantwoording van de, in het kader van schriftelijk overleg door de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid gestelde vragen over het op 13 november 2020 aan de Kamer gezonden onderzoeksrapport 'Onderzoek informatie over signalen kinderopvangtoeslag SZW'[17] tegelijkertijd met de beantwoording van deze feitelijke vragen over het rapport van de POK naar de Kamer worden gestuurd?
98. UHB [redacted] Herinnert u zich de openbaarmaking van documenten over het archief van de AUT in een Wob-besluit van 11 december 2020?[18] Herinnert u zich dat daarbij een e-mail van 23 juli 2019 is vrijgegeven, waarin wordt benadrukt dat de AUT álle notities aan de staatssecretaris over CAF 11 wenst te ontvangen, en alle notities van andere directies? Welk gevolg is hieraan gegeven? Heeft de AUT de beschikking gekregen over álle factsheets, behorende bij de notities van 11 en 14 juni 2019 aan de staatssecretaris? Beschikte de AUT over factsheet 6, waarin het memo 2017 is benoemd? Herinnert u zich wat [redacted] Toeslagen verklaarde over het memo-Palmen en het contact met de AUT? Wilt u, in het licht van de e-mail van 23 juli 2019, exact reconstrueren in welk gesprek of welke gesprekken, dan wel in welk contact of welke contacten met (leden van) de AUT is gesproken over het memo-Palmen, en welke functionarissen van Belastingdienst/Toeslagen hierbij betrokken waren, op welke momenten?

Antwoord:
Naar aanleiding van deze vraag van de Adviescommissie is aan de hand van trefwoorden een zoekopdracht uitgevoerd in Digidoc. Het resultaat hiervan (een set documenten van meer dan 2000 pagina's) is ter beschikking gesteld aan de AUT. Onderdeel daarvan vormden

[17] Kamerstuk 31066, nr. 735 (brief van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid)
[18] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/12/11/eerste-deelbesluit-op-het-wob-verzoek-over-adviescommissie-uitvoering-toeslagen-aut.

deze notitie's. Gebleken is later dat van deze alleen de eerste twee pagina's zijn geleverd en niet de factsheets waar op deze pagina's naar verwezen wordt.

99. UHB/ Is de AUT geïnformeerd over de (inhoud van) de brief van Belastingdienst van 20 september 2019 aan de AP, waarin wordt vermeld dat (tweede) nationaliteit een rol speelde als indicatie of aanwijzing voor georganiseerd misbruik, en dat dit strijdig was met beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit? Wanneer en hoe is de AUT hierover geïnformeerd? Zo nee, waarom is de AUT hier niet over geïnformeerd?[19]

Antwoord:
De Adviescommissie is niet geïnformeerd over deze brief. Voor het versturen van deze brief is de Adviescommisie geinformeerd over het feit dat nationaliteit onderdeel is geweest van het risicomodel en de query. Ook is de Adviescommissie informatie ter beschikking gesteld over nationaliteit in relatie tot georganiseerd misbruik.

100. UHB/ Is de Auditdienst Rijk (ADR) geïnformeerd over deze correspondentie van de Belastingdienst met de AP? Wanneer en hoe?

Antwoord:
De ADR is op 13 november geïnformeerd over de correspondentie en hebben toen een afschrift van deze correspondentie ontvangen.

101. UHB/ Wilt u, mede in het licht van de aangenomen motie-Omtzigt c.s., waarin wordt gevraagd om een volledig feitenrelaas, limitatief duidelijk maken over welke documenten de ADR de beschikking heeft gekregen bij het onderzoek naar toeslaggerelateerde CAF-zaken?[20]

Antwoord:
De ADR heeft honderden documenten ontvangen van Belastingdienst/Toeslagen ten behoeve van haar onderzoek naar toeslaggerelateerde CAF-zaken. Hieronder zijn de ontvangen documenten waarop de bevindingen in onze rapportage zijn gebaseerd op hoofdlijnen per onderzoeksvraag aangegeven.
Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 1, die betrekking heeft op richtlijnen en procedures en op de informatievoorziening door het ministerie van Financiën aan de Nationale Ombudsman en de Autoriteit Persoonsgegevens, zijn met name de volgende documenten gebruikt.

- *Handboek Toeslagen en onderliggende werkinstructies en richtlijnen*
- *Handhavingsplan*
- *Generiek behandelkader van de IST-teams*
- *Informatieverstrekkingen aan de Ombudsman*

[19] 2020D30088, Briefwisseling tussen Autoriteit Persoonsgegevens en Belastingdienst/Toeslagen van 14 februari 2020; bijlage bij Kamerstuk 31066, nr. 683 (reactie op rapport Autoriteit Persoonsgegevens over de verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag).
[20] Kamerstuk 35302, nr. 21; motie van het lid Omtzigt c.s. over stoppen van de invordering bij CAF-gerelateerde toeslagzaken.

Inzake het lopende onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens hebben heeft de ADR de antwoorden van Belastingdienst/ Toeslagen op de gestelde vragen door de Autoriteit Persoonsgegevens bij haar onderzoek betrokken. Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 2 die betrekking heeft op het in beeld brengen van de CAF-zaken zijn met name de volgende documenten gebruikt.

- *Dossiers van 149 CAF-zaken met onder andere de opdrachtformulieren (in de opdrachtformulieren staan adviezen voor verdere behandeling van de CAF-zaak)*
- *Het CAF-bestand op persoonsniveau. In het CAF-bestand zijn onder andere gegevens uit de individuele burgerdossiers opgenomen.*

Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 3 die onder andere betrekking heeft over de betekenis van nationaliteit bij de behandeling zijn met name de volgende documenten gebruikt.

- *Dossiers van 149 CAF-zaken*
- *Verslagen MT Toeslagen*
- *Coding van risicoselectiemodellen*

Inzake de onderzoeksvragen 4 tot en met 8 die betrekking hebben op het stoppen van toeslagen en de vergelijkbaarheid van CAF-zaken zijn met name de volgende documenten gebruikt.

- *Het CAF-bestand op persoonsniveau*
- *Documenten over het behandelingstraject van ouders uit het Toeslagen Verstrekkingen Systeem en het Digitaal Archief Systeem. Dit betreft bijvoorbeeld vraagbrieven, baliebrieven, afspraakbevestigingen, rappelbrieven, beschikkingen en bezwaarschriften*
- *Dossiers van beroepszaken*
- *Onderzoek Belastingdienst naar 25 schrijnende gevallen bij de invordering*

- *Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 9 over de tijdlijn zijn met name de volgende documenten uit de periode 1 januari 2012 tot 31 december 2019 gebruikt.*
- *Verslagen MT Toeslagen*
- *Verslagen MT fraude*
- *Verslagen MT Belastingdienst en voorgangers hiervan*
- *Verslagen overleg opdrachtgever opdrachtnemer Toeslagen*
- *Verslagen Bestuursraad*
- *Verslagen Ministersstaf*
- *Overdrachtsdossiers Minister, Stas, [redacted] en [redacted]*
- *Documenten (waaronder mails) opgenomen in WOB uitvragingen, signalen van klokkenluiders (die door de Belastingdienst openbaar zijn gemaakt) en van door ons geïnterviewde functionarissen voor het onderzoek*
- *De door de Belastingdienst gemaakte tijdlijn over de periode 1 januari 2012 tot 31 december 2019*

Ook heeft de ADR gebruik gemaakt van openbare informatie zoals wet- en regelgeving, rapportages van de Nationale Ombudsman en uitspraken van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

102. UHB Wilt u de Kamer in dit licht een afschrift doen toekomen van een inventarislijst van alle documenten die aan de ADR zijn verstrekt en alle documenten die onder de ADR berusten? Wilt u hierbij tevens aangeven op welk moment documenten aan de ADR zijn verstrekt? Beschikt de ADR over documenten (memo's, notities, verslagen, e-mailcorrespondentie, interviews) waarvan het bestaan tot dusver nog niet is gemeld aan de Kamer? Beschikt de ADR over additionele informatie over verwerking en gebruik van (tweede) nationaliteit? Zo ja, welke documenten betreft dit?

Antwoord:
Door de ADR is een uitgebreid onderzoek gedaan naar onder andere vragen met betrekking tot CAF-11, hiermee vergelijkbare zaken en de rol van nationaliteit.. Daarbij heeft de ADR zelfstandig informatie verzameld en laten verzamelen door de Belastingdienst. Voor het beeld hiervan verwijs ik naar het antwoord op vraag 101. De conclusies van de ADR zijn vastgelegd in het rapport. Van het geheel aan de informatie dat aan de ADR is verstrekt is door de Belastingdienst geen inventarislijst bijgehouden.

103. BOA Erkent u dat nog lang niet alles boven tafel is, ondanks het rapport van de POK?

104. UHB en Bent u in (interne) onderzoeksdossiers, e-mailcorrespondentie, verslagen, vermeldingen in Fraude Signalering Voorziening (FSV) of anderszins mogelijke discriminatoire/discriminerende opmerkingen tegengekomen? Zo ja, welke? Kunt u dit openbaar maken?

Antwoord:
Momenteel heeft de inventarisatie naar het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit de prioriteit. Tot op heden zijn geen aanwijzingen dat er mogelijk discriminerende opmerkingen zijn gemaakt. Mochten burgers en organisaties dergelijke signalen wel hebben, dan roepen wij hen op om zich bij ons te melden. Signalen zullen grondig worden onderzocht en passend worden opgevolgd.

105. Toeslagen Kunt u de Kamer een overzicht doen toekomen van alle thans lopende onderzoeken en (de status en de voorziene oplevering daarvan) naar alle aspecten die annex zijn met de (afwikkeling) van de toeslagenaffaire?
Kunt u hierbij ingaan op het onderzoek naar het verdwijnen van documenten, het OIF/KPMG-onderzoek naar mogelijke misstanden, het onderzoek naar FSV, het onderzoek naar FSV-achtige applicaties en de effecten op burgers en bedrijven, onderzoeken naar de aanwezigheid van nationaliteit in de systemen van Belastingdienst, de omgang met OGS, project 1043 en wat dies meer zij?

Antwoord:
In de tweemaandelijkse Voortgangsrapportages kinderopvangtoeslag worden de lopende onderzoeken beschreven. Het KPMG onderzoek

naar FSV en FSV-achtige applicaties is afgerond en is op 10 juli 2020 met uw Kamer gedeeld. Voorafgaand aan het Notaoverleg Fraudeopsporing en gebruik van tweede nationaliteit door de Belastingdienst op 1 februari 2021 wordt uw Kamer per brief geïnformeerd over de stand van zaken van onderzoeken die op dat terrein lopen. De onderwerpen effecten burgers en bedrijven, onderzoeken naar de aanwezigheid van nationaliteit in systemen van Belastingdienst, de omgang met OGS en project 1043 zullen in deze brief naar voren komen.

106. JZ Bent u bereid de minister van Justitie en Veiligheid te vragen om het College van procureurs-generaal te verzoeken om in een ambtsbericht te rapporteren over de stand van zaken van het onderzoek van het OM naar uw aangifte tegen de Belastingdienst en het onderzoek naar burgeraangiften tegen (ex-)ambtenaren van de Belastingdienst, teneinde de minister van Justitie en Veiligheid in de gelegenheid te stellen de Kamer over de stand van dit onderzoek te informeren?

Antwoord:
Ik verwijs u naar mijn brief van 7 januari jl. over het oordeel van het OM over de aangifte.

107. JZ en IV&D Herinnert u zich het verzoek van de commissie Financiën van 26 november 2020[21] naar aanleiding van de niet-volledige beantwoording van vragen over de reactie op het rapport van de AP over de verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag, waarin is geconstateerd dat een deel van de door de leden van de CDA-fractie gestelde vragen nog niet was beantwoord en is verzocht de desbetreffende vragen alsnog te beantwoorden? Herinnert u zich ook het daarbij gedane verzoek om een bijlage bij een notitie uit januari 2020, over de aanwezigheid van nationaliteit in de systemen van de Belastingdienst, te verstrekken? Wilt u deze bijlage en de beantwoording van de nog openstaande vragen over het rapport van de AP tezamen met de beantwoording van deze feitelijke vragen over het verslag van de POK aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord:
**Ja*

OF De reactie op het verzoek van de commissie Financiën van 26 november 2020 is op [datum] aan uw Kamer gestuurd.

*[*toelichting: De reactie op het verzoek van de commissie Financiën van 26 november 2020 is nog in behandeling. De conceptbeantwoording van de nog openstaande vragen is af. Over het verstrekken van de notitie met bijlage vindt nog afstemming plaats. Het voornemen is om de notitie met bijlage ongelakt aan de Kamer te sturen. Het moment van verzending van de reactie is van invloed op de beantwoording van voorliggende vraag.]*

108. JZ Kunt u toelichten wat de stand van zaken is rond een eventuele sanctie van de AP? Wat is de formele reactie geweest van de

[21] 2020D48370; zie https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z22911&did=2020D48370.

Belastingdienst richting de AP op de voorgenomen sanctie? Kunt u de Kamer een afschrift doen toekomen van dit schrijven?

Antwoord:
De Autoriteit Persoonsgegevens heeft nog geen handhavingsbesluit genomen rond een eventuele sanctie van de AP.
Op 13 augustus 2020 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens laten weten voornemens te zijn te gaan handhaven. De minister van Financiën is, als verwerkingsverantwoordelijke, in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven.
De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane heeft bij brief van 10 september 2020 een zienswijze gegeven. De zienswijze volgt de kabinetsreactie van 17 juli 2020.[22] In de zienswijze gaan we mee met de bevindingen van de AP.
Na afloop van de handhavingsprocedure van de AP, zullen wij de Kamer de correspondentie rondom deze procedure toesturen.

109. POK team/BOA Hoe vaak is de toeslagenaffaire de afgelopen vier jaar besproken in de wekelijkse ministerraad en/of andere overleggen waaraan de ambtelijke leiding of de bewindspersonen van het ministerie van Financiën deelnemen?
110. COMM Klopt het dat het ministerie van Financiën heeft meegewerkt aan verzoeken van De Correspondent ten behoeve van de publicatie 'Zo hadden we het niet bedoeld'? Welk contact of afstemming is er geweest met de betreffende journalist(en) over het voorziene moment van (online) publicatie van 'Zo hadden we het niet bedoeld'? Is in zulke contacten en afstemming en overleg ook de voorziene publicatiedatum van Wob-verzoeken over het MT Toeslagen en MT Belastingdienst aan de orde gekomen?

Antwoord:
Het ministerie heeft enkele feitelijke vragen van een journalist van De Correspondent feitelijk beantwoord. Daarnaast heeft een [redacted] *van het ministerie naar aanleiding van het contact met de journalist een toelichting gegeven over de werkwijze van Toeslagen.*
Er heeft geen afstemming plaatsgevonden over een publicatiedatum.

111. COMM De journalist beweert achtergrondgesprekken te hebben gevoerd met het ministerie en (oud-)ambtenaren, alsmede stukken te hebben ingezien. Klopt dit?

Antwoord:
Het ministerie van Financiën heeft een gesprek gefaciliteerd waarin een [redacted] *een toelichting heeft gegeven op de werkwijze van Toeslagen. Het ministerie van Financiën verstrekt geen stukken aan media, voor zover deze stukken niet reeds openbaar zijn of terstond openbaar zullen worden. Datzelfde geldt voor het geven van inzage in stukken.*
Het ministerie van Financiën kan niet vaststellen of (oud-)ambtenaren op eigen gelegenheid, en daarmee buiten het zicht van het departement, contact hebben met media.

112. COMM Bent u zich ervan bewust dat in concepten van de eindversie

[22] Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 683.

van dit boek, dat medio oktober 2020 op grote schaal circuleerde, gebruik is gemaakt van interne informatie uit interne notities, waarover de Kamer (nog) niet was geïnformeerd, waaronder informatie uit de review van 7 juni 2019? Heeft uw ministerie, of hebben (oud-)medewerkers van uw ministerie, deze interne informatie verstrekt, dan wel hebben zij inzage gegeven in interne notities, die eerder onttrokken zijn aan Wob-procedures en onttrokken aan de informatievoorziening richting Kamer?

Antwoord:
Het ministerie van Financiën verstrekt geen stukken aan media, voor zover deze stukken niet reeds openbaar zijn en terstond openbaar zullen worden. Datzelfde geldt voor het geven van inzage in stukken. Het ministerie van Financiën kan niet vaststellen of (oud-)ambtenaren op eigen gelegenheid, en daarmee buiten het zicht van het departement, contact hebben met media.

113. COMM en O&P/JZ Bent u zich ervan bewust dat in conceptversies van het manuscript (eenzijdig) wordt geciteerd uit vertrouwelijke correspondentie tussen een advocate en het ministerie en/of de Belastingdienst/Toeslagen? Heeft u op grond van de integriteitscodes of vermoedens van schending van de geheimhoudingsplicht een onderzoek laten instellen naar hoe het kan dat dergelijke informatie op straat komt?
Wat zijn de aangewezen procedures bij vermoedens van integriteitsschendingen of schending van de geheimhoudingsplicht, of schending van het ambtsgeheim? Zijn die procedures in dit geval opgevolgd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat waren de uitkomsten?

Antwoord:
Het ministerie van Financiën kan niet vaststellen of (oud-)ambtenaren op eigen gelegenheid, en daarmee buiten het zicht van het departement, contact hebben met media.
Vermoedens van integriteitsschendingen kunnen gemeld worden bij onder andere de leidinggevende, de vertrouwenspersoon, de Commissie Integriteit Financiën en de personeelraadspersonen. Indien sprake is van een concreet vermoeden van een integriteitsschending, dan kan de werkgever besluiten tot een feitenonderzoek door het Onderzoeksbureau Integriteit Financiën. Een eventueel onderzoek wordt uitgevoerd conform de rijksbrede Baseline intern persoonsgericht onderzoek. Na de afronding van een eventueel onderzoek is het aan de werkgever om een beslissing te nemen over een eventueel vervolg.
Eventuele onderzoek(en) naar de genoemde concrete situatie zijn persoonsgerichte onderzoek(en). Het is vast gebruik dat ik uw Kamer niet informeer over individuele personele aangelegenheden.

114. COMM Wanneer ontving het ministerie en wanneer ontvingen medewerkers van het ministerie of Belastingdienst/Toeslagen concepten van dit boek in het kader van hoor- en wederhoor? Welk commentaar is door het ministerie en door medewerkers gegeven op concepten van dit boek? Is daarbij gewezen op fouten, onjuistheden, verdraaiingen en weglatingen van relevante context? Kunt u de correspondentie over de publicatie naar de Kamer sturen?

Antwoord:
De Directie Communicatie van het ministerie heeft medio oktober een concept ontvangen in het kader hoor en wederhoor. Zoals gebruikelijk wijst het ministerie van Financiën media die publicaties voorleggen op feitelijke onjuistheden aangaande het departement.
In dit concrete geval is de journalist een tekstsuggestie aan de hand gedaan om de hoofdstructuur van het kerndepartement te omschrijven. En is de journalist erop gewezen dat het geen novum was dat de voormalig staatssecretaris van Financiën op enig moment een notitie kreeg waarop stond: [redacted]leest parallel mee'. Het gebeurt vaker dat bewindslieden een notitie krijgen waar [redacted]parallel op meeleest.
Aanvullend is de journalist gewezen op de naamgeving van het ministerie van Justitie en Veiligheid. En is verzocht om een medewerker van de Directie Communicatie van Financiën niet bij naam te noemen, maar de functie weer te geven.
Deze suggesties zijn telefonisch toegelicht.

115. COMM Is het waar dat woordvoerders van Financien en/of de Belastingdienst/Toeslagen journalisten proactief hebben benaderd en gewezen op de eerste online publicatie van delen van dit boek, voorafgaand aan de verhoren van de POK? Is dit een gebruikelijke werkwijze? Maakte dit onderdeel uit van een mediastrategie? Met welk doel?

Antwoord:
Nee.

116. COMM Klopt het tevens dat de publicatie van de eerste hoofdstukken, aan de vooravond van de verhoren van de POK, actief verspreid is binnen de Belastingdienst en het ministerie van Financien? Zo ja, wie besloot hiertoe?

Antwoord:
De Directie Communicatie informeert medewerkers van het ministerie en de Belastingdienst dagelijks over artikelen en publicaties die relevant zijn voor de organisatie.

117. Comm Heeft over deze mediastrategie afstemming plaats gevonden met de ambtelijke en politieke leiding? Wanneer? Welke argumenten en overwegingen lagen ten grondslag aan deze mediastrategie? Wat was de beoogde uitkomst?

Antwoord:
Het is dagelijks gebruikelijk dat de Directie Communicatie medewerkers van het ministerie en de Belastingdienst informeert over artikelen en publicaties die relevant zijn voor de organisatie.

118. COMM Kunt u documenten die zien op de mediastrategie van het ministerie rond de POK en verhoren naar de Kamer sturen? Alsmede de strategie die is gehanteerd gedurende de ontwikkeling van de toeslagenaffaire?
119. BOA Klopt het dat de minister-president en de minister van Financiën tijdens de bijeenkomst in Rijswijk (januari 2020) geïnformeerd zijn over signalen over (beroepsmatige) discriminatie? Welke acties

hebben beide bewindspersonen sindsdien ondernomen?

120. JZ en O&P Kunt u alle adviezen over ambtsmisdrijven (ambtelijk en politiek) die de regering ontvangen heeft (van ambtenaren of extern van bijvoorbeeld de landsadvocaat) opsommen? En kunt u die aan de Kamer doen toekomen?

121. UHB [redacted] en [redacted] Kunt u een uitputtend overzicht geven welke stappen zijn gezet of in 2021 worden gezet om het gebruik van de dubbele nationaliteit in risicoprofielen en algoritmes te voorkomen? Zijn er nog situaties waarin etniciteit of een dubbele nationaliteit door de Rijksoverheid wordt gebruikt in risicoprofielen? Welke stappen zijn gezet om dit gebruik te stoppen?

Antwoord:
Een eerste belangrijke stap is het verwijderen van informatie over dubbele nationaliteiten van personen met een Nederlandse nationaliteit uit het basisregistratiesysteem voor de registratie van persoonsgegevens van de Belastingdienst (BVR). Dit is op 23 juli 2015 gebeurd. Systemen en applicaties die enkel informatie uit deze registratiesystemen gebruiken, ontvangen in beginsel vanaf die datum dus geen informatie meer over een dubbele nationaliteit. De landelijke risicomodellen en selectieregels van he[redacted] zijn voorbeelden van dergelijke systemen.
Daarnaast zijn er bij de Belastingdienst verschillende inventarisaties en uitvragen uitgevoerd. Als hieruit bleek dat ergens informatie over dubbele nationaliteit was opgeslagen of werd gebruikt, zijn er beheersmaatregelen genomen. Dit gebeurde uiteraard ook als er interne signalen waren dat ergens dubbele nationaliteiten zijn gebruikt of verwerkt. Zo is op 15 mei jongstleden een selectieregel aangepast, die zodanig was opgesteld dat deze ook informatie over dubbele nationaliteiten kon meewegen.[23] Daarnaast zijn er maatregelen getroffen, toen in het najaar van 2020 bleek dat er nog aantekeningen met dubbele nationaliteiten waren opgenomen in de vrije tekstvelden van BVR. Alle aantekeningen zijn toen uit BVR gehaald en veilig gesteld en er is beoordeeld welke aantekeningen weer teruggeplaatst konden worden.[24]
In de zomer van 2020 is ook gestart met een uitvraag onder medewerkers naar mogelijke lijsten met risico- en fraudesignalen [25]. Hierbij zijn lijsten veiliggesteld voor verdere analyse en eventueel noodzakelijke maatregelen, variërend van het permanent buiten gebruik laten van de lijsten tot het aanpassen van procesbeschrijvingen en werkinstructies.
Daarnaast toetst de Belastingdienst de ongeveer aanwezige 900 applicaties op het gebruik van nationaliteit en aanverwante gegevens zoals geboorteplaats. Vervolgens wordt vastgesteld of het registreren en gebruiken van nationaliteit of tot nationaliteit herleidbare gegevens conform de geldende wet- en regelgeving plaatsvindt. Terwijl deze inventarisatie loopt, onderzoeken we of het mogelijk is vrije tekstvelden in de applicaties automatisch te analyseren. Applicaties die niet voldoen aan de wet- en regelgeving worden direct aangepast. De analyse wordt volgens de planning in het eerste kwartaal van dit jaar afgerond.

[23] Deze selectieregel ontving overigens sinds 23 juli 2015 geen informatie meer over dubbele nationaliteiten. Uw Kamer is hierover geïnformeerd in Kamerstukken II, 2019/20, 31 066, nr. 637.
[24] Hierover is uw Kamer geïnformeerd in: Kamerstukken II, 2020/21, 31 066, nr. 707.
[25] Kamerstukken II, 31066, nr. 710

Op dit moment voeren SZW, UWV, SVB, gemeenten en de inspectie SZW een inventarisatie op het gebruik van nationaliteit uit. Zoals aangegeven in de stand van de uitvoering van december 2002, zal de minister van SZW hierover de Kamer informeren in de stand van de uitvoering van juni 2021. UWV en SVB maken voor zover bekend geen gebruik van dubbele nationaliteit en kunnen daarover ook niet beschikken.

122. JZ en BZK Zijn er sinds het verschijnen van het onderzoek van de AP nieuwe signalen over beroepsmatige discriminatie door de Rijksoverheid naar boven gekomen? Zo ja, welke?
123. FJZ Wie was de hoogste ambtenaar in rang die ervan wist dat de Belastingdienst ervoor koos het advies van de Landsadvocaat uit 2009 zo te interpreteren dat er een alles-of-niets benadering ontstond?

Antwoord:
In de brief van 4 december 2020, nr. 2020-240203, is een uitgebreide beschrijving opgenomen van de context van het conceptadvies van de Landsadvocaat uit 2009 en over wat ermee is gebeurd, voor zover dit op dat moment kon worden gereconstrueerd. In de tussentijd zijn er geen nieuwe inzichten opgekomen. Zoals aangegeven in de brief is het conceptadvies binnen Belastingdienst/Toeslagen gebruikt ter gedachtevorming voor de aanpak van de pré CAF-zaak [redacted] en dan in het bijzonder in situaties waarbij in het contract een verdeling werd gemaakt van de ontvangen kinderopvangtoeslag tussen het gastouderbureau, de gastouder en de vraagouder (en dus geen eigen bijdrage werd betaald). Het is alsdan aan de Belastingdienst/Toeslagen om in het kader van de wetstoepassing een standpunt in te nemen over het recht op kinderopvangtoeslag, waarbij ontvangen adviezen van bijvoorbeeld de Landsadvocaat uiteraard zorgvuldig (moeten) worden meegewogen. Het door de Belastingdienst/Toeslagen ingenomen standpunt is in 2012 en volgende jaren ook door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigd. Zoals uit genoemde brief van 4 december 2020 volgt is de door Belastingdienst/Toeslagen in 2009 gehanteerde interpretatie aan de orde gesteld in het – toenmalige – MT Toeslagen en is deze gemeld aan het – toenmalige – MT Belastingen.

124. JZ Waarom geeft het kabinet geen openbaarheid over het conceptadvies van de landsadvocaat uit 2009 op gronden van de vertrouwensband tussen cliënt en advocaat, terwijl reeds inhoudelijk duidelijk is wat het conceptadvies is dat destijds door de Landsadvocaat (vertrouwelijk) is verstrekt?

Antwoord:
In mijn brief van 14 december 2020 ben ik reeds ingegaan op het belang van de staat dat in de weg staat aan verstrekking van het conceptadvies van de landsadvocaat.[26] Het is staand kabinetsbeleid om adviezen van de Landsadvocaat niet openbaar te maken. Hier wordt slechts in zeer uitzonderlijke situaties van afgeweken. Het gaat hier om adviezen van een advocaat aan zijn cliënt, die behoren tot de vertrouwelijke relatie tussen advocaat en cliënt. Die vertrouwelijke

[26] *Kamerstukken II* 2020/21, 31 066, nr. 766.

relatie is van fundamenteel belang voor onze rechtsstaat, ook als de overheid cliënt is. Elke partij moet zich volledig en in vertrouwen kunnen laten adviseren door zijn advocaat, om zijn of haar rechtspositie te kunnen bepalen. Als dit anders zou zijn, dan zou het de Landsadvocaat onmogelijk gemaakt worden om goed als de advocaat van de Staat te functioneren. Hij kan dan niet in vrijheid adviseren over de procespositie van zijn cliënt. Onder omstandigheden zal wel informatie kunnen worden verstrekt in geobjectiveerde vorm, hetgeen in dit geval gebeurd is door de kernpunten van het advies met de Kamer te delen.[27]

125. FJZ en DGFZ Hoe verhoudt het advies van de Landsadvocaat uit 2009 dat er proportioneel teruggevorderd kan worden zich juridisch tot artikel 26 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir)?

Antwoord:
Het conceptadvies van de Landsadvocaat uit 2009 berust op een interpretatie van de op dat moment geldende wetgeving. Dit geldt eveneens voor het door de Belastingdienst/Toeslagen ingenomen standpunt. Bij een onduidelijkheid of een geschil over de wetsuitleg is het vervolgens aan de (hoogste) rechter om te oordelen over de rechtens juiste uitleg van de relevante wettelijke bepalingen. Tot de uitspraken van 23 oktober 2019 was het vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat om voor kinderopvangtoeslag in aanmerking te komen, het gehele bedrag van de voor de kinderopvang verschuldigde kosten moest zijn voldaan. Indien een deel van de kosten aantoonbaar niet was voldaan, bestond – enige nuanceringen daargelaten – in het geheel geen recht op toeslag (ook niet voor een evenredig deel). Voor zover het conceptadvies van de Landsadvocaat van een andere visie uitging werd die – tot oktober 2019 – dus niet gedeeld door de hoogste rechter. Het oordeel van de Afdeling berustte hierbij overigens meer op de wettelijke bepalingen van de Wko en artikel 18 van de Awir dan op artikel 26 van de Awir. Bestond aldus geen recht op kinderopvangtoeslag dan bood artikel 26 van de Awir volgens de Afdeling vervolgens ook geen mogelijkheid om een hieruit voortvloeiende terugvordering van de verleende voorschotten te matigen. Sinds oktober 2019 ziet de Afdeling in de wettelijke bepalingen van de Wko en artikel 18 van de Awir wel ruimte voor een (meer) proportionele benadering.

126. FJZ Waarom is ervoor gekozen de interpretatie van het conceptadvies van de Landsadvocaat uit 2009 via de juridische route (via de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State) in plaats van de politieke route te bestendigen?

Antwoord:
Zie ook het antwoord op de vragen 123 en 125. Indien zich bij de uitvoering van een toeslag een rechtsvraag voordoet, is het aan De Belastingdienst/Toeslagen om op basis van een wetsuitleg een standpunt in te nemen. De Belastingdienst/Toeslagen heeft de relevante wettelijke bepalingen zodanig geïnterpreteerd dat bij het

[27] *Kamerstukken II* 2020-2021, 35 572, nr. 34.

niet betalen van de eigen bijdrage in de voorliggende zaken in het geheel geen recht op kinderopvangtoeslag bestond. Dit standpunt is vervolgens door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigd.

127. Toeslagen en FJZ Waarop baseert het ministerie van Financiën het beeld dat het memo van de Belastingdienst van eind 2014 over hoge terugvorderingen wel degelijk besproken is met de minister van SZW? Welke specifieke indicatie geeft de door Financiën opgestelde tijdlijn op dit punt?

Antwoord:
De zin "Beeld is dat de problematiek c.q. het voorstel binnen SZW wel besproken is met de minister van SZW, maar uiteindelijk besloten is er niets mee te doen" is opgenomen in een mail bij een set stukken aan de AUT. Het is niet te reconstrueren waar deze opvatting op is gebaseerd.

128. SZW Op basis waarvan baseert SZW dat het memo van Financiën uit 2014 waarin zorgen geuit worden over hoge terugvorderingen de minister van SZW niet bereikt heeft?
129. UHB en Toeslagen Wie is er verantwoordelijk voor dat het memo van Financiën uit 2014 waarin zorgen geuit worden over hoge terugvorderingen de minister van SZW niet bereikt heeft?
130. SZW Waarom liet het ministerie van SZW aan de AUT weten dat discussie over het memo van de Belastingdienst over hoge terugvorderingen van eind 2014 naar de politieke achtergrond verdween, terwijl het ministerie van Financiën aan de AUT duidelijk maakt dat het voorstel al in februari 2015 is afgeschoten en die politieke ontwikkelingen na februari plaatsvonden? Is hier sprake van onjuist informeren van de AUT door het ministerie van SZW?
131. UHB/ [redacted] Is aan de AUT gemeld dat de tweede nationaliteit werd gebruikt in de risicomodellen, zoals Toeslagen in september 2019 reeds meldde aan de AP?

Antwoord:
De AUT heeft informatie gekregen over het gebruik van nationaliteit in het risicoclassificatiemodel bij Toeslagen. Hierbij werd aangegeven dat Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap één van de bovengenoemde indicatoren'was. Bij een dubbele nationaliteit, waaronder de Nederlandse, werd uitgegaan van Nederlanderschap.

132. BOA en JZ Vindt het kabinet dat het verslag "Ongekend Onrecht" van de POK laat zien dat de onafhankelijkheid van de AUT in het geding is geweest doordat de voorzitter van deze commissie, de heer Donner, jarenlang zelf een kwalijke rol heeft gespeeld in het toeslagenschandaal als vicevoorzitter van de Raad van State?

Antwoord:
De Adviescommissie uitvoering toeslagen heeft haar taak onafhankelijk kunnen uitvoeren. Deze onafhankelijkheid is naar het oordeel van het kabinet niet in het geding geweest. Bovendien kent de Raad van State een scheiding tussen de Afdeling bestuursrechtspraak en de Afdeling advisering. De vice-president van de Raad van State is geen lid van de Afdeling bestuursrechtspraak; de Afdeling

bestuursrechtspraak heeft een eigen voorzitter.[28]

133. BOA en Toelagen Kunt u bevestigen dat ambtenaren van de Belastingdienst in e-mails over "zwartjes" gesproken hebben?
134. JZ Biedt het spreken over "zwartjes" aanleiding om opnieuw aangifte te doen bij het OM, of zijn de gronden waarop aangifte bij het OM zijn gedaan reeds voldoende om ook het racisme in de uitingen van ambtenaren te onderzoeken?

Antwoord:
Vooropgesteld moet worden dat discriminatie ontoelaatbaar is. Wanneer dergelijke terminologie zou worden gebruikt dan keur ik dat ten strengste af. Signalen van onjuist gebruik van gegevens zoals nationaliteit of discriminatie kunnen worden gemeld bij het College voor de Rechten van de Mens; ook bij de organisatie door wie iemand zich gediscrimineerd voelt, kan melding worden gedaan of een klacht worden ingediend. Deze signalen moeten altijd grondig worden onderzocht en passend worden opgevolgd.

Op 19 mei jl. is er ook aangifte gedaan van beroepsmatige discriminatie. Het OM heeft de aangifte bestudeerd en op 7 januari jl. besloten geen vervolging in te stellen. Hierbij was het OM niet beperkt tot de aangifte. Het OM kon de berichtgeving op twitter die hier is aangehaald betrekken in zijn oordeel. Ik verwijs u naar mijn brief van 7 januari jl. over het oordeel van het OM over de aangifte.

135. UHB [redacted] en [redacted] en Toeslagen Is het kabinet bereid om de notitie van 23 januari 2020 over interne risicomodellen bij Toeslagen incl. bijlage alsnog ongelakt naar de Kamer te doen toekomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
De notitie en bijlage van 23 januari 2020 zijn bij het Wob-besluit met openbaar gemaakt, omdat het buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek viel, dat specifiek zag op etnisch profileren bij Toeslagen. Er bestaat geen bezwaar tegen het verstrekken van het ongelakte document aan uw Kamer. Het document is inmiddels/hierbij/wordt binnenkort naar uw Kamer verstuurd.

136. UHB [redacted] en [redacted] Wat hebben ambtenaren in de interne notitie van 23 januari 2020 aan [redacted] van de Belastingdienst medegedeeld over de in de aanleiding van het memo gestelde vragen?
137. UHB [redacted] en [redacted] Wat is er inmiddels bekend over het gebruik van de risicoselectie in de inkomstenbelasting? Welke stappen worden ondernomen om hier meer helderheid over te verschaffen? Wanneer zal hier totale helderheid over zijn?

Antwoord:
De Kamer is bij eerdere gelegenheden geïnformeerd over het gebruik van risicoselectie bij de behandeling van aangiften inkomstenbelasting. Dit heeft onder meer plaatsgevonden door middel van het Verslag van een schriftelijk overleg over het rapport van de

[28] Artikel 30 en 31 Wet op de Raad van State.

Algemene Rekenkamer "Datagedreven selectie van aangiften door de Belastingdienst"[29], de Technische briefing over risicomodellen en selectieregels bij de Belastingdienst van 2 juli 2020, de brief van 10 juli 2020 over FSV onderzoek en projectcode 1043[30], en door middel van het feitenrelaas dat gevoegd is bij de met brief van 13 oktober 2020 van de staatssecretarissen van Financiën over het onderzoek naar projectcode 1043[31]. Zoals toegezegd door de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst zal hij de Kamer vóór het notaoverleg van 1 februari 2021 nader informeren over projectcode 1043

138. UHB [redacted] en [redacted] en Toeslagen Wat is er inmiddels bekend over de manier waarop discriminatoire uitkomsten als gevolg van gebruik tweede nationaliteit in risicomodellen heeft geleid tot negatieve effecten voor mensen in andere domeinen van de sociale zekerheid, bijv. op gemeenteniveau? Welke stappen worden wanneer ondernomen om dit tot op de bodem uit te zoeken?

Antwoord:
Het gegeven van tweede nationaliteit was afkomstig uit de BRP en is tot januari 2015 door de BRP vertrekt aan de Belastingdienst. Andere overheidsorganisaties hebben zelf toegang tot de BRP en gedurende de tijd dat het gegeven in de BRP aanwezig was, daarmee ook toegang tot het gegeven van tweede nationaliteit gehad. Vanuit de Belastingdienst worden op basis van wet- en regelgeving gegevens aan (mede)overheden en samenwerkingspartners verstrekt. Daarbij wordt geen informatie uit vrije tekstvelden in de basisregistratie van de Belastingdienst, Beheer van Relaties (BVR) verstrekt. Niet is uit te sluiten dat informatie verstrekt is in het kader van individuele informatieverzoeken, maar het is niet te achterhalen om welke gevallen, of welke informatie dat ging en of dit mogelijk geleid heeft tot negatieve effecten voor mensen in andere domeinen van de sociale zekerheid.
PM afstemming CAP en Toeslagen en aanvulling BZK.

139. AZ Zijn er naast het in het verhoor van de POK voorgelezen sms-bericht over de 'Rutte-doctrine' (gememoreerd in het verslag van de POK op blz. 87) andere ambtelijke documenten waarin daarover gesproken of daarnaar verwezen wordt? Zo ja, kunnen deze ongelakt aan de Kamer toegestuurd worden?
140. **BZK** Ziet het kabinet naar aanleiding van de schrijnende conclusies van het rapport aanleiding om haar interpretatie van welk soort informatie wel of niet onder een persoonlijke beleidsopvatting valt, te wijzigen?
141. **BZK** Kan het kabinet bevestigen dat er sprake is van een informatiecultuur waarin politieke belangen geregeld prevaleren boven wettelijke grondslagen tot informatievoorziening, zoals vastgelegd in de Awb en artikel 68 van de Grondwet?
142. COMM Klopt het dat verschillende media, zoals de Volkskrant, artikelen hebben gepubliceerd op basis van stukken die destijds nog niet openbaar waren gemaakt, terwijl om die stukken door de Kamer en in Wob-verzoeken wel gevraagd is?

[29] Kamerstukken II 2019/20, 31066, nr. 545.
[30] Kamerstukken II 2019/20, 31066 nr. 681.
[31] Kamerstukken II 2019/20, 31066 nr. 711

Antwoord:
Het ministerie van Financiën verstrekt geen stukken aan media, voor zover deze stukken niet reeds openbaar zijn. Datzelfde geldt voor het geven van inzage in stukken.
Het ministerie van Financiën kan niet vaststellen of (oud-)ambtenaren op eigen gelegenheid, en daarmee buiten het zicht van het departement, contact hebben met media.

143. Toeslagen Kan toegezegd worden dat de ADR in het onderzoek naar het memo over automatisch toekennen van de kwalificatie Opzet/Grove Schuld (O/GS) ook expliciet zal kijken naar wat de uiteindelijke gevolgen zijn geweest voor ouders hiervan?
144. Toeslagen en FJZ Waarom is het memo over het automatisch toekennen van O/GS onlangs pas gevonden?
145. Toeslagen en FJZ Wie is er wanneer op de hoogte geweest van het bestaan van het onlangs teruggevonden memo, dat expliciteert dat er sprake zou zijn van automatische O/GS kwalificatie bij een bepaalde minimumschuld?
146. UHB [redacted] Heeft het ministerie van Financiën er actief bij de AUT op aangedrongen dat het memo-Palmen alsnog aan de Commissie gestuurd diende te worden, omdat dit niet gaat om 'zomaar allerlei stukken' maar een cruciaal document'?

Antwoord:
Er is met de AUT niet gecommuniceerd over de memo-Palmen.

147. FJZ [redacted] Waar is het memo-Palmen in aanloop naar 4 juni 2019 vandaan gehaald?
148. FJZ [redacted] Is bekend wie er voor verantwoordelijk is dat het memo-Palmen in juni 2019 niet langer terug te zien was in de uiteindelijke factsheets?
149. Toeslagen en FJZ Waarom is er in het MT in 2017 voor gekozen het memo Palmen in groepen te bespreken?
150. Toeslagen en FJZ Naar welke 'groepen' is verwezen toen er in 2017 door het MT voor gekozen is het memo-Palmen in groepen te bespreken?
151. Toeslagen en FJZ Welke opties zijn in 2017 naar aanleiding van het rapport van de Nationale ombudsman door de Belastingdienst precies wel en niet onderzocht om tot compensatie over te gaan? En hoe is uit deze onderzochte opties de conclusie getrokken dat daar geen wettelijke mogelijkheid toe is?

Antwoord:
Er is bekeken welke mogelijkheden er zijn binnen het bestaande wettelijk kader. Daarbij is geconcludeerd dat het bestaande wettelijk kader geen ruimte gaf voor een andere uitkomst.

152. Toeslagen en FJZ Is in 2017 overwogen om een regeling te maken die compensatie mogelijk maakt? En zo nee, hoe is dan te verklaren dat [redacted] Toeslagen heeft verklaard dat "alles gedaan" is om te kijken of tot zo'n compensatie overgegaan kon worden?

Antwoord:
Er is niet overwogen om een aparte regeling te maken om

compensatie mogelijk te maken. Dit laatste is voorbehouden aan de wetgever en niet aan een uitvoeringsorgaan als Toeslagen.

153. Toeslagen en SZW In hoeverre zijn de staatssecretarissen van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Financiën op de hoogte geweest van de gebrekkige voortgang t.a.v. het instellen van proportioneel terugvorderen tussen juli 2018 en eind 2019?

Antwoord:
Op 24 april 2018 stuurde de staatssecretaris van SZW een brief naar de Tweede Kamer met de boodschap dat het kabinet gekozen had voor de weg van verbeteringen binnen het bestaande stelsel in plaats van voor directe financiering. In een schriftelijk overleg met de Tweede Kamer over deze brief werd een overzicht gepresenteerd van de verbetervoorstellen. Een van die verbetervoorstellen betrof het proportioneel vaststellen: "Bezien wordt of het mogelijk is om het recht op kinderopvangtoeslag proportioneel vast te stellen en daarmee de volledige terugvorderingen van het uitgekeerde voorschot te verminderen. Mogelijke oplossingen moeten nader worden onderzocht op de beleidsmatige gevolgen en de uitvoerbaarheid van de voorgestelde aanpak." Met het zogenoemde verbetertraject KOT is SZW, samen met de Belastingdienst/Toeslagen eind 2018 gestart. De bewindspersonen zijn hier via de gebruikelijke wegen van op de hoogte gehouden. In zijn brief van 11 juni 2019 bood staatssecretaris Snel van Financiën zijn excuses aan voor de gang van zaken rond het stopzetten van KOT. Ook schrijft hij dat hij tot de conclusie is gekomen dat "de jaarsystematiek van de kinderopvangtoeslag en de wettelijke bepaling dat er een aanspraak op toeslagen is over de te betalen kosten (eigen bijdrage), ertoe leidt dat wanneer een deel van de te betalen kosten in een jaar niet is voldaan, er voor het hele jaar geen recht bestaat op kinderopvangtoeslag. Hier lijkt niet in alle gevallen voldoende ruimte voor de menselijke maat en de ondersteuning van soms kwetsbare groepen waar toeslagen nou juist voor bedoeld zijn. Dit kan soms disproportionele gevolgen hebben en tot schrijnende situaties leiden. Ik wil samen met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nader onderzoeken of in dergelijke situaties tot een meer proportionele benadering kan worden gekomen.". In de zomer van 2019 heeft een ambtelijke werkgroep (FIN, BD/T, SZW) proportioneel vaststellen uitgewerkt en op 9 oktober 2019 hebben beide staatssecretarissen hier gezamenlijk een besluit over genomen. De werkzaamheden die hiervoor al waren verricht in het verbetertraject KOT zijn hierin meegenomen.

154. Toeslagen Welk mensbeeld ligt volgens het kabinet ten grondslag aan het nietsontziende fraudebeleid?

Antwoord:

Zoals ik in één van mijn eerste brieven heb aangegeven is er in de uitvoering van de kinderopvangtoeslag veel fout gegaan.[32] *Ouders zijn de dupe geworden van een combinatie van fraudebestrijding die soms gebaseerd was op vooringenomen handelwijzen, het ontbreken van de menselijke maat binnen Toeslagen, harde regelgeving met een*

[32] Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr. 613.

buitenproportioneel «alles of niets»-karakter en een grote maatschappelijke en politieke druk om fraude te bestrijden. Wat de gedupeerde ouders als gevolg hiervan is overkomen, had nooit mogen gebeuren. Ik werk er dan ook hard aan om hen compensatie te bieden.

155. Welk mensbeeld ligt volgens het kabinet ten grondslag aan het gegeven dat ouders zelf in zulke sterke mate, ook financieel, verantwoordelijk werden gehouden voor de kinderopvang, ook als dit fouten van het gastouderbureau zelf betrof?

Antwoord:
In het huidige toeslagenstelsel ligt veel verantwoordelijkheid bij de burger. Hierbij wordt uitgegaan van een zelfredzame burger die zelf goed kan inschatten waarop hij recht heeft en welke acties hij daarvoor moet ondernemen.[33] Dit is het gevolg van de keuze voor een stelsel waarin de financiële toegankelijkheid voor zorg, huren en kinderopvang wordt geregeld via een toeslag. Aanbieders (zorgverzekeraars, woningcorporaties en kinderopvanginstellingen) brengen een min of meer marktconforme prijs in rekening en burgers met lagere inkomens kunnen met behulp van een toeslag deze prijzen betalen. De verantwoordelijkheid voor het aanleveren van actuele informatie over onder andere het inkomen en vermogen ligt bij de burger, omdat de overheid niet beschikt over actuele informatie over de persoonlijke omstandigheden van burgers. Uit het IBO Toeslagen blijkt dat deze manier van werken niet past bij wat redelijkerwijs van burgers verwacht mag worden. Zeker niet als wijzigingen samengaan met ingrijpende levenssituaties, zoals scheiding of het verliezen van een baan. Het stelsel leidt dus tot een aanzienlijke mentale belasting van burgers.[34]

156. Toeslagen en UHB Zijn er gestructureerde empirische inzichten vergaard over de aard en omvang van fraude met de kinderopvangtoeslag binnen de context van de eigen bijdrage (dus niet van voor de eigen bijdrage) alvorens er over een proces van jaren heen harder op ingezet is? Bijvoorbeeld via onderzoeksrapporten of andere studies?

Antwoord:
Er zijn geen gestructureerde empirische inzichten vergaard over de aard en omvang van fraude met de kinderopvangtoeslag binnen de context van de eigen bijdrage. Er is geen sprake van een proces waarbij harder is ingezet op de eigen bijdrage. Indien niet voldaan werd aan de voorwaarde dat de kosten volledig werden aangetoond werd de kinderopvangtoeslag op nihil vastgesteld.

157. AZ en J&V Welke grondige empirische analyses over de aard en omvang van fraude heeft de ministeriële commissie fraudebestrijding gebruikt toen zij kabinetsbreed de hoofdlijnen voor anti-fraudebeleid heeft uitgezet? In hoeverre vindt het kabinet dat hier sprake is van 'evidence-based policy'?

Antwoord:

[33] Kamerstuk II 31066 nr. 760, bijlage Eindrapportage Alternatieven voor het toeslagenstelsel p. 8.
[34] Kamerstuk II 31066 nr. 760, bijlage Eindrapportage Alternatieven voor het toeslagenstelsel p. 8.

De hoofdlijnen van de rijksbrede aanpak van fraude zijn opgesteld aan de hand van risico-analyses van de betrokken departementen en het Openbaar Ministerie. Deze risico-analyses geven vooral inzicht in de aard van de risico's en zijn gebaseerd op ervaringen die destijds bekend waren bij voornoemde partijen.

158. POK team Heeft de POK alle stukken die zij opvroeg over risicomodellen ongelakt van het ministerie ontvangen? Welke overwegingen hebben hierbij een rol gespeeld?
159. BOA [redacted] en FJZ [redacted] Wat is de reactie van het kabinet op het artikel van Follow the Money ("Commissie Donner trok conclusies in strijd met eigen onderzoek"), en dan specifiek het gegeven dat blootgelegd wordt dat deze commissie, de AUT, evident, want zo blijkt uit de gereconstrueerde feiten, op verschillende punten conclusies heeft getrokken die enerzijds niet volgen uit de feiten en anderzijds wel de Belastingdienst in een positiever daglicht stellen?
160. BOA Is het kabinet van mening dat dit toeslagenschandaal een smet is op zijn functioneren, ja of nee?

Antwoord :
De problemen met de kinderopvangtoeslag zoals beschreven in het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag toont een zwarte bladzijde in de geschiedenis van de Nederlandse overheid.

161. TOESLAGEN/ [redacted] Welke nieuwe feiten zijn uit het verslag van de POK naar boven gekomen die het kabinet ertoe bewogen hebben alsnog grootschalig te compenseren?
162. TOESLAGEN/ [redacted] Waarom heeft het kabinet nu alsnog besloten grootschalig te compenseren, terwijl de Kamer hier al maanden om vroeg, er met het verschijnen van het verslag van de POK verder niks wezenlijks veranderd is aan de planning van de hersteloperatie, en ook voorafgaand aan het verschijnen van het verslag reeds duidelijk was dat tienduizenden ouders onrechtmatig en laakbaar behandeld waren?
163. TOESLAGEN Vindt het kabinet dat er een risico genomen wordt dat ouders zich in de hersteloperatie oneerlijk behandeld voelen, nu precies dat argument eerder gebruikt werd tegen een grootschalige compensatie?
164. [redacted] Toeslagen Welke middelen zijn er tijdens de parlementaire behandeling van de Awir (in 2005) overwogen om situaties zoals deze te voorkomen? Waarom is er uiteindelijk niet gekozen voor deze middelen?

Antwoord:
Bij het ontwerpen van het wetsvoorstel Awir en tijdens de parlementaire behandeling van dit wetsvoorstel is het vraagstuk aan de orde gekomen of er een algehele hardheidsclausule in de Awir opgenomen zou moeten worden. Het kabinet heeft hier destijds niet voor gekozen.
In de nota naar aanleiding van het verslag[35] is destijds naar aanleiding van vragen hierover van de leden van de fracties van de

[35] Kamerstukken II 2004/05, 29 764, nr. 8.

PvdA en de SP ingegaan op de reden waarom het toenmalige kabinet niet gekozen heeft voor een hardheidsclausule: "Een hardheidsclausule is bedoeld als oplossing voor onbillijkheden van overwegende aard die zich bij de toepassing van de wet voordoen. Van zulke onbillijkheden is sprake als onverkorte toepassing van de wet zou leiden tot gevolgen die de wetgever niet heeft beoogd. Een geharmoniseerd stelsel van inkomensafhankelijke uitkeringen impliceert dat de wetgever steeds zorgvuldig dient af te wegen wat als aanvaardbare norm zal gelden. Een inbreuk daarop in de uitvoeringspraktijk voor individuele gevallen zou in strijd kunnen komen met de bedoeling van de wetgever en de algemene rechtvaardigheid ("normgerechtigkeit"). De veronderstelling van deze leden dat het onmogelijk is om tussentijds de hoogte van de inkomensafhankelijke toeslag aan te passen berust, zoals in paragraaf 3 van deze nota al wordt gememoreerd, op een misverstand. Het wetsvoorstel biedt daartoe voldoende mogelijkheden, zodat daarvoor geen hardheidsclausulebepaling nodig is. Ten slotte wijzen wij erop dat de AWR een hardheidsclausulebepaling kent, waarmee onbillijkheden van overwegende aard op een belangrijk begrip in dit wetsvoorstel, het inkomen, kunnen worden weggenomen. Tegemoetkomingen in de fiscaliteit werken aldus door naar het toetsingsinkomen en daarmee naar alle inkomensafhankelijke regelingen die onder het bereik van de Awir vallen. Zo kunnen onbillijkheden worden opgelost zonder dat dit ten koste gaat van de harmonisatie.". Daarnaast wordt in deze nota vermeld dat het signaal van de Raad voor de Rechtspraak dat een hardheidsclausule zou kunnen leiden tot een veelvuldig beroep op de bestuursrechter heeft meegewogen bij de beslissing om in de Awir geen hardheidsclausule op te nemen. In de memorie van toelichting[36] op het wetsvoorstel Awir staat hierover: "Het advies van de Raad voor de rechtspraak beperkt zich tot het uitspreken van een oordeel over het opnemen van een hardheidsclausule in het onderhavige wetsvoorstel en tot de regeling omtrent het hoger beroep. De Raad wijst er op, dat het opnemen van een hardheidsclausule een bron van conflicten kan zijn en om die reden aanleiding kan zijn tot een veelvuldig beroep op de bestuursrechter. Naar aanleiding van deze opmerking van de Raad en de kritiek die Justitie in het kader van de wetgevingstoets heeft geuit over het opnemen van een hardheidsclausule in de thans voorgestelde wet, is na heroverweging besloten geen hardheidsclausule in dit wetsvoorstel op te nemen.". In het nader rapport[37] zijn overwegingen van dezelfde strekking opgenomen als in de aangehaalde nota naar aanleiding van het verslag.

165. JZ Hoe vaak worden Wob-verzoeken op het ministerie van Financiën binnen de gestelde termijn behandeld?

Antwoord:
Het bestuursorgaan heeft zich te houden aan een wettelijke termijn van vier werken die kan worden verdaagd met nog eens vier weken. Het aantal verzoeken en de omvang van de verzoeken neemt dermate toe dat een termijn van acht weken niet altijd meer realistisch is. Dit wordt in de rechtspraak bevestigd, omdat een Wob-verzoek

[36] Kamerstukken II 2004/05, 29 764, nr. 3.
[37] Bijvoorbeeld in het nader rapport (Kamerstukken II 2004/05, 29 764, nr. 5).

bijvoorbeeld al snel honderden documenten kan betreffen.

Bij het ministerie van Financiën wordt ongeveer 37% van alle Wob-verzoeken binnen de termijn afgehandeld.

166. JZ Hoeveel Wob-verzoeken zijn er de afgelopen kabinetsperiode bij het ministerie van Financiën ingediend? Hoeveel daarvan zijn toegewezen? Hoeveel daarvan zijn afgewezen? Kan uitgesplitst worden waarom deze zijn afgewezen?

Antwoord:
Deze kennis is niet zo snel te achterhalen. Op dit moment hebben wij een (vrijwel) volledige administratie vanaf 6 augustus 2018. Sinds dat moment zijn er 190 verzoeken binnengekomen en afgehandeld en staan er nog 55 verzoeken open.

113 van de afgeronde 190 verzoeken zijn (deels) toegewezen of op een andere manier afgedaan. Daarbij kunt u denken aan een informele afhandeling van het verzoek, een doorgeleiding naar een ander ministerie of het omzetten van het verzoek naar een perswraag. 43 verzoeken zijn afgewezen vanwege diverse redenen zoals dat de documenten reeds openbaar zijn of dat er geen documenten aanwezig zijn. Van de overige verzoeken is op dit moment geen informatie bekend over de afhandeling van de verzoeken.

167. FJZ Bij welke andere onderwerpen rond de toeslagen of de fiscaliteit zijn verschillende departementen betrokken?

Antwoord:
Voor de kinderopvangtoeslag, de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget geldt dat de betrokken toeslagdepartementen primair beleidsverantwoordelijk zijn (en ook de materiële regelgeving maken), terwijl de Belastingdienst/Toeslagen de uitvoerder is. Bij deze toeslagen zijn dus steeds verschillende departementen betrokken. Ook voor diverse fiscale onderwerpen geldt dat hierbij, naast het ministerie van Financiën, ook andere departementen in meer of mindere mate zijn betrokken. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het uitvoeren door de Douane of de Belastingdienst van taken voor andere ministeries. Een voorbeeld hiervan betreft de heffing door de Belastingdienst van premies sociale verzekeringen. Daarnaast kan het gaan om fiscale regelingen die (mede) beleidsdoelen dienen die op het terrein van andere departementen liggen. Zo is bijvoorbeeld het ministerie van Economische Zaken betrokken bij de uitvoering van de milieu-investeringsaftrek, de energie-investeringsaftrek en de S&O-afdrachtsvermindering, is onder meer het ministerie van Infrastructuur en Milieu betrokken bij de regeling voor groene beleggingen en is het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties betrokken bij de verhuurderheffing. Deze voorbeelden zijn niet limitatief.

168. [ ] Welke stappen zijn er door minister van Financiën gezet

om de informatievoorziening op het ministerie van Financiën te verbeteren?

169. BOA Welke stappen zijn er door de minister van Financiën gezet om de 'leemlaag' op het ministerie te verminderen?
170. BOA Hoe verloopt de informatievoorziening op het ministerie van Financiën? Krijgt de minister de informatie van de staatssecretarissen te zien? Welke informatie wel en niet? Kan daarbij specifiek ingegaan worden op de informatie rond deze affaire?
171. BOA Welke signalen waren er voor deze affaire dat de informatievoorziening op het ministerie van Financiën niet op orde was? Welke maatregelen zijn er toen genomen om de informatievoorziening te verbeteren?
172. FEZ en C&F Wie stelt de budgettaire doelstellingen die achter een 'business case' bij fraude vastgesteld worden? Wie stelt de taakstellingen vast? Kan het proces voor beide geschetst worden?

Antwoord:
Binnen de sociale zekerheid hebben meerdere business cases bij de uitvoering plaatsgevonden. De business case fraude (Intensivering Toezicht Toeslagen), inclusief de bijbehorende doelstellingen, is in 2013 eenmalig opgesteld door het Ministerie van Financiën in samenspraak en afstemming met de betreffende beleidsdepartementen. Het primaire doel van de business case was niet om geld terug te vorderen, maar om toekomstige foutieve bevoorschotting van toeslagen aan burgers tegen te gaan eerder dan de definitieve toekenning in t+1. Hiermee zou met name het toekomstige oninbare deel aan terugvorderingen worden teruggedrongen.

173. JZ Hoe is de besluitvorming over de aangifte tegen de Belastingdienst verlopen?

Antwoord:
Er is geen aangifte gedaan tegen de Belastingdienst. Er is op 19 mei jl. aangifte gedaan van vermoedens van enkele strafbare feiten. Over de gang van zaken is uw Kamer uitgebreid ingelicht bij brief van 19 mei 2019.

174. JZ en O&P Zijn er aanvullende signalen over mogelijke ambtsmisdrijven binnen gekomen na de aangifte voor ambtsmisdrijven? Zo ja, welke signalen zijn dat?
175. JZ en O&P en SSO O&P. Zijn er signalen binnengekomen over meineed bij de openbare verhoren? Zo ja, kunt u aangeven welke?
176. FJZ en Toeslagen Klopt het dat een groot aantal zaken (in bezwaar of beroep) is ingetrokken? Om hoeveel zaken gaat het? Wat is er met deze intrekkingen gebeurd? Heeft de Belastingdienst en of Toeslagen en of de Uitvoeringsorganisatie met de kennis van vandaag contact gezocht met deze mensen? zo nee, waarom niet en zo ja, wat is daarvan de uitkomst?

Antwoord:
In antwoorden op Kamervragen is aangegeven dat van alle 15.085 beroepszaken (rechtbanken en Raad van State) bij kinderopvangtoeslagen sinds 2006 er 4.468 zijn ingetrokken.[38] Hierbij

[38] Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr 550.

is aangegeven dat het intrekken van beroep door betrokkene ook het gevolg kan zijn van het (gedeeltelijk) toekennen van het eerder afgewezen bezwaar door Toeslagen. De betrokkene dient dan zelf het beroep in te trekken. Er zijn geen cijfers voorhanden in hoeveel gevallen dit optrad. Later is in antwoord op vragen van de heer Omtzigt aangegeven dat in de voorbereiding op de zitting in de beroepsfase, door Belastingdienst/Toeslagen een heroverweging plaats vindt op basis van alle, dan beschikbare informatie.[39] Indien in de beroepsfase informatie ontbreekt, dan wordt deze opgevraagd. Indien de Belastingdienst/Toeslagen in de voorbereiding op de zitting tot de conclusie komt dat de burger in het recht staat, wordt de eerdere beslissing herzien. Daarmee wordt voorkomen dat een zitting plaats moet vinden en op de uitspraak moet worden gewacht. Doel is niet om jurisprudentie ten nadele van de Belastingdienst te voorkomen, maar om de burger zo snel als mogelijk recht te doen als duidelijk is geworden dat de burger in het recht staat.

177. Toeslagen en UHB Hoeveel minderjarige kinderen staan op de verschillende, door de Belastingdienst gehanteerde lijsten? Wat is hiermee gebeurd?

Antwoord:
Voor zover wij kunnen nagaan zijn er nooit kinderen (zelfstandig) in FSV geregistreerd of op andere lijsten. Bij een signaal wordt altijd de aanvrager geregistreerd. Wel komt het voor dat onder de toelichting van het signaal over een aanvrager ook de kinderen staan vermeld waarvoor de aanvraag is gedaan aangezien dit relevant is voor het onderzoek.

178. Toeslagen Waarom heeft de Belastingdienst geen invulling gegeven aan het begrip 'tweede kans'? Wordt dat nu in voorkomende gevallen waar dit aan de orde kan zijn wel gedaan?

Antwoord:
Ik betreur dat zeer, via de compensatieregeling wil ik ouders deze tweede kans alsnog bieden.

179. SZW en DGFZ/FJZ Kunt u een toelichting geven op de gehanteerde hardheid in met name de terugvordering, die volgens de door de POK gehoorde [redacted] niet in de Wet op de kinderopvangtoeslag (Wko) zit?
180. SZW Is er sinds de invoering en daarbij de handhaving van de toeslagen in de Kamer een politiek debat gevoerd over het hanteren van de menselijke maat? Zo ja, wanneer en naar aanleiding waarvan?
181. FJZ en BOA Heeft de toenmalige staatssecretaris van Financiën naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State op 23 oktober 2019 contact gehad met de Raad? Heeft de Raad actief contact gezocht met de bewindspersonen of de dienst? Welke informatie is uit deze gesprekken naar voren gekomen en hoe is er naar aanleiding van deze gesprekken gehandeld?

Antwoord:
Over de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad

[39] Aanhangsel Handelingen II, 2019/20, 3721

van State van 23 oktober 2019 heeft, voor zover mij bekend, geen contact plaatsgevonden tussen mijn ambtsvoorganger en de Raad van State. Evenmin heeft de Raad van State hierover, voor zover mij bekend, contact gezocht met mijn ambtsvoorganger of in algemene zin met de Belastingdienst. Wel is bij de concrete behandeling van latere zaken door partijen, waaronder Belastingdienst/Toeslagen, en de rechter uiteraard aandacht besteed aan de gevolgen van genoemde uitspraken voor die zaken en de wijze waarop Belastingdienst/Toeslagen hieruit uitvoering zou gaan geven.

182. Toeslagen, VT en FJZ Welke argumenten lagen ten grondslag om bij Toeslagen destijds al binnen een half jaar anders te besluiten over de rol en positie van vaktechniek? Wie heeft hiertoe besloten?
183. VT en FJZ Hoe is vaktechniek nu georganiseerd binnen de verschillende onderdelen van de Belastingdienst ('Blauw' Toeslagen en indien van toepassing Uitvoeringsorganisatie)?
184. FJZ Klopt het dat bij een uitspraak van de Raad van State die een heel dienstonderdeel of belangrijke elementen in de uitvoering raakt de verantwoordelijk minister wordt geïnformeerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe kan het zijn dat hier in de verhoorverslagen van de POK zoveel onduidelijkheid over is?

Antwoord:
Het is inderdaad gebruikelijk dat bij een, bijvoorbeeld voor de uitvoering, (zeer) belangrijke of ingrijpende uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de verantwoordelijke minister wordt geïnformeerd. Voor de afweging of sprake is van een dergelijke, belangrijke, uitspraak bestaan geen algemene criteria. Ook is soms het (grotere) belang van een uitspraak niet meteen duidelijk. Dit kan het lastig maken om achteraf aan te geven hoe hiermee bij uitspraken van de Afdeling over toeslagen is omgegaan.

185. POK Team Zijn er externe kosten gemaakt door de regering voor de voorbereiding op de verhoren voor ambtenaren, oud-ambtenaren, bewindspersonen en/of oud-bewindspersonen? Zo ja welke?
186. [ ] Was het technisch mogelijk om op initiatief van de minister of de staatssecretaris van Financiën een hardheidsclausule aan te brengen in de Awir met een bevoegdheid voor de bewindspersoon om in schrijnende situaties de invordering te matigen?

Antwoord:
Iedere bewindspersoon kan op elk gewenst moment de regering voorstellen om een wetsvoorstel voor te bereiden. Ook de minister of staatssecretaris van Financiën had hiervoor in overeenstemming met de meest betrokken bewindslieden een initiatief voor het aanpassen van de Awir (opnemen hardheidsclausule) kunnen voorleggen aan de regering. Pas na instemming van de regering kan een wetsvoorstel het reguliere behandeltraject (advisering door onder andere Raad van State, kamerbehandeling etcetera) vervolgen. Het voorgaande is ook gebeurd met het wetsvoorstel Wet hardheidsaanpassing Awir, waarmee een hardheidsclausule is opgenomen in de Awir.

187. [ ] Was het technisch mogelijk om op initiatief van de minister of

staatssecretaris van Financiën een bepaling in de Awir op te nemen om proportioneel in te vorderen, ook als volgens de Wko geen recht op kinderopvangtoeslag bestond?

Antwoord:
Iedere bewindspersoon kan op elk gewenst moment de regering voorstellen om een wetsvoorstel voor te bereiden. Ook de minister of staatssecretaris van Financiën had hiervoor in overeenstemming met de meest betrokken bewindslieden een initiatief voor het aanpassen van de Awir kunnen voorleggen aan de regering. Pas na instemming van de regering kan een wetsvoorstel het reguliere behandeltraject (advisering door onder andere Raad van State, kamerbehandeling etcetera) vervolgen. Het ligt echter niet voor de hand om in de Awir een bepaling op te nemen waarmee het mogelijk wordt expliciet af te wijken van de bedoeling van de Wko. Als de regering van mening zou zijn geweest dat de Wko niet wenselijk uitpakte, lag het meer voor de hand de Wko aan te passen. Uit de Wko volgt immers het recht op kinderopvangtoeslag. Terugvordering van kinderopvangtoeslag vindt plaats voor zover het voorschot op kinderopvangtoeslag hoger is geweest dan het recht hierop.

188. BZK Op basis welke argumenten besloot het kabinet in 2015 tot het niet langer registreren van de tweede nationaliteit?
189. BOA Wat is er gebeurd met een, tijdens de verhoren van de POK besproken intern rapport over zelfreflectie en aanbevelingen (van de crisisorganisatie)?
190. BOA Welke acties zijn naar aanleiding van deze korte evaluatie uitgezet en wat was de rol en verantwoordelijkheid van de minister van Financiën?
191. Toeslagen Kunt u aangeven waarom met de kabinetsreactie op de Nationale ombudsman de problemen niet opgepakt en opgelost zijn? Wie was hier ambtelijk en of bestuurlijk eindverantwoordelijk voor?

Antwoord:
De POK heeft de (niet) opvolging van het rapport "Geen powerplay maar fair play als één van de vier cruciale elementen benoemd. Ik betreur dit zeer aangezien hiermee gedupeerde ouders eerder gecompenseerd hadden kunnen worden.

192. FJZ en Toeslagen Waaruit wordt geconcludeerd dat de Belastingdienst bewust naar bevestiging zocht van de gekozen interpretatie van de Wko en de Awir, zodat daarmee jurisprudentie werd gevormd?
Antwoord:
De – onderbouwing van de - conclusies van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag laat ik graag voor rekening van die commissie. In zijn algemeenheid kan worden gezegd dat indien over de uitleg van een wetsbepaling onduidelijkheid bestaat, het verkrijgen van een oordeel van de (hoogste) rechter de uitvoeringspraktijk de benodigde duidelijkheid kan bieden. De Belastingdienst/Toeslagen) zal zijn standpunt hierbij baseren op de naar zijn mening meest geëigende – en juridisch juiste - uitleg van de wetsbepaling en vanuit die optiek zoeken naar een bevestiging van de gehanteerde lijn. Achteraf kunnen we natuurlijk constateren dat de door Belastingdienst/Toeslagen en de (hoogste) rechter gehanteerde "alles-of-niets-benadering" tot onredelijke en onevenredige

uitkomsten heeft geleid.

193. BOA Welke concrete acties heeft de minister van Financiën in gang gezet om de gewenste cultuuromslag te bereiken? Vindt u deze maatregelen geslaagd?

Antwoord:
De situatie waar het ministerie zich in bevindt, heeft geleid tot een dieper besef dat er gezamenlijke actie nodig is om uit deze positie te komen. Het afgelopen jaar zijn belangrijke stappen gezet om als departement vanuit één gezamenlijk verhaal te werken.

Bij de algemene leiding staat het versterken van de onderlinge relatie en samenwerking bovenaan. Vanaf het voorjaar van 2020 zijn verschillende sessies georganiseerd om te werken aan het versterken van het vertrouwen, de bredere kennismaking, en de onderlinge samenwerking.

In het bijzonder worden bij de onderdelen Belastingdienst en Toeslagen stappen gezet. U bent daar na de zomer van 2020 ook over geïnformeerd[40]. Door vakmanschap van onze medewerkers de ruimte te geven, kaders te scheppen waarbinnen maatwerk mogelijk is, burgers en bedrijven én hun behoeften nog beter te leren begrijpen en centraal te zetten, en de veiligheid te creëren waarbinnen onze medewerkers optimaal kunnen werken, zetten wij, ook in 2021, vol in op de cultuuromslag. Deze omslag is niet morgen gerealiseerd; dat is een meerjarig traject.

Ik heb er vertrouwen in dat we met deze interventies op de goede weg zijn. Ik zie de betrokkenheid, bereidheid om onszelf te verbeteren en professionaliteit van onze medewerkers op verschillende niveaus bij verschillende onderdelen van het ministerie groeien.

194. [ ] O&P/programma cultuur Klopt het dat er voor de top 50 of top 100 van ambtenaren een assessment heeft plaatsgevonden? Is dit voor alle mensen in de top 50 of 100 afgerond? Wat zijn de belangrijkste bevindingen die uit deze assessments naar voren zijn gekomen en welke maatregelen zijn in gang gezet om hier concrete verbeterslagen te doen plaatsvinden?

Antwoord:
De ontwikkelassessments zijn voor het grootste deel van de top 75 leidinggevenden afgerond. De andere 1400 leidinggevenden van de Belastingdienst doen dat in de loop van 2021.
De uitkomst van het assessment is eigendom van de deelnemer, zoals vastgelegd in de beroepscode van het Nederlands Instituut van Psychologen. Aan deelnemers is gevraagd de resultaten te delen met de leidinggevenden in de reguliere personeelsgesprekken. Deze vormen daarmee de basis voor het verder ontwikkelen van het leiderschap binnen de Belastingdienst.
Voor het individueel doorontwikkelen van de leiderschapskwaliteiten krijgen de 1500 leidinggevenden de mogelijkheid een opleiding te volgen uit het opleidingsaanbod dat op de verschillende competenties

[40] Zie Kamerstuk 31066-700: Op weg naar de beste Belastingdienst voor Nederland

is ontwikkeld.

195. POK-team Bent u bereid de dossiers die de bewindspersonen ontvangen hebben voor de verhoren, openbaar te maken?
196. BOA Welke acties heeft de minister van Financiën uitgezet om de 'gebrekkige' informatievoorziening vanaf voorjaar 2019, waar hij tijdens zijn verhoor veelvuldig naar verwees, op orde te brengen?
197. BOA In hoeverre worden bewindspersonen mondeling geïnformeerd over belangrijke zaken door bijvoorbeeld een Landsadvocaat of andere instanties? Wordt deze mondelinge informatie die wellicht onder tijdsdruk tot stand is gekomen later alsnog vastgelegd in een document?
198. BOA Welke concrete stappen heeft de minister van Financiën vanaf 21 mei 2019, die op die dag tijdens het vragenuurtje op 21 mei 2019 werd geconfronteerd met het mogelijk etnisch profileren door de Belastingdienst en die zijn ongenoegen over de informatievoorziening daarover tijdens zijn verhoor door de POK heeft uitgesproken, sindsdien gezet om de waarheid boven tafel te krijgen met betrekking tot het mogelijk etnisch profileren?
199. BOA Heeft de minister van Financiën, die op grond van artikel 46, tweede lid, van de Grondwet staatsrechtelijk eindverantwoordelijke voor het ministerie, voldoende druk uitgeoefend om de informatievoorziening op orde te brengen en de signalen van etnisch profileren te ontmantelen en actie op te zetten?
200. Uhb/[redacted] en BOA Kunt u aangeven waarom u heeft gekozen voor de 'bemensing' van de AUT, zoals deze uiteindelijk daadwerkelijk is ingevuld? Is er overwogen of gesproken over een meer onafhankelijke invulling?

Antwoord:
Gezien de het belang en de omvang van de opdracht aan de commissie is voor de bemensing gezocht naar gezaghebbenden op het gebied van recht, bestuur en sociale zekerheid die onafhankelijk een advies zouden kunnen uitbrengen. De drie commissieleden voldeden hieraan en de onafhankelijkheid is naar oordeel van het kabinet ook niet in het geding geweest. Zie ook het antwoord op vraag 132.

201. Toeslagen/UHB/schrijfteam Welke nieuwe feiten en nieuwe inzichten heeft de POK volgens u opgedaan die niet zijn gedaan door de AUT onder leiding van de heer Piet Hein Donner, die in november 2019 en maart 2020 haar adviezen heeft opgeleverd?
202. SZW Klopt het dat de minister van SZW voorstellen heeft gedaan om sanctionering bij overtredingen in de sociale zekerheid te matigen? Welke voorstellen zijn dit, en met welk precies effect?
203. BOA iam AZ, SZW Kunt u per onderscheiden rol en per betrokken bewindspersoon concreet aangeven wat het verwijt is, gelet op de vergaande conclusies die de POK trekt ten aanzien van wetgever, rechtspraak en uitvoering (Belastingdienst), en daarbij ook de periode waarin dat speelde opnemen? Kunt u daarbij aangeven welke verwijten een relatie met CAF hebben en welke niet?

Antwoord:
Hiervoor verwijs ik naar het eindverslag van de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag.

204. Toeslagen, [redacted] en SZW Kunt u aangeven welke tekortkomingen sinds de start van de kinderopvangtoeslag in 2005 hebben bestaan en welke er nog steeds bestaan?
205. Toeslagen Hoeveel mensen hebben jaarlijks te maken gehad met een terugvordering van de kinderopvangtoeslag in de jaren 2010 tot en met 2020?
206. BZK Hebt u kennisgenomen van de constatering van de POK dat de informatiehuishouding ernstig tekortschiet bij de rijksoverheid, hetgeen ook in eerdere parlementaire onderzoeken is geconstateerd? Welke actiepunten zijn in de afgelopen vier jaar ingezet om de informatiehuishouding beter te ordenen?
207. Toeslagen Wat was jaarlijks de gemiddelde hoogte van terugvordering van kinderopvangtoeslag in de jaren 2010 tot en met 2020?
208. POK Team Kunt u ingaan op de rol van de Kamer naar aanleiding van de Bulgarenfraude? Heeft de POK u gevraagd om informatie om te komen tot een inventarisatie van de door de Tweede Kamer gewenste fraudeaanpak? Zo ja, welke informatie heeft u hiertoe verstrekt?
209. SZW Wat was het verwachte effect van het wetsvoorstel inzake directe financiering van de kinderopvangtoeslag op het aantal terugvorderingen en nihilstellingen?
210. Toeslagen Is het discrimineren op ras of etniciteit een aspect van de kinderopvangtoeslagaffaire? Zo ja, welke? Kunt u aangeven of in het risicoanalysemodel waarover in het POK-verslag wordt gesproken discrimineren op ras of etniciteit een onderdeel was/is?

Antwoord:
In haar rapport heeft de Autoriteit persoonsgegevens aangegeven dat het gebruik van de nationaliteit niet was gericht op het maken van onderscheid op basis van etniciteit of ras, en er daarom volgens de AP geen sprake was van etnisch profileren of rassendiscriminatie. Naar aanleiding van de bevindingen van [redacted] heeft het ministerie van Financiën op 19 mei jl. bij het Openbaar Ministerie aangifte gedaan van het vermoeden van knevelarij en beroepsmatige discriminatie. Het Openbaar Ministerie heeft recent geoordeeld dat er geen feiten en omstandigheden zijn die een strafrechtelijke vervolging rechtvaardigen.

211. IRF en FEZ Wat was de rol van de minister van Financiën en [redacted] Rijksbegroting ten aanzien van de businesscase Fraudebestrijding?

Antwoord:
Conform de Comptabiliteitswet worden alle voorstellen met potentiële budgettaire gevolgen voorgelegd aan de Inspectie der Rijksfinanciën (IRF) van [redacted] Rijksbegroting. Naar aanleiding van de opgestelde businesscase Fraudebestrijding is door de IRF overleg gevoerd met de directie Financieel Economische Zaken van het ministerie van Financiën over de onderbouwing van de businesscase. Daarbij is getoetst of de in de businesscase opgenomen veronderstellingen en bedragen realistisch zijn. Over de resultaten van deze toetsing is de minister van Financiën geïnformeerd. De budgettaire consequenties zijn verwerkt in de begroting van 2014.

212. BOA Heeft u kennisgenomen van de volgende samenvattende

conclusie van de POK: "Weekers, Wiebes, Asscher en Rutte hebben als lid van het kabinet-Rutte II en als deelnemer aan de ministeriële commissie aanpak fraude een harde aanpak van fraude mede geïnitieerd."; waar slaat 'mede' op? Welke andere spelers worden hiermee volgens u bedoeld en wat was hun bijdrage?

Antwoord:
Ja, ik heb kennisgenomen van deze opmerking in het eindverslag van de POK. Ik kan geen antwoord geven op de vraag wat door de POK wordt bedoeld met het woord 'mede' en vindt het ongepast hierbij zelf een interpretatie te geven.

213. Toeslagen en FJZ Welke onderdelen van uw antwoord op vragen van het lid Omtzigt over de opschorting en stopzetting van kinderopvangtoeslag aan een groep ouders in 2014[41] zijn onjuist beantwoord?
Hoe is dat rechtgezet richting de Kamer nadat dat ontdekt was?
214. Toeslagen Is de groepsgewijze stopzetting van de bevoorschotting later gevolgd door een individuele beoordeling in bezwaar of beroep? Is daarmee de groepsgewijze stopzetting rechtens hersteld op het niveau van het individu?

Antwoord:
In bezwaar of beroep vindt altijd een individuele beoordeling plaats. Een onjuiste stopzetting wordt daarbij hersteld, ongeacht of deze op individueel niveau of groepsgewijs heeft plaatsgevonden.

215. Toeslagen Op welk niveau in de Belastingdienst is besloten om stopzetting groepsgewijs te doen? Kan dit nog steeds gebeuren? Zo ja, in welke onderdelen van de dienst of in andere ministeries of diensten?

Antwoord:
Het is niet duidelijk of er een specifiek besluit aan ten grondslag heeft gelegen en daarmee ook niet op welk niveau. Vanaf medio 2016 wordt deze wijze van stopzetten niet meer toegepast.

216. Toeslagen en FJZ Wat hebben ADR en de Algemene Rekenkamer geoordeeld over de uitvoering van de kinderopvangtoeslag? In welke mate en wanneer is door ADR en Rekenkamer geconstateerd dat de Belastingdienst onrechtmatig heeft gehandeld inzake de kinderopvangtoeslag?
217. [redacted] O&P Cultuur Herkent u het oordeel van de POK over de leemlaag in de organisatie? Kunt u beschrijven wat met deze leemlaag bedoeld wordt en waar deze leemlaag aanwezig is?

Antwoord:
Het oordeel van de POK over de leemlaag in de organisatie wordt gedeeltelijk herkend en is ook in eerdere onderzoeken van onder meer Deloitte (kamerstuk31066 nr. 648) gesignaleerd. Het betreft de neiging om signalen vanuit de werkvloer niet zonder meer door te zetten naar hogere managementlagen met een diversiteit aan argumenten Het is niet zo dat de leemlaag aanwijsbaar is. Met het

[41] Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2016-2017, nr. 2720.

cultuurprogramma investeer ik in een cultuur waarin signalen serieus worden genomen en worden gezien als een bijdrage aan het verbeteren van het functioneren van de organisatie als geheel. Vanuit de algemene leiding van de Belastingdienst wordt er op verschillende manieren, via webinars, persoonlijke gesprekken en het intranet, opgeroepen om signalen door te geven en wordt hiervoor ruimte in de agenda gemaakt. De nieuwe instroom, ook van leidinggevenden, versterkt deze open en transparante cultuur.

218. FJZ Heeft u zicht op de wijze waarop de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State tot haar uitspraken is gekomen? Is een analyse uitgevoerd naar de mate waarin de uitspraken door verschillende personen zijn gedaan en in welke mate daar intern bij de Raad van State meer personen bij betrokken waren? Wat is de uitkomst van die analyse?

Antwoord:
De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is een onafhankelijke rechterlijke instantie. Voor de uitvoering van de toeslagen is met name de inhoud van de rechterlijke uitspraak van belang. Het gaat dan om het rechtsoordeel en de rechtsoverwegingen, mede in het licht van de door partijen aangevoerde argumenten en binnen de context van het geheel aan jurisprudentie. Het ministerie van Financiën en Belastingdienst/Toeslagen gaan niet over de interne organisatie van de Afdeling, als zijnde een onafhankelijke rechter, of over de wijze waarop uitspraken tot stand komen. Er is dan ook geen analyse uitgevoerd naar de mate waarin de uitspraken door verschillende personen zijn gedaan en of daar meerdere personen bij betrokken waren.

219. BOA Kunt u aangeven waarop de verklaringen van minister Hoekstra en [redacted] zijn gebaseerd dat het kantelpunt voor hen eerder lag, namelijk april 2019, gelet op de constatering van de POK, die spreekt van een kantelpunt op 4 juni 2019?

220. BOA Kunt u aangeven welke acties minister [redacted] en [redacted] hebben ondernomen na het kantelpunt zoals zij verklaard hebben in april 2019? Wat hebben zij gedaan om ouders tegemoet te komen? Welke acties zijn op initiatief van minister [redacted] ondernomen, indachtig zijn verklaring dat hij zelf ook bovenop het kinderopvangtoeslagendossier is gaan zitten?

221. [redacted] Met welke argumenten heeft de regering in 2004 afgezien van een hardheidsclausule in de Awir? 4

Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 164.

222. BOA Kwam de constatering van de POK dat de grondbeginselen van de rechtsstaat zijn geschonden onverwacht? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? 7

223. JZ Gaat u naar aanleiding van de constatering van de POK dat de grondbeginselen van de rechtsstaat zijn geschonden door de Belastingdienst (aanvullende) aangifte doen bij het OM? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? 7
Antwoord:
Nee. De POK geeft een politiek oordeel over de gang van zaken. Voor

het halen van de drempel voor de verplichting van artikel 162 Sv is dat onvoldoende. Het OM heeft in zijn conclusies ook het rapport van de POK betrokken. Ik verwijs u naar mijn brief van 7 januari jl. over het oordeel van het OM over de aangifte.

224. JZ en AZ en J&V Noopt de constatering dat de grondbeginselen van de rechtsstaat zijn geschonden door de wetgever tot het doen van een aangifte bij het OM tegen de minister-president, (ex-)ministers, (ex-)staatssecretarissen en/of andere (ex-)bewindspersonen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? 7

Antwoord:
Nee. Voor ambtsmisdrijven door ministers, staatssecretarissen en leden van de Staten-Generaal geldt de procedure die is beschreven in de wet ministeriële verantwoordelijkheid en ambtsdelicten leden Staten-Generaal, ministers en staatssecretarissen.

225. J&V Noopt de constatering dat de grondbeginselen van de rechtsstaat zijn geschonden door de rechtgevende macht tot het doen van een aangifte bij het OM tegen rechters? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? 7

226. Schrijfteam KABREA Welke consequenties verbindt u aan de constatering van de POK dat de grondbeginselen van de rechtsstaat zijn geschonden? 7

227. Schrijfteam KABREA Heeft u kennisgenomen van de volgende passage uit het rapport van de POK: "De commissie constateert dat bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag grondbeginselen van de rechtsstaat zijn geschonden. Dit verwijt treft niet alleen de uitvoering - specifiek de Belastingdienst/Toeslagen - maar ook de wetgever en de rechtspraak."?
Deelt u de mening dat de Belastingdienst/Toeslagen de grondbeginselen van de rechtsstaat geschonden heeft? 7

228. Schrijfteam KABREA Deelt u de mening dat de wetgever (regering en Staten-Generaal) de grondbeginselen van de rechtsstaat geschonden heeft? 7

229. Schrijfteam KABREA Welke veranderingen bij alle staatsmachten en welke acties zijn volgens het kabinet nodig om herhaling van dergelijk grootschalig falen te voorkomen? 8

230. JZ en J&V Welke gevolgen heeft de constatering van de POK, dat de rechtsbescherming van burgers is veronachtzaamd, voor in het verleden uitgesproken vonnissen? 8

Antwoord:
De POK geeft een politiek oordeel over de gang van zaken. Een politiek oordeel brengt geen verandering in rechterlijke uitspraken die al kracht van gewijsde hebben. Dat vloeit voort uit het rechtstatelijke beginsel van de scheiding der machten en het rechtszekerheidsbeginsel.

231. Schtijfteam Waarom werden de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en daarmee de Algemene wet bestuursrecht niet nageleefd? 8

232. BOA Hoe vaak heeft u de Kamer te laat geïnformeerd? 8

233. BOA Waarom heeft u de Kamer te laat geïnformeerd? 8

234. BOA Aangaande welke onderwerpen en wanneer heeft u de Kamer te laat geïnformeerd? 8

235.	BOA en Toeslagen Wat waren de consequenties voor gedupeerde ouders van het niet tijdig informeren van de Kamer?	8
236.	BOA Hoe vaak heeft u de Kamer onvolledig geïnformeerd?	8
237.	BOA Waarom heeft u de Kamer onvolledig geïnformeerd?	8
238.	BOA Aangaande welke onderwerpen en wanneer heeft u de Kamer onvolledig geïnformeerd?	8
239.	BOA en Toeslagen (236-239 DUBBEL)Wat waren de consequenties voor gedupeerde ouders van het onvolledig informeren van de Kamer?	8
240.	Hoe vaak heeft u de Kamer onjuist geïnformeerd?	8
241.	Waarom heeft u de Kamer onjuist geïnformeerd?	8
242.	Aangaande welke onderwerpen en wanneer heeft u de Kamer onjuist geïnformeerd?	8
243.	BOA en Toeslagen (240-243 DUBBEL)Wat waren de consequenties voor gedupeerde ouders van het onvolledig informeren van de Kamer?	8
244.	BOA Hoe vaak en in welke gevallen heeft u de Kamer ontijdig, onvolledig en/of onjuist geïnformeerd, met het oog op gewenste politieke uitkomsten? Waaruit bestonden de gewenste politieke uitkomsten?	8
245.	BOA Hoe verklaart u dat transparantie, openheid en volledigheid niet de leidende principes zijn bij het beantwoorden van Kamervragen, het reageren op Wob-verzoeken en het samenstellen van dossiers voor rechtszaken?	8
246.	BOA Wat waren de consequenties voor gedupeerde ouders van het ontijdig informeren van de POK?	8
247.	POK TEAM Hoe vaak heeft u de POK onvolledig geïnformeerd?	8
248.	POK TEAM Waarom heeft u de POK onvolledig geïnformeerd?	8
249.	POK TEAM Aangaande welke onderwerpen en wanneer heeft u de POK onvolledig geïnformeerd?	8
250.	POK TEAM Wat waren de consequenties voor gedupeerde ouders van het onvolledig informeren van de POK?	8
251.	Toeslagen en FJZ Hoe vaak en in welke gevallen heeft u rechters ontijdig, onvolledig en/of onjuist geïnformeerd, met het oog op gewenste juridische uitkomsten? Waaruit bestonden de gewenste juridische uitkomsten?	8
252.	BOA Hoe vaak heeft u verlangde inlichtingen aan de Kamer, mondeling of schriftelijk, niet verstrekt?	8
253.	FJZ Klopt het dat de Landsadvocaat in 2018 advies heeft uitgebracht over de samenstelling van dossiers? Kunt u dat advies samenvatten en kunt u het advies aan de Kamer verstrekken?	8
254.	FJZ Klopt het dat na het advies van de Landsadvocaat in 2018 geconcludeerd kan worden dat ouders onvolledige dossiers kregen wanneer zij voor de bestuursrechter stonden? Hoeveel ouders hebben een onvolledig dossier gekregen en in hoeveel gevallen heeft u deze ouders achteraf geïnformeerd (na 2018) dat de Belastingdienst hun een eerlijk proces onthouden heeft omdat zij een onvolledig dossier hadden?	8
255.	BOA Heeft u kennisgenomen van de volgende passage uit het verslag van de POK: "[D]e informatievoorziening [was] - zo blijkt uit het onderzoek van de commissie - in meerdere gevallen ingegeven door gewenste juridische of politieke uitkomsten, resulterend in het slechts gedeeltelijk, vertraagd of niet verstrekken van informatie."? Deelt u de constatering dat informatie in meerdere gevallen slechts gedeeltelijk, vertraagd of niet verstrekt is?	8
256.	BOA Deelt u de constatering dat informatie in meerdere gevallen slechts gedeeltelijk, vertraagd of niet verstrekt is met het oog om een	8

gewenste juridische of politieke uitkomst?

Antwoord:
Ik zie geen aanleiding om het oneens te zijn met constateringen uit het eindverslag van de POK.

257. BOA Deelt u de mening dat, wanneer het kabinet de Kamer onjuist of onvolledig geïnformeerd heeft, het aan het kabinet is om dit te herstellen? 8
Zo nee, waarom niet? Zo ja, wilt u dan een lijst geven waarin staat waar het kabinet in dit dossier de Kamer onjuist of onvolledig geïnformeerd heeft?

Antwoord:
Het kabinet spant zich in om uw Kamer ten alle tijde juist en volledig te informeren. Wanneer duidelijk wordt dat er omissies hebben plaatsgevonden is het aan het kabinet dit te herstellen.

258. AZ Is of was de Ruttedoctrine, al dan niet formeel vastgelegd, staand beleid? 9

259. **BZK** Hoe kan de onvoldoende informatievoorziening en informatiehuishouding worden verklaard? In welke mate is de informatiehuishouding Rijksbreed op orde? 10

260. **BZK** Welke acties zijn ondernomen om de informatievoorziening en -huishouding te verbeteren? 10

261. [redacted] Welke bewindspersoon is verantwoordelijk voor de informatiehuishouding en archivering op het ministerie van Financiën? 10

262. UHB, [redacted] en BOA Welke aanbevelingen van het rapport van McKinsey uit 2009 en de evaluatie daarvan in 2011 over de informatievoorzieningsketen bij de Belastingdienst zijn voldoende geïmplementeerd? Welke aanbevelingen zijn onvoldoende geïmplementeerd? Op welke concrete wijze heeft de minister zich, vanwege zijn ervaring met het opstellen van rapporten over de informatievoorzieningsketen, ingespannen om de informatievoorzieningsketen van de Belastingdienst en het kerndepartement te verbeteren? 10

Antwoord:
McKinsey heeft in de eerste helft van 2009 de Informatievoorziening-keten (IV-keten) van de Belastingdienst doorgelicht. De scope van de doorlichting was gericht op de ICT-voortbrenging, de informatievoorziening richting bewindslieden viel buiten het onderzoek. Concreet richtte het onderzoek zich daarmee op de ICT-aspecten van applicatieontwikkeling en van applicatiebeheer. In 2011 is conform de aanbeveling en melding aan de Kamer, een evaluatie uitgevoerd. Het onderzoek en de evaluatie hebben zich op dezelfde vijf onderwerpen gericht, te weten: IT-Strategie, IT-organisatie en governance, IT-architectuur, applicatie development & maintenance en IT-infrastructuur. De aanbevelingen uit dit rapport integraal zijn opgenomen in onze IT-strategie:
• De continuïteit is versterkt door het terugdringen van de beheer- en onderhoudslast, het investeren in vernieuwing middels de Inversteringsagenda-trajecten, het vrijmaken van middelen voor rationalisatie en modernisering van de IV en extra investering in

beveiliging en business continuïty management.
• De professionalisering van de IV-keten is verder vormgegeven door de introductie van ketensturing en het standaardiseren van de aanpak en de vorm van de concern architectuur en het concern portfolio management. Daarnaast is gestart met het aanbrengen van een scheiding tussen kaderstelling, uitvoering en control.
• Productiviteit is versterkt door de oprichting van een aanpak om generieke voorzieningen versneld te kunnen leveren aan het primaire proces, het inrichten van een meerjarig portfolio, de herintroductie van het gebruik van business cases bij de start van grote projecten. Tevens is de monitoring en de sturing verstevigd aan de hand van de implementatie van de kubus [redacted] en de doorontwikkeling van de Grote Projecten Rapportage.
De onderzoeken van EY en KPMG eind 2019 hebben verder geleid tot een beoordeling van de voortgang op de voortbrenging van de IV en het concernbrede portfolioproces. De aanbevelingen uit deze rapporten zijn opgepakt in een Verbeterprogramma, waarover uw Kamer in de zomerbrief is geïnformeerd.
De minister van Financiën heeft in zijn openbaar verhoor aangegeven dat hij zich nadrukkelijk heeft ingespannen om de noodzaak van een betere informatievoorziening en ICT aan de kaak te stellen, zowel voor de interne sturing van de Belastingdienst als de politieke sturing door de staatssecretaris en hemzelf. Hiertoe heeft hij het onderwerp geagendeerd bij [redacted] en de ambtelijke top, verzocht zelf voortgangsrapportages te ontvangen vanuit de Belastingdienst en het onderwerp standaard geagendeerd in driewekelijkse bijpraatgesprekken in het voorjaar van 2019 met de staatssecretaris, [redacted] en [redacted] waarin hij onder andere de noodzaak van een doorlichting van de IV-organisatie (onderzoek EY) heeft onderstreept. Voor een nadere toelichting verwijs ik u ook naar de documenten in het Wob-verzoek Reorganisatie Belastingdienst.[42]

263. **BZK** Hoe kunnen de grote verschillen tussen ministeries, daar waar het gaat om het (niet) vastleggen en archiveren van opmerkingen en aantekeningen van bewindspersonen, worden verklaard? 10
264. **BZK** Zijn er Rijksbrede afspraken gemaakt hoe ministeries moeten omgaan met het vastleggen en archiveren van zulke opmerkingen en aantekeningen? Zo ja, wat voor afspraken? 10
265. **BZK** Hoeveel fte wordt er bij de verschillende ministeries besteed aan informatievoorziening, informatiehuishouding en archivering? 10
266. **J&V**, [redacted] In hoeverre wordt de uitvoerbaarheid van bestaande wet- en regelgeving bij evaluaties beoordeeld? In hoeverre wordt dan ook gebruikgemaakt van een uitvoeringstoets? 13

Antwoord:
In evaluaties van bestaande fiscale regelingen komen de uitvoering en uitvoeringskosten over het algemeen aan bod. Dat is ook geconstateerd in de evaluatiedoorlichting fiscale regelingen. De wijze waarop dat wordt gedaan verschilt per evaluatie.

Met opmerkingen [redacted] Opgesteld door DFEZ en afgestemd met JenV.

267. Toeslagen/UHB Kan nader ingegaan worden op de zinsnede 'De contouren van de fraudebestrijding bij de kinderopvangtoeslag krijgen 13

[42] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/09/25/besluit-wob-verzoek-reorganisatie-belastingdienst

in deze tijd vorm'? Hoe kreeg dit toentertijd vorm?

Antwoord:
Bij diverse kinderopvanginstellingen waarbij de Belastingdienst fraude vermoedt, wordt de kinderopvangtoeslag van ouders groepsgewijs stopgezet en gecontroleerd. Als onvolkomenheden worden aangetroffen, zoals het niet (volledig) voldoen van de eigen bijdrage, stelt de Belastingdienst/Toeslagen de toeslag op nihil, waardoor ouders de gehele ontvangen toeslag moeten terugbetalen. De Belastingdienst/Toeslagen zoekt bevestiging van deze harde lijn bij de rechter, zodat jurisprudentie wordt gevormd. Als de Belastingdienst opzet of grove schuld van de ouders aannemelijk acht, krijgen ouders geen persoonlijke betalingsregeling aangeboden, met als gevolg dat de schuld in 24 gelijke maandelijkse termijnen geheel moet worden terugbetaald. Als dat niet lukt, kunnen dwanginvorderingsmaatregelen volgen. De contouren van de fraudebestrijding kregen vanaf 2013 verder vorm in wetgeving.

268. Met welke argumenten heeft de regering het parlement overtuigd om geen hardheidsclausule op te nemen in de Awir? 13

Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 164.

269. UHB en FEZ en C&F Kan bij de geldende wetgeving de bestrijding van fraude op een rechtszekere manier worden uitgevoerd en hoeveel menskracht en budget is daar bij de Belastingdienst voor nodig ten opzichte van de door Rutte I doorgevoerde bezuiniging? 14

Antwoord:
De Belastingdienst heeft nooit voldoende capaciteit en budget om alle aangiften en aanvragen handmatig te controleren. Daarom zet de Belastingdienst het toezicht in op aangiften en aanvragen waar de risico's ten aanzien van niet naleving het grootst zijn. De Belastingdienst maakt hierbij gebruik van risico- en selectiemodellen. De risico- en selectiemodellen zorgen ervoor dat de aangiften met de hoogste kans op fouten worden geselecteerd voor handmatige controle. Dit selectieproces moet met voldoende waarborgen zijn omkleed om de rechtsstatelijkheid en de menselijke maat te verzekeren. Daarom gaan wij het huidige normen- en waardenkader voor repressieve handhaving en voor de aanpak risicosignalen herijken. Dit is opgenomen in het plan van aanpak Herstellen, Verbeteren en Borgen dat wij op 13 oktober 2020 naar uw Kamer hebben gestuurd. Ten behoeve van een goed evenwicht tussen reguliere uitvoering, dienstverlening, toezicht en opsporing, zijn we in 2020 begonnen met een analyse naar wat een acceptabel niveau van toezicht achteraf is. De resultaten van deze analyse worden opgenomen in de voortgangsrapportages van het jaarplan 2021.
PM Afstemming AZ loopt

270. C&F en Toeslagen In hoeverre heeft de SWITCH-regeling, waarbij meer dan 6500 merendeel hoog gekwalificeerde medewerkers vervroegd zijn vertrokken, bijgedragen aan de druk op de uitvoering bij Toeslagen? 14

Antwoord:
Bij aanvang van de regeling kende Toeslagen al een aanzienlijke personele onderbezetting. Als gevolg hiervan werden in een meerjarig programma collega's van met name Belastingen aangetrokken. Door de uitstroom van ervaren collega's als gevolg van de Switch-regeling is in de jaren 2017 tot en met 2020 de wervingsbehoefte weer vergroot. Voor opleiden en begeleiden van nieuwe collega's moest hierdoor ook een intensiever beroep worden gedaan op een beperktere groep collega's. Dit heeft de druk op de uitvoering verder vergroot.

271. UHB In welke andere onderdelen van de Belastingdienst, naast Toeslagen, is de druk op de 'machine' nog zorgwekkend hoog? 14

Antwoord:
Met de brief van 27 november jl. heb ik u geïnformeerd over belangrijkste knelpunten waaraan gewerkt wordt binnen de Belastingdienst.[43] In dit verband zijn de grote uitstroom van ervaren en deskundige collega's en de complexiteit van het op delen verouderde ICT-landschap de voornaamste problemen die de druk op de uitvoering vergroten. Met name binnen de directie MKB, P en CAP hebben geplande werkpakketreducties vanuit de Herijking Investeringsagenda (HIA) nog onvoldoende doorgang gevonden en is door uitstroom van personeel de werkdruk gegroeid. Eveneens binnen KI&S, waar de Belastingtelefoon wordt bemand, is de werkdruk te groot om de gewenste bereikbaarheid te realiseren (brief 11 januari 2020). Naast de in de brief van 27 november genoemde knelpunten blijf ik uiteraard alert op het signaleren van nieuwe problemen die de druk op de uitvoering mogelijk verder kunnen vergroten.

272. UHB en Toeslagen Kan aangegeven worden op welke momenten de Kamer expliciet heeft gevraagd om een hardere fraudeaanpak, bijvoorbeeld per motie? 14

Antwoord:
Het is niet aan mij om de vragen van de Kamer op dit terrein in kaart te brengen.

273. Toeslagen Welke maatregelen zoals aangekondigd in Kamerstuk 17050, nr. 450 (aangehaald door de POK in voetnoot 10 van haar verslag) zijn daadwerkelijk uitgevoerd, in welke mate en wat zijn daarvan de effecten geweest? 16

Antwoord:
Uw Kamer is met de eindrapportage Rijksbrede aanpak fraude (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-17050-533.html) hierover geïnformeerd.

In deze brief is aangegeven dat de voortgang en resultaten van de maatregelen zullen worden gemonitord. Hierbij zullen de diverse bewindslieden de Kamer op de gebruikelijke manier, via de departementale jaarverslagen en andere reguliere rapportages, informeren over de stand van zaken op de onderscheiden

Met opmerkingen Dit antwoord staat alleen op Toeslagen en is ook met JenV afgestemd (ziet namelijk op rijksbrede aanpak fraude).

[43] Kamerstukken II, 2020/21, 31066, nr. 741.

beleidsdomeinen. Daarnaast zal de Kamer eenmaal per jaar worden geïnformeerd over de voortgang en de stand van zaken van de rijksbrede anti-fraudestrategie.

274. Toeslagen Sinds wanneer werden ontvangers van kinderopvangtoeslag geconfronteerd met de 'alles-of-niets'-benadering? 17

Antwoord:
De ontvangers van kinderopvangtoeslag werden vanaf het begin van de kinderopvangtoeslag geconfronteerd met de 'alles-of-niets'-benadering. Als niet de voorwaarden voor een aanspraak op kinderopvangtoeslag werd voldaan werd de toeslag op nihil gesteld en het verstrekte voorschot volledig teruggevorderd.

275. Toeslagen Werden bij verzoeken op uitstel van betaling, die door de beoordeling opzet/grove schuld werden afgewezen, de heffing en invordering door een en dezelfde persoon gedaan en wat vindt het kabinet daarvan? 18

Antwoord:
De invordering van de toeslagen wordt namens Toeslagen uitgevoerd door het Landelijk Incassocentrum dat onderdeel is van de Belastingdienst/CAP. De vaststelling van toeslagen en de invordering van toeslagen wordt uitgevoerd door verschillende organisatie onderdelen.

276. FJZ en VT en CAP Voor welke belastingen en toeslagen geldt de weigeringsgrond 'opzet/grove schuld' nog meer voor het niet toekennen van een persoonlijke betalingsregeling, en wordt daar wel een tweede beoordelaar bij betrokken? 18

277. FJZ en VT en CAP In hoeverre heeft de Belastingdienst zich bij het stellen en bewijzen van opzet/grove schuld gehouden aan het Besluit Bestuurlijke Toeslagen paragraaf 2, lid 3 en bij welke belastingen en toeslagen wordt dit Besluit op dezelfde manier gehanteerd? 18

278. SZW Klopt het dat de toenmalige Nationale ombudsman, de heer Brenninkmeijer, begin 2013 een gesprek gevoerd heeft met de toenmalige minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer Asscher, o.a. over de hardheid van Toeslagen? Kunt u het gespreksverslag van die ontmoeting, waaraan is gerefereerd in een begin 2021 te publiceren artikel van de heer Brenninkmeijer in het Nederlands Juristenblad aan de Kamer doen toekomen?[44] 19

279. BOA Wat wordt volgens u bedoeld met de constatering van de POK 'Minister Hoekstra gaat zich vanaf dat moment ook actiever met het dossier bezig houden'? Hoe heeft minister Hoekstra zich actiever beziggehouden met het dossier? 20

280. BOA Vanaf welk moment was minister Hoekstra precies op de hoogte van de omvang? Wanneer werd hij voor het eerst geïnformeerd? Wat heeft hij met die informatie gedaan? 20

281. FJZ Waarop baseerde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State haar bevestiging van de alles-of-niets-aanpak, ondanks het feit dat deze niet volgde uit de wet? Welke rechtsoverwegingen werden hierbij gegeven? 20

[44] Nederlands Juristenblad, 8 januari 2021, afl. 1; blz. 6 e.v.

Antwoord:
Hoewel de alles-of-niets-aanpak niet expliciet in de wetgeving is opgenomen, berust de bevestiging daarvan door de Afdeling wel op een interpretatie van de relevante wetsbepalingen. De zogenoemde alles-of-niets-aanpak kent diverse aspecten en nuanceringen, en is in een aanzienlijk aantal uitspraken tot stand gekomen en verder uitgewerkt. Een uitgebreidere weergave, inclusief relevante rechtsoverwegingen, is opgenomen in bijlage 2 'Paper: alles of niets' bij het eindverslag van de Parlementaire onderzoekscommissie Kinderopvangtoeslag.

282. Toeslagen Wanneer zijn de huidige bewindspersonen (minister en staatssecretarissen) precies geïnformeerd over de alles-of-niets-aanpak? 21

Antwoord:
Dit is door de ADR onderzocht. In het ADR- rapport is aangegeven dat de ambtelijke en politieke top in ieder geval in oktober 2012 op de hoogte waren van "het ontbreken van proportionaliteit (maatwerk)".

283. Toeslagen Klopt het dat geen concreet voorstel is voorgelegd aan de bewindspersonen om het recht op kinderopvang anders proportioneel vast te stellen of de invordering te matigen? 21

Antwoord:
Zowel in 2012, 2013 en 2014 zijn voorstellen hiervoor gedaan, dit is opgenomen in het rapport van de commissie AUT.

284. Toeslagen Waarom is het advies van de Landsadvocaat waarin een meer proportionele benadering werd bepleit, in de wind geslagen? 22

285. Toeslagen en UHB Kunnen de precieze momenten gegeven worden waarop de Kamer geïnformeerd is over de 80/20-aanpak en dat de goeden onder de kwaden zullen leiden? 23

Antwoord:
In de op 24 september 2013 verzonden memorie van toelichting bij de wijzingen van enkele wetten met het oog op de bestrijding van fraude in de toeslagen en de fiscaliteit wordt ingegaan op de balans tussen fraude en dienstverlening. [45] *Daarin wordt gesteld dat "Het Kabinet is echter van mening dat zo veel mogelijk moet worden voorkomen dat de goedwillenden lijden onder de kwaadwillenden, die in aantal slechts een kleine minderheid vormen. Daarom is getracht om de antifraudemaatregelen zo specifiek mogelijk te richten op de fraudeurs."*
De 80-20 aanpak is pas later naar aanleiding van de kinderopvangaffaire naar boven gekomen. Dit wordt voor het eerst gemeld in de brief van 15 november 2019.[46]

286. Toeslagen en UHB Waaruit blijkt dat de signalen over disproportioneel terugvorderen aan de bewindspersonen werden gepresenteerd als fraudezaken? 23

287. Toeslagene en FJZ Heeft u kennisgenomen van de volgende passage 25

[45] Kamerstukken II, 2013/14, 33754, nr. 3.
[46] Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr. 538.

uit het rapport van de POK: "In de kabinetsreactie op het eindrapport van de Adviescommissie uitvoering toeslagen, in maart 2020, meldde staatssecretaris Van Huffelen dat in de periode 2012-2019 aan 25.000 á 35.000 personen de kwalificatie opzet of grove schuld is toegekend. Enkele maanden later meldde zij dat op basis van onderzoek van een steekproef bleek dat in 94% van de gevallen deze kwalificatie naar huidige maatstaven als onterecht kan worden bestempeld, omdat de reden niet goed is vastgelegd, er niet evident sprake is van opzet of grove schuld of omdat de kwalificatie niet goed is gemotiveerd richting de betrokken ouders."?
Handelt de Belastingdienst onrechtmatig wanneer zij iemand ten onrechte de kwalificatie opzet/grove schuld oplegt?

288. FJZ en VT Rust er op het kabinet de plicht om de kwalificatie opzet/grove schuld te verwijderen, wanneer die onterecht is opgelegd? Zo ja, wanneer is het kabinet daarmee begonnen en hoe staat het met dat proces? 25

289. Toeslagen Herinnert u zich dat in juni 2019 het memo-Palmen weer verscheen en dat de Kamer op 4 juli 2019 constateerde in een unaniem aangenomen motie[47] (ten aanzien waarvan het kabinet het oordeel aan de Kamer had gelaten) dat de Belastingdienst onrechtmatig gehandeld had? Welke acties heeft het kabinet tussen juni 2019 en november 2019 ondernomen om de geconstateerde onrechtmatigheden recht te zetten? 25

Antwoord:
In de tijd tussen juni 2019 en november 2019 heeft de commissie AUT haar interim-advies opgesteld. Op 15 november is de kabinetsreactie naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin de compensatie voor de CAF-11 gedupeerden. Deze compensatie is eind december 2019 en in januari 2020 uitbetaald.

290. Toeslagen en FJZ Kunt u nader reconstrueren hoe het kan dat het recentelijk nieuw ontdekte memo over opzet/grove schuld (OGS) uit 2016 pas de dag na de openbare verhoren aan de Kamer is gezonden? Bent u bekend met de informatie die is vrijgegeven bij het besluit van 10 november 2020 op een verzoek om informatie over de notulen van het MT Toeslagen en ARO documenten over de periode van 2012-2018[48], waaruit volgt dat de kwestie rond OGS meermalen is besproken in dit MT, waaronder de overheveling van de vaststelling van OGS van het Landelijk Incassocentrum (LIC) naar Toeslagen, en dat dit gepaard ging met een 'business case' die in het MT moest worden besproken? 26

291. Toeslagen en FJZ Wilt u alle additionele documenten inzake OGS en het memo uit 2016 waarover u nu bij de beantwoording van deze vragen reeds beschikt, waaronder documenten die aan de ADR ter beschikking zijn of worden gesteld, met de beantwoording van deze vragen aan de Kamer doen toekomen? Wilt u hierbij de volgende documenten meezenden, die de staatssecretaris van Financiën 26

[47] Kamerstuk 31066, nr. 503; motie van het lid Omtzigt c.s. over gedupeerde ouders zo spoedig mogelijk individueel schadeloos stellen.
[48] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/11/10/besluit-op-een-verzoek-om-informatie-over-de-notulen-van-het-mt-toeslagen-en-aro-documenten-over-de-periode-van-2012-2018; in het bijzonder het verslag MT Toeslagen van 5 april 2016, zoals opgenomen in de bij het Wob-besluit behorende bijlagen deel 8.

benoemde in haar brief van 14 december 2020[49] ten behoeve van het op 15 december 2020 gehouden notaoverleg Hersteloperatie Kinderopvangtoeslag, en waarin de volgende passage is opgenomen: "Bij het beantwoorden van de onderzoeksvragen zal de ADR de door de Belastingdienst aangeleverde reconstructies, beschouwingen en documentaties bestuderen"?

292. Toeslagen Heeft u kennisgenomen van de volgende passage uit het rapport van de POK: "Informatie uit een memo over invorderingen bij mensen met de kwalificatie opzet of grove schuld die nog openstaan uit de periode 2005-2012, met een totale waarde van € 192 miljoen bereikt de staatssecretaris niet."? Hoeveel invorderingen met de kwalificatie opzet/grove schuld uit de periode 2005-2012 staan nog open op dit moment? 26
Vindt op deze invorderingen actieve invordering plaats?
Is de kwalificatie opzet/grove schuld terecht opgelegd bij deze groep?
Wat doet u bij mensen bij wie u niet kunt bewijzen dat deze kwalificatie terecht was?

293. Toeslagen en UHB Heeft u kennisgenomen van de volgende passage uit het rapport van de POK: "Op de dag na het laatste openbaar verhoor stuurt staatssecretaris Van Huffelen een ambtelijk memo uit februari 2016 naar de Tweede Kamer. Daarin staat een voorstel beschreven om ouders die meer dan € 3.000 aan kinderopvangtoeslag moeten terugbetalen, standaard en zonder controle het label opzet en grove schuld te geven. Het doel is daarmee snel 7.000 verzoeken om een persoonlijke betalingsregeling af te kunnen handelen. De status en opvolging van dit memo is op het moment van schrijven nog altijd onbekend."? Welke opvolging is gegeven aan dit memo? 26

294. UHB en Toeslagen Wanneer was het de minister bekend dat er geen persoonlijke betalingsregeling bij OGS mogelijk is? 26

295. JZ Hoe stelt u vast of een bepaald document een persoonlijke beleidsopvatting bevat dan wel (bijvoorbeeld) een juridisch advies omvat? 29

Antwoord:
Op basis van de wettekst, de wetsgeschiedenis, jurisprudentie en literatuur wordt er gekeken naar wat er kan vallen onder een persoonlijke beleidsopvatting. Een juridisch advies kan evenwel een persoonlijke beleidsopvatting zijn; ze sluiten elkaar niet uit.

296. JZ Hoe bepaalt u welke passages (al dan niet cursief), uit een bepaald document, wel dan wel niet verstrekt worden aan de Kamer? 29

Antwoord:
Op grond van artikel 68 van de Grondwet kunnen inlichtingen aan de Kamer alleen worden geweigerd indien het belang van de staat zich hiertegen verzet. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in de brieven uit 2002 en 2016 uiteengezet in welke gevallen het belang van de staat in de weg staat aan het verstrekken van inlichtingen. Dit kan het geval zijn als de eenheid van de Kroon of de veiligheid van de Staat in het geding zijn, maar ook bijvoorbeeld ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Bovendien is steeds benadrukt dat persoonlijke beleidsopvattingen in stukken voor intern beraad geen onderdeel worden gemaakt van het

[49] Kamerstuk 31066, nr. 766.

politieke debat. Het verstrekken van inlichtingen is steeds conform deze maatstaf beoordeeld.

297. JZ Hoe verklaart u dat cruciale passages uit het memo-Palmen niet aan de Kamer worden verstrekt? 29

Antwoord:
Bij brief van 20 oktober jl. heb ik het interne vaktechnische memo van 13 maart 2017 aan uw Kamer gestuurd. Zoals ik heb aangegeven in de begeleidende brief zijn in de toegezonden memo de persoonlijke beleidsopvattingen van de betrokken ambtenaar onleesbaar gemaakt. Dit is in lijn met het staande kabinetsbeleid zoals verwoord in de Kamerbrieven van 2002 en 2016 van de minister van BZK en de motie van uw Kamer van 20 februari 2020 (28 362, nr. 26). Hierin komt steeds naar voren dat persoonlijke beleidsopvattingen in stukken voor intern beraad geen onderwerp worden gemaakt van het politiek debat. Mede daarom is in de kabinetsreactie van de minister van BZK van 29 september jl. toegezegd dat gerichte verzoeken om specifieke documenten in principe worden gehonoreerd. De documenten worden zelf ontdaan van de persoonlijke beleidsopvattingen. Op deze wijze heb ik het betreffende interne vaktechnische memo ook behandeld. In dit memo is een duidelijk onderscheid te maken tussen de passages waarin hoofdzakelijk feiten worden beschreven en de cursief geschreven delen waarin de opsteller haar persoonlijke visie geeft op de zaak. Laatstgenoemde passages zijn aangemerkt als persoonlijke beleidsopvattingen van de opsteller van het memo.

298. JZ Deelt u de mening dat "[D]e meest cruciale passages [van het memo-Palmen] uit dit advies worden in eerste instantie niet aan de Tweede Kamer verstrekt"? Klopt het dat een Kamerlid normaal geen enkele mogelijkheid heeft om deze gelakte passages te bekijken? 29

Antwoord:
Bij brief van 20 oktober jl. heb ik het interne vaktechnische memo van 13 maart 2017 aan uw Kamer gestuurd. Zoals ik heb aangegeven in de begeleidende brief zijn in de toegezonden memo de persoonlijke beleidsopvattingen van de betrokken ambtenaar onleesbaar gemaakt. Dit is in lijn met het staande kabinetsbeleid zoals verwoord in de Kamerbrieven van 2002 en 2016 van de minister van BZK en de motie van uw Kamer van 20 februari 2020 (28 362, nr. 26). Hierin komt steeds naar voren dat persoonlijke beleidsopvattingen in stukken voor intern beraad geen onderwerp worden gemaakt van het politiek debat. Mede daarom is in de kabinetsreactie van de minister van BZK van 29 september jl. toegezegd dat gerichte verzoeken om specifieke documenten in principe worden gehonoreerd. De documenten worden zelf ontdaan van de persoonlijke beleidsopvattingen. Op deze wijze heb ik het betreffende interne vaktechnische memo ook behandeld. In dit memo is een duidelijk onderscheid te maken tussen de passages waarin hoofdzakelijk feiten worden beschreven en de cursief geschreven delen waarin de opsteller haar persoonlijke visie geeft op de zaak. Laatstgenoemde passages zijn aangemerkt als persoonlijke beleidsopvattingen van de opsteller van het memo.

299. JZ Deelt u de mening dat u met het weglakken van het woord 'laakbaar' de Kamer cruciale informatie onthouden heeft? 29

Antwoord:
Bij brief van 20 oktober jl. heb ik het interne vaktechnische memo van 13 maart 2017 aan uw Kamer gestuurd. Zoals ik heb aangegeven in de begeleidende brief zijn in de toegezonden memo de persoonlijke beleidsopvattingen van de betrokken ambtenaar onleesbaar gemaakt. Dit is in lijn met het staande kabinetsbeleid zoals verwoord in de Kamerbrieven van 2002 en 2016 van de minister van BZK en de motie van uw Kamer van 20 februari 2020 (28 362, nr. 26). Hierin komt steeds naar voren dat persoonlijke beleidsopvattingen in stukken voor intern beraad geen onderwerp worden gemaakt van het politiek debat. Mede daarom is in de kabinetsreactie van de minister van BZK van 29 september jl. toegezegd dat gerichte verzoeken om specifieke documenten in principe worden gehonoreerd. De documenten worden zelf ontdaan van de persoonlijke beleidsopvattingen. Op deze wijze heb ik het betreffende interne vaktechnische memo ook behandeld. In dit memo is een duidelijk onderscheid te maken tussen de passages waarin hoofdzakelijk feiten worden beschreven en de cursief geschreven delen waarin de opsteller haar persoonlijke visie geeft op de zaak. Laatstgenoemde passages zijn aangemerkt als persoonlijke beleidsopvattingen van de opsteller van het memo

300. BOA Wanneer trad de 'omslag' op bij de minister en de andere betrokken bewindspersonen? 29

301. [ ] Waarom is er tijdens de introductie van de Awir niet gekozen voor een hardheidsclausule? 30

Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 164.

302. [ ] CD O&P CULTUUR In hoeverre en op welke wijze is versterking van de 'gewetensfunctie' (meer specifiek de vaktechniekstructuur) meegenomen in de cultuurverandertrajecten die door deze en de vorige staatssecretaris zijn ingezet en wat zijn daar inmiddels de constateringen en conclusies? 32

303. UHB Klopt de bewering van [ ] van de Belastingdienst, die destijds voorzitter was van het MT Fraude, dat individuele casuïstiek (aparte zaken) niet in het MT Fraude werd besproken? 45

Antwoord:
Ja, het MT Fraude is destijds opgericht om naar fraudepatronen te speuren, niet voor individuele gevallen deze werden aan de operationele onderdelen overgelaten. Wel kunnen incidentele casussen voorbij zijn gekomen, omdat er een risico was dat de staatssecretaris door bijvoorbeeld de Tweede kamer of media erop aangesproken kon worden.

304. UHB Klopt de bewering van [ ] die zichzelf omschreef als 'huisbaas CAF' en daaraan toevoegde dat hij zich nimmer bemoeide met individuele onderzoeken of casussen? 45

Antwoord:
Dit betreft de gebruikelijke werkwijze waarbij het hogere management (en de bewindspersonen) doorgaans niet betrokken worden bij individueel te behandelen casussen. In de ten behoeve van de POK

mailwisselingen nagezochte mails wordt dit beeld bevestigd.

305. Toeslagen en UHB Zijn er voorgenomen beslissingen over stopzettingen of nihilstellingen dan wel terugvorderingen in individuele casussen besproken met [redacted] Belastingdienst en/of [redacted] Belastingdienst? 45

Antwoord:
In de ten behoeve van de POK mailwisselingen nagezochte mails zijn geen signalen gevonden dat beslissingen over stopzettingen of nihilstellingen dan wel terugvorderingen in individuele casussen besproken zijn met [redacted] Belastingdienst en [redacted] Desgevraagd hebben beiden dat bevestigd.

306. Toeslagen en UHB Klopt - zeker in het licht van de review van 7 juni 2019 - de uitspraak van [redacted] Toeslagen, die in antwoord op een vraag van een van de leden van de POK [redacted] ("We hebben net [redacted] gesproken. Hoe kan het dan dat hij net zei: ik ken helemaal geen individuele casussen? Kunt u dat verklaren?"), onder meer het volgende verklaarde: 45
"Wat ik weet ... Ik weet niet wat [redacted] weet. Wat ik weet, is dat er ook gesproken is over individuele casuïstiek, steeds vanuit de insteek: met wat voor fenomenen hebben we hier te maken? Als [redacted] bedoelt -- maar dat weet ik niet -- dat ik niet het fijne van casuïstiek ken: dat is wat anders. Maar dat kan ik niet zeggen. Dat kan ik alleen maar aan [redacted] vragen."
En klopt diens uitspraak, in reactie op de vervolgvraag van [redacted] ("Oké. Werden de stopzettingen ook besproken in het managementteam Fraude?"):
"Niet als specifiek onderwerp, maar wel in relatie tot casuïstiek. Dan ging het erover van: jongens, maar als we echt een behoorlijk vermoeden hebben dat hier is iets misgegaan, dan moeten we tot stopzetting overgaan. Kijk, het verwijt aan de Belastingdienst, aan Toeslagen in het bijzonder, bij de Bulgarenfraude was: waarom hebben jullie niet stopgezet? Waarom hebben jullie niet veel eerder ingegrepen, want jullie zien dat daar ... Dat was ook groepsgewijs misbruik. Waarom hebben jullie dat niet gedaan? Dus in de gesprekken die we daarna hebben gehad, is dat ook stevig aan de orde geweest."?

Antwoord:
Zie hiervoor het antwoord op 305.

307. Toeslagen Welke maandoverzichten over bevindingen in CAF-zaken ten behoeve van het Managementteam Toeslagen bestaan er? Zijn deze maandoverzichten verstrekt aan de POK? Zo nee, waarom niet? Waarom is geen melding van deze maandoverzichten gemaakt in verschillende Wob-besluiten? Sinds wanneer is u of de ambtelijke leiding bekend dat dergelijke maandoverzichten bestaan? Wilt u de Kamer een ongelakt afschrift doen toekomen van deze maandoverzichten? Zo nee, waarom niet? 45

Antwoord:

Er was een twee wekelijks overleg (TWO) binnen Toeslagen waarbij individuele fraudegevallen werden besproken voor behandeling. Een aantal van deze TWO-verslagen kwamen naar boven naar aanleiding van de gegevensuitvraag door de POK doordat ze opgenomen waren in de departementale archiefsystemen of voorkwamen in mails van betrokken letdinggevende waarvan de mailboxen zijn doorzocht. Deze zijn aan de POK ter beschikking gesteld. Aangezien het veelal om individuele zaken gaat zijn deze niet geschikt voor openbaarmaking.

308. AZ Wat wordt bedoeld met de term lekendemocratie, die de heer Rutte in zijn verhoor heeft gebruikt? 51

309. Toeslagen Vergoedt de Belastingdienst de gemaakte kosten voor juridische bijstand die gedupeerden hebben gemaakt? 54

310. UHB/ Klopt het dat een interne analyse aan de AUT is overhandigd waaruit blijkt dat het ministerie van Financiën oordeelt dat de toenmalig minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid weldegelijk het voorstel voor proportioneel terugvorderen heeft gezien en heeft afgeschoten?[50] 54

Antwoord:
De zin "Beeld is dat de problematiek c.q. het voorstel binnen SZW wel besproken is met de minister van SZW, maar uiteindelijk besloten is er niets mee te doen" is opgenomen in een mail bij een set stukken aan de AUT en wel bij een concept tekst over de problematiek van de eigen bijdrage. Het is niet te reconstrueren waar deze opvatting op is gebaseerd.

311. SZW Waarom was het ministerie van SZW ten tijde van het ambtelijk overleg met het ministerie van Financiën niet voornemens om de wetgeving aan te passen? 58

312. SZW Hoe verhouden de volgende bevindingen zich tot elkaar? 58
    1) "In een rapportage voor de ministerstafvergadering op SZW van 8 december 2014 wordt minister Asscher geïnformeerd over de zorgen van de Belastingdienst over de eigen bijdrage en hun argumentatie om wet- en regelgeving hierop aan te passen";
    2) "In het openbaar verhoor verklaart de heer Asscher dat een dergelijk voorstel van het ministerie van Financiën nooit door ambtelijk SZW aan hem is voorgelegd noch dat hem ooit voorstellen hebben bereikt om de wetgeving aan te passen"?

313. Toeslagen Is bij de voorgenomen ontvlechting van Toeslagen en 'blauw' voorzien dat Toeslagen de eigen inning zelf gaat inrichten, of blijft die bij de LICs? 59

Antwoord:
De verwachting is (vooralsnog) dat het LIC de inning van Toeslagen blijft uitvoeren.

314. UHB en Toeslagen Kunt u een overzicht verstrekken van de onderwerpen waarover de toenmalige staatsecretaris is geïnformeerd in de periode van november 2016 tot en met 9 augustus 2017 (aankondiging onderzoek en oplevering van het rapport van de 60

[50] [50] Zie: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/12/11/eerste-deelbesluit-op-het-wob-verzoek-over-adviescommissie-uitvoering-toeslagen-aut, blz. 211.

Nationale ombudsman)?

315. BOA Kunt u een verklaring geven waarom de onderwerpen, waarover de toenmalige staatsecretaris wel is geïnformeerd in de periode van november 2016 tot en met 9 augustus 2017, prioriteit genoten boven een lopend onderzoek van de Nationale ombudsman? 60

Antwoord:
Nee. In algemene zin is de portefeuille van een staatssecretaris van Financiën veelomvattend. Hierom is januari 2021 besloten de politieke aansturing te versterken door twee staatssecretarissen verantwoordelijk te maken voor enerzijds de fiscale wetgeving en de Belastingdienst en anderzijds Toeslagen en Douane.

316. UHB Hoe verklaart u dat de toenmalige staatsecretaris pas bij publicatie van een rapport werd geïnformeerd omtrent een, bij het ministerie van Financiën aangekondigd, onderzoek dat negen maanden in beslag neemt? 60

Antwoord:
Hiervoor heb ik geen verklaring.

317. FJZ en Toeslagen Met wie, wanneer en in welke context is het memo-Palmen besproken? 62

Antwoord:
Het memo-Palmen is, zoals in mijn antwoord op vraag 80 beschreven, beperkt verspreid. Wel heeft in de eerste versie van de factsheets van 5 juni 2019 een verwijzing naar het memo gestaan in factsheet 6. Deze factsheets zijn per e-mail verstuurd en besproken binnen de werkgroep die met de voorbereiding bezig was voor de kamerbrief van 11 juni 2019. Hierop waren zowel medewerkers als de ambtelijke top aangesloten. Een verwijzing naar het memo heeft ook op een actielijst van 6 juni 2019 gestaan, waarbij twee actiepunten aan het Directoraat-Generaal Belastingdienst waren toegewezen om te verduidelijken waar het memo in 2017 was besproken en met wie. In hoeverre daarna nog over het memo zelf is gesproken valt niet meer te achterhalen. In opvolgende versies van de factsheets komt dit onderwerp niet meer terug. Ter verduidelijking merk ik op dat factsheets werden gebruikt als zijnde werkdocumenten, waarvan de inhoud gedurende de betreffende weken wijzigde en werd aangevuld. Onderwerpen en inhoud stonden niet vooraf vast, maar wijzigden op basis van nieuwe informatie of aandachtspunten.

318. UHB en FJZ Zou u een overzicht willen verstrekken van de geformuleerde actiepunten waar [redacted] Toeslagen [redacted] naar verwijst (anders dan die zijn opgesteld naar aanleiding van 'factsheet 6')? 62

Antwoord:
[redacted] *Toeslagen verwees naar de vier verbetermaatregelen die zijn aangekondigd in de Kamerbrief van 11 oktober 2018. Die luiden als volgt: 1) Intern onderzoek naar het informatiebeheer bij Toeslagen, 2) Herbeoordeling van de lopende CAF 11-beroepszaken, 3) Schadevergoeding vanwege schending van de redelijke termijn bij bezwaarafhandeling en 4) Verbeteren*

66

vaktechnische inbedding van Toeslagen in de Belastingdienst. [PM: check of wordt verwezen naar de verbetermaatregelen.]

319. UHB en FJZ Waar is het memo dat door [redacted] is opgesteld verzand? Zowel in 2017 als in 2019? Op basis waarvan heeft het MT destijds voor een andere aanpak gekozen dan het advies van het memo van [redacted] 63

Antwoord:
Zie hiervoor ook mijn antwoord op vraag 78. Het memo is zowel in 2017 als in 2019 niet adequaat opgepakt. Het MT besloot in 2017 om vanuit Toeslagen de coördinatie op te pakken en een kernteam in te stellen rondom de vervolgbehandeling van ouders in CAF 11. Het advies uit het memo had destijds moeten leiden tot een fundamenteel andere houding en aanpak richting de ouders. Doordat het advies destijds niet goed is opgepakt heeft de ellende voor ouders nog langer geduurd. Dat vind ik verschrikkelijk. In 2019 waren de thema's uit het memo Palmen al wel bekend, door de uitspraken van de Raad van State en het rapport van de Nationale ombudsman. Inmiddels was ook bekend dat de problematiek verder reikte dan CAF 11 en had mijn ambtsvoorganger daarvoor reeds de eerste acties in gang gezet. Het memo Palmen zou naar mijn overtuiging niet tot andere inzichten hebben geleid, maar het was wel een extra signaal dat de ellende al veel eerder bekend was en opgepakt zou moeten zijn.

320. FJZ Deelt u de mening van de minister-president dat het memo-Palmen een cruciaal memo met belangrijke signaalwaarden is? Zo ja, waarom werd het dan niet integraal gedeeld vóór 5 december 2020? Zo nee, waarom niet? 63

Antwoord:
Ja, die deel ik. Het memo is snel na de besprekingen over de factsheets van het netvlies verdwenen. Het memo is niet aan de Adviescommissie Uitvoering Toeslagen en erg laat aan de Auditdienst Rijk gestuurd ten behoeve van de onderzoeken en is niet overlegd met uw Kamer. Dat had gezien de inhoud van het memo wel gemoeten.

321. JZ Hoe verklaart u dat (passages uit) het memo-Palmen, dat is geschreven in opdracht van het MT Toeslagen en het resultaat is van vier maanden onderzoek, wordt aangemerkt als een persoonlijke beleidsopvatting? 63

Antwoord:
Bij brief van 20 oktober jl. heb ik het interne vaktechnische memo van 13 maart 2017 aan uw Kamer gestuurd. Zoals ik heb aangegeven in de begeleidende brief zijn in de toegezonden memo de persoonlijke beleidsopvattingen van de betrokken ambtenaar onleesbaar gemaakt. Dit is in lijn met het staande kabinetsbeleid zoals verwoord in de Kamerbrieven van 2002 en 2016 van de minister van BZK en de motie van uw Kamer van 20 februari 2020 (28 362, nr. 26). Hierin komt steeds naar voren dat persoonlijke beleidsopvattingen in stukken voor intern beraad geen onderwerp worden gemaakt van het

67

politiek debat. Mede daarom is in de kabinetsreactie van de minister van BZK van 29 september jl. toegezegd dat gerichte verzoeken om specifieke documenten in principe worden gehonoreerd. De documenten worden zelf ontdaan van de persoonlijke beleidsopvattingen. Op deze wijze heb ik het betreffende interne vaktechnische memo ook behandeld. In dit memo is een duidelijk onderscheid te maken tussen de passages waarin hoofdzakelijk feiten worden beschreven en de cursief geschreven delen waarin de opsteller haar persoonlijke visie geeft op de zaak. Laatstgenoemde passages zijn aangemerkt als persoonlijke beleidsopvattingen van de opsteller van het memo.

322. UHB/[redacted]/BOA Hoe verhoudt het antwoord op vraag 38 (Lijst van vragen en antwoorden inzake CAF-11[51], waarin u stelt dat de ADR tot de conclusie is gekomen dat de ambtelijke en politieke top niet op de hoogte was van het memo-Palmen, zich met de tegenovergestelde bevindingen van de POK? 63

Antwoord:
Aan de ADR is gevraagd te onderzoeken of en wanneer de ambtelijke en politieke top van problemen op de hoogte was. De ambtelijke top is gedefinieerd als één of meer leden van de Bestuursraad van het ministerie van Financiën. De politieke top is gedefinieerd als de minister of de staatssecretaris van het ministerie van Financiën. Volgens de informatie van de ADR destijds was de ambtelijke en politieke top niet op de hoogte van het memo.

323. FJZ/[redacted] Wat bedoelt de staatssecretaris van Financiën met de uitspraak in haar brief van 14 oktober 2020[52] onder andere over het memo-Palmen: "Het verzoek van het lid Omtzigt kan tevens slaan op een notitie van 11 juni 2019, met daarin een aantal documenten die op 5 juni 2019 met de staatssecretaris zijn besproken."? Klopt de conclusie dat ook hieruit volgt dat de inhoud van die documenten – waarin werd gerefereerd aan het memo-Palmen – is besproken met uw ambtsvoorganger? 63

Antwoord:
Zoals in het antwoord op vraag 317 is toegelicht zijn de factsheets gebruikt als werkdocumenten in aanloop naar het debat. De inhoud wijzigde gedurende de betreffende weken en werd aangevuld. De (concepten van de) factsheets met de toenmalig staatssecretaris gedeeld, waarin een verwijzing was opgenomen naar het memo. Die verwijzing is geen onderwerp van gesprek geweest.

324. FJZ/[redacted] Vindt u het ook onaanvaardbaar dat niet duidelijk is waarom het memo-Palmen in juni 2019 opnieuw spoorloos verdwijnt? 63

Antwoord:

[51] Kamerstuk 31066, nr. 765 (Beantwoording vragen commissie inzake CAF-11 d.d. 14 december 2020)
[52] Kamerstuk 31066, nr. 751 (Toezending van een aantal specifieke documenten inzake de kinderopvangtoeslagaffaire).

Ik ben dat met u eens. Het memo had in 2019 niet voor een tweede keer van het netvlies mogen verdwijnen. Zie hiervoor ook het antwoord op antwoord 319.

325. FJZ[ ] Kunt u nauwgezet in kaart brengen wie wanneer het memo-Palmen heeft gezien en besproken vanaf 5 juni 2019? 63

Antwoord:
Zie hiervoor het antwoord op vraag 317.

326. BOA Wie beheerde de actiepunten van het crisisteam, waarop onder andere de twee punten omtrent het memo-Palmen stonden? 63

Antwoord:
Een medewerker van de directie Bestuursondersteuning en Advies fungeerde als [ ] van het crisisteam en [ ] De actiepunten zelf werden toebedeeld aan de verantwoordelijke directies, in het geval van het memo-Palmen de directies Toeslagen en Uitvoerings-en Handhavingsbeleid.

327. BOA Kunt specifiek laten onderzoeken of er op enigerlei wijze door enigerlei functionaris druk is uitgeoefend om niet de gehele waarheid op te nemen in factsheets of in Kamerbieven, zowel als het gaat om het memo-Palmen, als over de rol die (tweede) nationaliteit speelde in CAF-zaken? 63

328. BOA Bent u bereid om ten behoeve van waarheidsvinding en een zorgvuldige beantwoording van de schriftelijke vragen van het lid Omtzigt over het memo en de week in juni 2019 en de afstemming met de AUT, alle betrokken functionarissen die bij die bijeenkomsten aanwezig waren individueel te bevragen op wat er over het memo 2017 is gewisseld en hoe?[53] 63

329. UHB[ ] en FJZ[ ] Klopt het dat het memo-Palmen aan de AUT is aangeboden? Zo ja, hoe luidde het antwoord? Wie heeft het aangeboden? 63

Antwoord:
Het memo-Palmen is niet aangeboden aan de AUT.

330. UHB[ ] en FJZ[ ] FJZ[ ] Is de ADR op enigerlei wijze – voor de verzending op 9 maart 2020 van het memo-Palmen aan de ADR – geïnformeerd over het bestaan van het memo uit maart 2017? 63

Antwoord:
De ADR is niet eerder dan 9 maart 2020 geïnformeerd over het memo Palmen.

331. COMM en POKTEAM Klopt het dat er een 'woordvoeringslijn' is afgesproken zodat in gesprekken met de POK niet duidelijk werd waarom het memo in 2019 opnieuw verdween? Zo nee, hoe is het mogelijk dat niemand het memo belangrijk vond en dat het wél 63

[53] Schriftelijke vragen van het lid Omtzigt (CDA) over de cruciale memo-Palmen – het officiële juridische advies over de CAF-11 zaak aan het managementteam van de belastingdienst/toeslagen, die 2,5 jaar voor bijna iedereen is achtergehouden (Kamerstuk 2020D54022)

verdween? Vindt u dit ook in tegenspraak met elkaar?

Antwoord:
Voor de gesprekken met de POK zijn geen woordvoeringslijnen opgesteld. De (oud-)ambtenaren van het ministerie van Financiën en de Belastingdienst hebben tegenover de commissie verklaard op basis van hun eigen, persoonlijke herinnering.

332. FJZ/ Klopt de 'review' in opdracht van Belastingdienst van 7 juni 2019, waarin wordt gesteld: CAF schrijft daarnaast in die periode wekelijks een voortgangsbericht over de relevante CAF-dossiers aan belastingen." en " CAF rapporteerde destijds aan belastingen."? 64
333. FJZ/ Is er in de interne reconstructies die gemaakt zijn (onder andere door de programmamanager/projectleider) over CAF en CAF 11 onderzocht of navraag gedaan of door CAF dan wel CAF individuele casussen zijn voorgelegd aan, dan wel besproken met Belastingen? 64
334. UHB iam MKB en CAF TEAM Klopt het dat (oud-)medewerkers van het CAF-team ten behoeve van de ambtelijke en politieke leiding in 2019 een document hebben opgesteld, zoals intern is gemeld op de 'Beeldkrant'? Is hierin een toelichting gegeven op de werkwijze van CAF en hoe en aan wie hierover is gerapporteerd? Wilt u de Kamer een afschrift doen toekomen van dit document? 64

Antwoord:
In 2020 is op het intranet van de Belastingdienst, via een reactie op een intranetbericht, melding gemaakt van een toelichting van het CAF. Deze toelichting uit 2020 met als bijlage stukken uit 2019 is als bijlage bijgevoegd.

335. JZ Hoe vaak heeft u documenten niet aan de Kamer verstrekt onder het mom van een persoonlijke beleidsopvatting? Hoe vaak bleek het achteraf niet om een persoonlijke beleidsopvatting te gaan? 64
336. FJZ/ Hoe kan het dat de verwijzing naar het memo-Palmen niet in de nieuwe serie van 13 factsheets terugkomt? Hoe kan het dat de POK niet heeft kunnen vaststellen wie daarvoor verantwoordelijk is? Waarom is niet proactief richting de AUT aangegeven dat dit memo wel zeer relevant was? 64
337. Toeslagen en FJZ/ Hoe verklaart u dat het memo-Palmen op of kort na 14 maart 2017 niet is toegevoegd aan het archief van de MT-vergaderingen? 64
338. Toeslagen en FJZ/ Hoeveel andere stukken, die eveneens zijn besproken in de MT-vergadering van 14 maart 2017, ontbreken in het archief? 64
339. UHB Toeslagen Kunt u aangeven wie exact verantwoordelijk was voor het nader uitwerken van die actiepunten met betrekking tot 'factsheet 6' en daarmee het memo-Palmen, die na besprekingen tussen de ambtelijke en politieke top op 4 juni 2019 zijn geformuleerd, en welke opvolging is daaraan gegeven? 64

Antwoord:
De aangewezen Fiscale Zaken, was op dat moment verantwoordelijk voor de actielijst als

geheel, Toeslagen was verantwoordelijk voor de opvolging van de actiepunten ten aanzien van factsheet 6. Zoals eerder aangegeven is die opvolging uitgebleven en dat is kwalijk.

340. UHB Kunt u een verklaring geven voor de opmerking van [redacted] Belastingdienst [redacted] dat hij niet op de hoogte was van het memo-Palmen anders dan door de media, maar dat er na de besprekingen (ambtelijk en met staatssecretaris d.d. 5 juni 2019) een aantal concrete actiepunten ten aanzien van 'factsheet 6' zijn geformuleerd voor het directoraat-generaal van de Belastingdienst die specifiek zien op het memo-Palmen, te weten:
- "Bij factsheet 6 verduidelijken waar precies het memo is besproken niet in MT en niet op het ministerie [redacted]
- Daarnaast onderzoeken met wie dan wel precies het memo besproken is en dat helder opschrijven en vastleggen [redacted]"? 64

Antwoord:
Ik kan hiervoor geen verklaring geven.

341. JZ Welke overwegingen lagen er bij u aan ten grondslag om de meest cruciale (juridische) passages van het memo-Palmen niet te verstrekken aan de Kamer op 20 oktober 2020? 64

Antwoord:
Bij brief van 20 oktober jl. heb ik het interne vaktechnische memo van 13 maart 2017 aan uw Kamer gestuurd. 9Zoals ik heb aangegeven in de begeleidende brief zijn in de toegezonden memo de persoonlijke beleidsopvattingen van de betrokken ambtenaar onleesbaar gemaakt. Dit is in lijn met het staande kabinetsbeleid zoals verwoord in de Kamerbrieven van 2002 en 2016 van de minister van BZK en de motie van uw Kamer van 20 februari 2020 (28 362, nr. 26). Hierin komt steeds naar voren dat persoonlijke beleidsopvattingen in stukken voor intern beraad geen onderwerp worden gemaakt van het politiek debat. Mede daarom is in de kabinetsreactie van de minister van BZK van 29 september jl. toegezegd dat gerichte verzoeken om specifieke documenten in principe worden gehonoreerd. De documenten worden zelf ontdaan van de persoonlijke beleidsopvattingen. Op deze wijze heb ik het betreffende interne vaktechnische memo ook behandeld. In dit memo is een duidelijk onderscheid te maken tussen de passages waarin hoofdzakelijk feiten worden beschreven en de cursief geschreven delen waarin de opsteller haar persoonlijke visie geeft op de zaak. Laatstgenoemde passages zijn aangemerkt als persoonlijke beleidsopvattingen van de opsteller van het memo.

342. JZ Was de ambtelijke en politieke leiding (ook) betrokken bij de beslissing over de aanvullende verstrekking van – onder meer – de set factsheets behorende bij een notitie aan de staatssecretaris van 14 juni 2019, nadat in deze Wob-procedure pro forma beroep was ingesteld bij de rechtbank, vanwege een onvolledige beslissing op bezwaar? Heeft over inhoud en/of timing van de beslissingen en verstrekkingen in voornoemde procedures afstemming plaatsgevonden met andere ministeries? Zo ja, welke? Welke adviezen of argumenten zijn daarbij door welk ministerie ingebracht? 65

343. UHB Wat is de verklaring voor het antwoord op de vraag of er ouders, kinderopvanginstellingen/gastouders en bemiddelingsbureaus zijn die 66

een onnodige grote schade hebben geleden: "daar is niets van gebleken. Een ieder die meent als gevolg van onrechtmatigheid handelen schade heeft geleden kan overigens individueel een verzoek om schadevergoeding doen. Dit verzoek zal dan worden getoetst aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving"?

Antwoord:
Ik kan hiervoor geen verklaring geven.

344. UHB Waarom is er niet doorgevraagd of de problematiek die in het rapport van de Nationale ombudsman werd beschreven breder speelt? Is er geen standaard procedure die in werking treedt zodra dit soort onderwerpen met bewindspersonen ter bespreking komen om bredere problematiek te signaleren? 67

Antwoord:
Uit de bevindingen van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag is gebleken dat door de Belastingdienst en Toeslagen onvoldoende is onderzocht wat de implicaties en reikwijdte waren van de door de ombudsman gesignaleerde problematiek. Ten tijde van de publicatie van dat rapport waren daar de processen dan ook onvoldoende op ingericht. Inmiddels is er meer bestuurlijke aandacht voor dergelijke externe signalen en wordt op dit terrein een meer gedegen proces ingericht waarin ook gekeken wordt naar de bredere implicaties van conclusies en aanbevelingen uit soortgelijke externe rapporten. (check t.z.t. nog de link/evt. verwijzing kabinetsreactie).

345. UHB iam NO Waarom heeft er (anders dan bij andere Ombudsmanrapporten) geen persoonlijke ontmoeting plaatsgevonden om de ernst van de situatie te bespreken? 68

Antwoord:
Ik kan hiervoor geen verklaring geven.

346. [ ] UHB Welke stappen zijn gezet om het contact van de beleidsverantwoordelijke departementen en de uitvoering bij de Belastingdienst/Toeslagen te verbeteren? 69

Antwoord:

- *Er is een Opdrachtgevers- opdrachtnemer Overleg Toeslagen (OOT) waar de vier departementen Financiën, SZW, BZK en VWS, en Belastingdienst/Toeslagen elk kwartaal op DG-niveau met elkaar overleggen. Mede door de ontvlechting van Toeslagen uit de Belastingdienst is dit overleg verder ontwikkeld.*
- *Hiertoe is op medewerkersniveau sinds medio 2020 een reguliere werkgroep geïnitieerd. Tijdens dit overleg wordt o.a. gesproken over governance en samenwerking. Belangrijk aspect hiervan is welke rollen en verantwoordelijkheden alle partijen hebben. Dit overleg is sinds 2021 geformaliseerd en er zal worden gewerkt aan een gezamenlijke beleidsagenda. Ook signalen uit de uitvoering kunnen hier besproken worden.*
- *Door de ontvlechting is ook de rol van [ ] geïntroduceerd.* [ ]

72

[redacted] *bevordert de integrale benadering van beleid en uitvoering via de coördinatie van de beleid- en opdrachtcyclus in nauwe samenwerking met de opdrachtgevers en de opdrachtnemer.*

- *Afspraken over de rollen, verantwoordelijkheden en samenwerking worden vastgesteld in de Startnotitie Toeslagen en de Kaderovereenkomst Toeslagen.*

347. UHB Waarom is het rapport van de Nationale ombudsman dat ging over de hoge navorderingen en de handhaving van de Belastingdienst niet bij het overdrachtsdossier betrokken? Had dit ouders veel leed kunnen besparen? 69

Antwoord:
Ik kan hiervoor geen verklaring geven. Ik denk dat dit inderdaad de ouders veel leed had kunnen besparen.

348. Toeslagen en UHB Waarom is de "alles-of-niets"-benadering en de bijhorende problematiek geen standaard gespreksonderwerp geweest? 70

Antwoord:
Ik kan hiervoor geen verklaring geven.

349. Toeslagen Waarom zijn er aarzelingen geweest of het proportioneel vaststellen "nou zo belangrijk is, of dat wel moet"? Wat is de reden dat het proportioneel vaststellen tot dan toe nog niet van de grond kwam? 74

Antwoord:
Ik betreur het zeer dat de signalen vanuit de werkvloer indertijd niet geleid hebben tot aanpassing van de wetgeving.

350. UHB Toeslagen Waarom is er niet gezocht naar mogelijkheden om royalere schadevergoeding toe te kennen? 77

351. UHB Toeslagen Wat is de reden dat de staatssecretaris niet op de hoogte was van het feit dat dat de Belastingdienst de gehele kinderopvangtoeslag terugvorderde als de ouder niet de volledige eigen bijdrage had betaald? 79

Antwoord:
Dit is niet correct, rondom een uitspraak van de Raad van State van 19 december 2012 over het geheel terugvorderen omdat er geen eigen bijdrage is betaald is de voormalige staatssecretaris op de hoogte gebracht. Dit staat beschreven in de antwoorden op feitelijke vragen over de brief 'Versterken besturing Belastingdienst' van 20 januari 2020.[54]

352. Toeslagen Krijgen gedupeerden die een volledig dossier hebben opgevraagd nog hun stukken en, zo ja, op welke termijn? 81

353. Toeslagen Was naast nationaliteit ook postcode een indicator in de risicoselectie, en zo ja, welke postcodes (graag een volledige lijst met gemeenten gevolgd door postcode)? 81

[54] Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr. 591.

Antwoord:
Nationaliteit was geen indicator in de risicoselectie, Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap wel. Ook postcode was geen indicator in de risicoclassificatie. Overigens zijn burgers die naast de Nederlandse nog een andere nationaliteit hebben consequent als "Nederlandse" beschouwd.

354. Toeslagen Was naast nationaliteit ook etnische achtergrond of nationaliteit van (voor)ouders een indicator in de risicoselectie, en zo ja, welke nationaliteiten en etniciteiten werden als risico bestempeld? 81

Antwoord:
Nationaliteit was geen indicator in de risicoselectie, Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap wel. Ook etnische achtergrond of nationaliteit van (voor) ouders waren geen indicator voor de risicoselectie. Zoals ook bij het antwoord op vraag 353 aangegeven zijn burgers die naast de Nederlandse nog een andere nationaliteit hebben consequent als "Nederlandse" beschouwd.

355. Toeslagen Valt de compensatie onder de boedel indien iemand in de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) zit, en geldt hetzelfde regime voor de 30.000 euro waar het kabinet recent over besloten heeft? 82

356. FJZ/ [redacted] Herinnert u zich de review van juni 2019, waarin een uiteenzetting wordt gegeven over de context, opdracht en werkwijze van CAF, en welke medewerkers aan wie rapporteerden (pagina 2)? Herinnert u zich dat in deze review is gesteld: "De medewerkers van Toeslagen hebben op diverse momenten hun bevindingen mondeling en als onderdeel van een maandoverzicht gemeld aan het managementteam van Toeslagen."? Welke functionarissen hebben mondeling gerapporteerd aan welk lid of welke leden van het managementteam Toeslagen? 82

357. FJZ/ [redacted] Wat is de reden dat er wel in de eerste set factsheets op 5 juni 2019 is verwezen naar het memo-Palmen, waarin is gesteld dat Toeslagen laakbaar heeft gehandeld, maar dat deze verwijzing geen onderdeel meer uitmaakte van de tweede set factsheets op 7 juni 2019? Is er door de bewindspersoon gevraagd naar de reden van het ontbreken van deze memo? 82

358. UHB Is, [redacted] (alsmede [redacted] de eerste set factsheets (van 5 juni 2019) parafeerde, ook de onderliggende informatie die leidde tot de factsheets gearchiveerd? Klopt het dat, als notities als deze (met bijlagen) worden opgeslagen in DigiDoc, ook de onderliggende informatie hervindbaar moet zijn? 82

359. UHB en Toeslagen Herinnert u zich eerdere antwoorden op vragen over conceptversies van de casusbeschrijving Hawaï/CAF 11 en de vragen en antwoorden over mogelijke valsheid in geschrifte? Kunt u aangeven of in deze eerdere versies melding wordt gemaakt van (tweede) nationaliteit, of 'cultuur', of 'familieverbanden' etc? 82

360. UHB en Toeslagen en FJZ. Wilt u alsnog een afschrift van de twee voorgaande versies van de casusbeschrijving Hawaï 0.9 aan de Kamer doen toekomen? Zijn deze versies gedeeld met de AUT, met de ADR en/of met de POK? 82

361. FJZ [redacted] Herinnert u zich de 'Review en feitenrelaas onderzoekaanpak CAF 11 van 7 juni 2019[55], die in oktober 2019 openbaar is gemaakt? Kunt u toelichten wat wordt bedoeld met de volgende opmerkingen onder 2. Reviewbevindingen en feitenrelaas (p. 4): "Naast bovenstaande onderdelen zijn in het onderzoekdossier ook andere elementen aangetroffen die op interne analyses en informatie-uitwisseling tussen de leden van het onderzoeksteam wijzen. Uit de review komt niet duidelijk naar voren wat de rol van deze elementen was bij het vaststellen van (vervolg) onderzoekaanpak en afronding van het onderzoek is geweest."? Kunt u toelichten waar precies op wordt gedoeld met de formulering 'andere elementen'? Wat voor elementen waren dit? Hoe en waar zijn zij vastgelegd in interne analyse en informatie-uitwisseling? 82

362. UHB Herinnert u zich het parafenoverzicht (met nummer 2019-000013166)[56] dat hoort bij het vastleggen van de eerste set factsheets (van 5 juni), waarin staat in het taakverzoek dat iemand de [redacted] het advies heeft gegeven te paraferen? Wie betreft dit en met welke reden? 82

Antwoord:
In verband met de zeer korte tijdpaden is de set via de mail gedeeld met alle betrokken partijen in het departement. Op een later moment is ten behoeve van een degelijke verslaglegging in Digidoc de set van 5 juni toegevoegd. De stukken waren dus al bekend, waardoor het advies kon worden gegeven te paraferen, zodat de vastlegging richting de staatssecretaris in Digidoc was geborgd.

363. UHB Is de 'oplegnotitie set factsheets en opzet Kamerbrief 5 juni' (2019-0000094947)[57] eerder geparafeerd? zo ja, wanneer? Was dit ook besproken? 82

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 362.

364. Toeslagen Klopt het dat medewerkers van Belastingdienst/Toeslagen bij de CAF 11-zaak opdracht hebben gekregen om de bewijsstukken van ouders zeer kritisch te controleren en dat controleurs de opdracht kregen "iets te vinden"? 83

Antwoord:
In de CAF-11 zaak is via het opdrachtformulier aangegeven voor welke stukken en over welke jaren ouders uitgevraagd moesten worden. Zoals bij CAF-zaken gebruikelijk was zag de uitvraag op meerdere jaren en werden er verschillende stukken opgevraagd (breed uitgevraagd). Het blijkt niet dat gevraagd is om de overgelegde bewijsstukken van ouders 'zeer kritisch' te controleren en dat medewerkers de opdracht kregen om 'iets te vinden'. De AUT zegt hierover in haar Interimrapport van 14 november 2019 het volgende over:
'De controles in het kader van het CAF-dossier vonden evenwel met een bijzondere gestrengheid plaats vanwege de herkomst uit het CAF

[55] 2020D40850, bijlage bij Kamerstuk 31066, nr. 751.
[56] 2020D40852, bijlage bij Kamerstuk 31066, nr. 751.
[57] Ibid.

en de gedachte dat door die controle mogelijk systematische fraude zou kunnen blijken. De veronderstelling waarmee conform instructie gekeken werd, was dat er iets 'mis' moest zijn en dat dit alleen nog moest worden aangetoond. Dit kwam ook tot uitdrukking in het verschijnsel dat wanneer na een eerste controle geconcludeerd werd dat er niets 'mis' was, het dossier door een senior behandelaar nogmaals werd bekeken om zeker te stellen dat er echt niets 'mis' was. Daardoor werd op iedere mogelijke onregelmatigheid de vinger gelegd'.

365. SZW Herinnert u zich dat SZW-ambtenaren aan minister en staatssecretaris schreven dat van het voorstel tot compenseren precedentwerking uitgaat, ook in de overheid in brede zin (UWV/SVB maar ook andere ministeries)? Kunt u aangeven welke precedentwerking zou uitgaan van de compensatie? Op precies welke dossiers werd voor precedentwerking gevreesd? En op precies welke dossiers werd voor precedentwerking gewaarschuwd? 86
366. UHB Toeslagen Kunt u aangeven welke precedentwerking uitgaat van een algemene en ongerichte compensatie van 30.000 euro voor elke ouder die getroffen is, onafhankelijk van de hoogte van de schade (al is die slechts 100 euro), onafhankelijk van schuld en zelfs zonder controle of de ouder wel echt getroffen is? 86
367. Toeslagen Is er voorafgaand aan het compensatievoorstel van 30.000 euro gewaarschuwd voor precedentwerking en de gevolgen daarvan? Is er nadien gewaarschuwd voor precedentwerking en de gevolgen daarvan? Zo ja, kunt u die waarschuwingen aan de Kamer doen toekomen? 86
368. AZ Inzake de Ruttedoctrine: op welke momenten moet een bewindspersoon aan het ministerie van Algemene Zaken (of de premier) vragen of hij bepaalde stukken aan de Kamer mag sturen? Welke afspraken zijn er in het kabinet gemaakt over het verschaffen van stukken aan de Kamer? Kunt u die afspraken schriftelijk aan de Kamer doen toekomen, indien zij ergens op schrift zijn gesteld? 87
369. AZ Kunt u een omschrijving geven van de Ruttedoctrine? 87
370. UHB Toeslagen Wat is de reden dat de staatssecretaris niet op de hoogte was over ingrijpende manier waarop het opleggen van de kwalificatie opzet/grove schuld uitpakte? 87
371. UHB Toeslagen Herinnert u zich dat staatssecretaris Snel in oktober en november 2019 zeer uitgebreid werd geïnformeerd over opzet/grove schuld?
Kunt u aangeven of en wanneer deze informatie over opzet/grove schuld gedeeld werd met minister [redacted], staatssecretaris Vijlbrief en staatssecretaris Van Huffelen? Wanneer zijn zij op de hoogte gesteld van het dossier opzet/grove schuld en de implicaties daarvan? 94
372. Toeslagen Wordt de compensatie als vermogen gezien voor hen die momenteel een bijstandsuitkering hebben en worden de gedupeerden met een bijstandsuitkering gekort op hun uitkering op het moment dat zij de vergoeding ontvangen? 95
373. Toeslagen Vóór welke datum worden de gedupeerden met een aanvullende schade behandeld en vergoed? 96

Antwoord:
Pas na het ontvangen van een definitieve beschikking naar aanleiding van de integrale beoordeling van een dossier kan een verzoek voor aanvullende schade in behandeling worden genomen. Het streven is

om uiterlijk 6 maanden na indiening van het verzoek tot een besluit te komen.

374. POK TEAM Heeft u kennisgenomen van deel III van het verslag van de POK, waarin zij een verantwoording heeft gegeven, en van de constateringen van de POK over de informatieverstrekking door het ministerie van Financiën? Wilt u puntsgewijs reageren op de bevindingen over de werkafspraken, de timing van het verstrekken van documenten, het weglakken van informatie over onderdelen die inhoudelijk wel raken aan het onderzoek van de commissie en de timing van beslissingen op Wob-verzoeken? 98

375. UHB Heeft het kabinet of het departement of de Belastingdienst op enig moment de AUT geadviseerd om een bepaalde conclusie wel of niet te trekken? Zo ja, op welke wijze is dit gebeurd? 98

Antwoord:
Op meerdere momenten is er contact geweest tussen de staatssecretaris en topambtenaren van Financiën enerzijds en leden van de commissie AUT anderzijds. Op ambtelijk niveau was er in die periode bijna dagelijks contact. De commissie heeft uiteindelijk haar eigen conclusies getrokken.

376. UHB Op welke momenten is er overleg geweest tussen leden van de AUT en bewindspersonen en/of topambtenaren? 98
Kunt u een lijst van die gesprekken aan de Kamer doen toekomen, inclusief wat toen besproken en besloten is?

377. POK TEAM Waarom is alles wat over nationaliteit gaat zo secuur gelakt uit de stukken die de POK heeft gekregen? 99

378. POK TEAM Bent u bereid alle stukken die de POK heeft gekregen vrij te geven met ook de onderdelen die gaan over nationaliteit? 99

379. POK TEAM Herinnert u zich dat de POK de beschikking heeft gekregen over WhatsApp-berichten en ander berichtenverkeer, over onder meer de eerste weken van juni 2019? Is in de aanloop naar de POK onderzoek gedaan naar dergelijk berichtenverkeer van en met de staatssecretaris van Financiën, onder meer over dat tijdvak, zowel als het gaat om e-mail, WhatsApp als sms? Is ook onderzoek gedaan naar dergelijk berichtenverkeer van ambtelijke hoofdrolspelers, zoals de [redacted] Belastingdienst, [redacted] Uitvoerings- en Handhavingsbeleid (UHB) en [redacted] Toeslagen? Kunt u per functionarisa aangeven wat wel en niet is aangetroffen, en of deze communicatie is gedeeld met de POK? Waren er bijzondere of opvallnde bevindingen bij het onderzoeken van berichtenverkeer? 99

380. UHB Op welke termijn kunt u en wilt u aan de Kamer een overzicht doen toekomen met de volgende informatie van alle onderdelen binnen de Belastingdienst: a) de grootte van de controledichtheid (de zogeheten boekenonderzoeken), b) hoe actueel zijn de systemen, c) wat is de stand van de invordering? 100

Antwoord:
In de eerste voortgangsrapportage over het Jaarplan 2021 Belastingdienst, Douane en Toeslagen zal worden gerapporteerd over de resultaten van het onderzoek naar het niveau van toezicht achteraf. Daarin zal ook de grootte van de controledichtheid aan de orde komen. PM IV&D voor onderdeel b). Over de voortgang van de verbeteringen bij de Belastingdienst informeer ik u in de

voortgangsrapportages over het Jaarplan. Over de stand van de invordering heb ik uw Kamer 30 november jl. schriftelijk geïnformeerd[55].

381. [redacted] Wilt u reageren op de volgende stelling van de POK: "De commissie gaat er ook hier van uit dat de eerdere ervaringen binnen het ministerie met de informatievoorziening ten gevolge van de slechte informatiehuishouding al in 2019 gevolgen hebben gehad voor de informatiehuishouding die vanaf dat moment is gevoerd."? 100
382. POK TEAM Hoe vaak heeft u de POK ontijdig geïnformeerd, zijnde na de deadline van 1 september 2020? 100
383. POK TEAM Waarom heeft u de POK, nu de vordering van de POK beperkt en gericht was en geen onverwachte elementen in zich droeg, ontijdig geïnformeerd? 100
384. POK TEAM Aangaande welke onderwerpen heeft u de POK ontijdig geïnformeerd? 100
385. POK TEAM Welke stukken die u aan de POK heeft aangeleverd waren ten onrechte gelakt? 100
386. POK TEAM Heeft u kennisgenomen van de volgende passage uit het rapport van de POK: 'De commissie merkt op [...] dat informatieverstrekking door het ministerie van Financiën niet is gelopen zoals verwacht, mede naar aanleiding van de gemaakte werkafspraken.'? Welke werkafspraken heeft u met de POK gemaakt en kunt u reflecteren op deze opmerking van de POK? 100 103
387. POK TEAM Kunt u aangeven waarom de POK meerdere malen moest rappelleren alvorens door verschillende ministeries de gevorderde informatie werd verstrekt? 100
388. POK TEAM Wat vindt u van de volgende bevindingen in het eindverslag van de POK, te weten dat de commissie 'niet vooraf op de hoogte is gesteld' van de Wob-besluiten over het MT Toeslagen en het MT Belastingdienst, en dat kort voor de presentatie van het eindverslag van de commissie – dus na de verhoren – is aangegeven dat 'op korte termijn wederom documenten openbaar worden gemaakt naar aanleiding van een Wob-verzoek over de Adviescommissie uitvoering toeslagen, welke mogelijk relevant zijn voor de commissie'? 101
389. POK TEAM Waarom heeft u de POK niet eerder en proactief voorzien van relevante stukken naar aanleiding van Kamervragen, nieuw ontdekte informatie en informatie uit Wob-verzoeken die reeds op 12 juni 2020 bij de belastingdienst waren ontvangen? 101
390. UHB Toeslagen en FJZ Wanneer is het memo omtrent opzet/grove schuld ontdekt en waarom is het op 27 november 2020, dus een dag na de laatste openbare verhoren van de POK op 26 november 2020, aan de Kamer gezonden? 101
391. UHB Waarom is aan de POK ten onrechte verklaard dat er geen vergelijkbare fouten zijn geconstateerd aangaande de overige toeslagen en het kindgebonden budget? 101

Antwoord:
Ik kan hiervoor geen verklaring geven.

392. POK TEAM Waarom heeft u de POK niet (eerder) geïnformeerd omtrent uitbreiding van de compensatieregeling naar andere toeslagen 101

[55] Kamerstukken II 2020/21, 31077 nr. 746.

en het kindgebonden budget, maar wordt de POK hiervan in kennis gesteld middels een brief aan de Kamer?

393. POK TEAM Waarom heeft u relevante stukken, inzake een Wob-verzoek over de AUT, niet gedeeld met de POK? Heeft u de relevante stukken heden inmiddels wel gedeeld met de POK? 101

394. JZ Is het kabinet zelf van mening dat eerdere aan de Kamer verstrekte stukken inzake de toeslagenaffaire in strijd met afspraken en regels niet volledig en/of onterecht slechts in een gedeeltelijk gelakte versie, zijn gedeeld met de Kamer? 102

Antwoord:
Nee. Ik besef mij terdege dat de POK is zeer kritisch op de informatievoorziening. De tekorten in de informatievoorziening zijn niet goed voor het functioneren van de politiek aangezien artikel 68 Grondwet de hoeksteen van de democratie genoemd mag worden. In de kabinetsreactie is hier nader op ingegaan. Dit betekent echter niet dat in strijd met de regels en afspraken is gehandeld.

395. POK TEAM Kunt u toelichten welke informatie dan wel documenten aan de POK is/zijn geleverd op 1 september 2020, op 15 september 2020, op 1 oktober 2020 en op 10 november 2020? 102

396. POK TEAM Welke 'aanvullende informatie' heeft de POK ontvangen naar aanleiding van de openbare verhoren, waarbij is gemeld dat ambtenaren deze informatie naar voren hebben gebracht? 102

397. AZ Kunt u toelichten hoe het kan dat de minister-president zei dat hij niet over signalen beschikte dat problemen breder zouden zijn? Wilt u hierbij betrekken dat in de beantwoording van vragen van de vaste commissie voor Financiën over de vierde Voortgangsrapportage[59] is gezegd (zie de antwoorden op vraag 85 e.v.) dat sprake is van een 'kabinetsbesluit' om de compensatie te verbreden naar andere toeslagen en het kindgebonden budget? Wanneer zijn 1) gedachten over en 2) voorstellen voor uitbreiding van de compensatie voor het eerst aan de orde gesteld in interne besprekingen op het ministerie van Financiën en vervolgens in de ministerraad? 102

Antwoord:
In het verhoor wees mevrouw Leijten erop dat de gegevens die de Belastingdienst heeft, waaronder nationaliteit, worden gedeeld met andere Rijksonderdelen en vroeg zij of onderzocht is of deze gegevens ook bij andere Rijksonderdelen mogelijk verkeerd zijn gebruikt. De minister-president antwoorde dat hij geen signalen heeft dat dit breder het geval zou zijn en dat hij niet wist of de vakdepartementen dit hebben onderzocht.
De discussie over het gebruik van gegevens bij andere Rijksonderdelen staat los van het recente kabinetsbesluit om onder andere de compensatieregeling te verbreden naar andere toeslagen. De vraag of bepaalde regelingen in het kader van herstel kinderopvangtoeslag verbreed moeten worden, is binnen het ministerie van Financiën opgepakt na de publicatie van het eindadvies 'Omzien in verwondering II' van de Adviescommissie uitvoering toeslagen. In dit eindadvies heeft de Adviescommissie namelijk onder andere 5 CAF-zaken aangewezen die mogelijk of waarschijnlijk

[59] Kamerstuk 31066, nr. 762 (Lijst van vragen en antwoorden over de vierde Voortgangsrapportage kinderopvangtoeslag).

vergelijkbaar zijn met de CAF 11-zaak en die niet (alleen) betrekking hebben op de kinderopvangtoeslag. Na onderzoek van de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) en na check van de Commissie van Wijzen is naar voren gekomen dat in de vijf CAF-zaken die niet (alleen) betrekking hebben op de kinderopvangtoeslag net als bij de CAF 11-zaak vooringenomen is gehandeld door de Belastingdienst/Toeslagen. Hierover bent u geïnformeerd in de derde voortgangsrapportage (29 september 2020). Financiën heeft in de afgelopen tijd, zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 25 mei 2020[60], samen met de beleidsdepartementen (BZK, SZW en VWS) gekeken in hoeverre de regelingen voor herstel verbreed konden worden naar andere toeslagen. In de laatste voortgangsrapportage (4 december 2020) bent u geïnformeerd over het kabinetsbesluit om onder andere de compensatieregeling te verbreden naar andere toeslagen. De ministerraad heeft dit besluit op 4 december 2020 genomen.
Kortom, de compensatieregeling is niet uitgebreid omdat er aanwijzingen zijn dat er breder ongeoorloofd gebruik is gemaakt van nationaliteit – waar de vraag van mevr. Leijten over ging – maar omdat de institutioneel vooringenomen handelswijze door de Belastingdienst in de uitvoering van de kinderopvangtoeslag, ook heeft gespeeld in de uitvoering bij andere toeslagen. Daarnaast gold voor alle toeslagen hetzelfde invorderingsbeleid, waarbij de kans groot is dat ook bij andere toeslagen onterechte opzet/grove schuld (O/GS) kwalificaties zijn gegeven bij de aanvraag van een persoonlijke betalingsregeling. Om deze reden heeft het kabinet besloten om ook de OGS-tegemoetkoming te verbreden naar andere toeslagen.
PM Afstemming AZ loopt

398. POK TEAM In hoeverre kunt u garanderen dat de POK beschikt over alle relevante stukken, gevorderd dan wel niet gevorderd? 102

399. UHB Toeslagen Kunt u toelichten hoe het kan dat tijdens de verhoren is gesteld dat er 'geen signalen' zouden zijn over vergelijkbare problemen bij de zorg- en huurtoeslag en het kindgebonden budget, terwijl dit al kon worden afgeleid uit het primaire Wob-besluit over het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) van 15 november 2019, en voorts bleek uit de eerdere Voortgangsrapportages over de hersteloperatie? Kunt u toelichten hoe het kan dat pas na de verhoren de beslissing is genomen – dan wel bekend gemaakt - om de compensatie uit te breiden voor mensen die bij andere toeslagen en het kindgebonden budget verkeerd zijn behandeld? 103

Antwoord:
In de vierde Voortgangsrapportage kinderopvangtoeslag van 4 december 2020 heb ik aangegeven dat de institutioneel vooringenomen handelswijze door de Belastingdienst in de uitvoering van de kinderopvangtoeslag, ook heeft gespeeld in de uitvoering bij andere toeslagen. Inmiddels heb ik een beleidsbesluit gepubliceerd waarmee de noodvoorziening wordt opengesteld voor niet-KOT gedupeerden die nu al bekend zijn bij UHT. In de vijfde Voortgangsrapportage kinderopvangtoeslag zal ik u hier nader over informeren.

[60] Kamerstuk II 2019/20, 31066, nr. 635, p. 2.

400.	POK TEAM Kunt u toelichten hoe het kan dat documenten met handgeschreven opmerkingen van de staatssecretaris van Financiën pas een week voor publicatie van het verslag van de POK – dus ruim na de verhoren – ambtelijk informeel zijn verstrekt? Waarom is eerder besloten deze documenten – in strijd met de vordering van 14 juli 2020 – zonder handgeschreven aantekeningen te leveren aan de commissie? Op welk ambtelijk of politiek niveau zijn beide besluiten genomen? Zijn de handgeschreven aantekeningen op de documenten inmiddels formeel aan de POK verstrekt? Kunt u toelichten hoe het kan dat deze documenten al wel waren opgenomen in de (toen) aanstaande Wob-beslissing over documenten van de AUT, documenten waarvan dus al zeer geruime tijd bekend was dat ze bestonden?	103
401.	POK TEAM Beschikt u nog over informatie over documenten die binnen het bereik van de vordering van de POK vallen en die nog niet aan de commissie zijn geleverd? Indien dit het geval zou zijn, kunt u heel precies omschrijven welke informatie of documenten dit betreft?	103
402.	POK TEAM Hoe oordeelt u zelf over de informatievoorziening richting de POK, gegeven het feit dat de vordering van informatie plaats vond op basis van het grondwettelijk enquêterecht van de Kamer?	103
403.	JZ Wilt u, mede in het licht van wat in de verhoren aan de orde kwam over de sturing op (timing van) informatieverzoeken en Wob-beslissingen vanwege de gewenste juridische en politieke uitkomst, reflecteren op de volgende bevindingen en waarnemingen van de POK: "De meeste Wob-verzoeken liggen al enige tijd op het ministerie, waar men de samenhang tussen de Wob-verzoeken en het onderzoek van de commissie kan overzien. De commissie constateert hier dat bij de twee eerst genoemde Wob-verzoeken de wettelijke termijn om eraan te voldoen, ruimschoots overschreden is. Het had het ministerie gesierd om eerder te besluiten op deze verzoeken en niet alleen vanwege de mogelijke impact op het onderzoek van de commissie. Dit overziend spreekt de commissie haar verbazing uit over de timing van de besluiten over deze Wob-verzoeken."?	103
404.	JZ Welke functionaris(sen) hebben besloten over de timing van voornoemde Wob-beslissingen? Zijn de ambtelijke of politieke leiding betrokken geweest bij de besluiten over de timing en wat wel of niet openbaar moest worden? Wanneer, op welke data, zijn (concept)-beslissingen over het MT Toeslagen, het MT Belastingdienst en over de AUT voor het eerst de 'ambtelijke lijn' ingegaan? Wanneer, op welke data, zijn zij voor het eerst voorgelegd aan de politieke leiding?	103
405.	POK TEAM **en SZW** Welke begeleiding heeft iedere verhoorde gekregen van het ministerie van Financien respectievelijk van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid? Kunt u dit per verhoorde aangeven welke ondersteuning is gegeven (welke stukken, welke training, welke begeleiding op de dag zelf enzovoorts)?	103
406.	COMM Kunt u het antwoord op vraag 66 bij de vierde voortgangsrapportage Herstel Kinderopvangtoeslag, waarin is vermeld: "het ministerie van Financiën heeft geen actieve mediastrategie gehanteerd rondom de verhoren van de POK.",	103

toelichten?[61] Indien er geen actieve mediastrategie zou zijn, bestond er dan wel een passieve mediastrategie? Zo ja, waaruit bestond deze strategie?

Antwoord:
Het ministerie van Financiën geeft zo goed als mogelijk antwoord op vragen van media. Daarbij wordt in acht genomen dat de beantwoording van mediavragen de informatievoorziening aan en het werk van het parlement niet doorkruist.

407. COMM en POK team Klopt het dat mensen die verhoord werden door de POK werden afgeschermd voor interviews door persvoorlichters van het ministerie van Financiën? 103

Antwoord:
Nee. Het ministerie van Financiën heeft (oud-)ambtenaren die zijn verhoord door de POK zelf de keuze gelaten of zij rondom het verhoor media te woord wilden staan.

408. COMM Klopt het dat het ministerie van Financiën standaard de persvoorlichter meestuurde met iemand die verhoord werd - als dit iemand gelieerd aan het ministerie van Financiën betrof (zowel in heden als verleden) ? 103

Antwoord:
Ja. Het is gebruikelijk dat de Directie Communicatie van het ministerie van Financiën bewindspersonen en ambtenaren begeleidt bij (externe) optredens waar aandacht van media wordt voorzien.

409. [redacted] CD O&P en O&P Zijn er van ambtenaren bij Belastingdienst/Toeslagen en/of het ministerie van Financiën aanwijzingen of vermoedens gemeld dat (oud-)medewerkers van Belastingdienst/Toeslagen of het ministerie van Financiën, als ook (oud-)bewindspersonen, niet de gehele waarheid hebben gesproken in de verhoren van de POK? 104

410. SZW Zijn er van ambtenaren bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aanwijzingen of vermoedens gemeld dat (oud-) medewerkers of (oud-)bewindspersonen van dat ministerie niet de gehele waarheid hebben gesproken in de verhoren van de POK? 104

411. [redacted] CD O&P en O&P Zijn er ambtenaren die eventuele aanwijzingen of vermoedens over mogelijk meinedige verklaringen intern hebben aangekaart? 104

412. FJZ en [redacted] Kunt u beargumenteren waarom volgens het kabinet de Belastingdienst wel of niet in strijd gehandeld heeft met artikel 13b Awir inzake het evenredigheidsbeginsel? 109

413. Toeslagen Hoe gaat het kabinet voorkomen dat er beslag op het compensatiebedrag wordt gelegd door schuldeisers? 129

414. AZ Kunt u, onder verwijzing naar de vragen die [redacted] lid van de POK, heeft gesteld aan de minister-president, de precieze tekst en de bewoordingen die in de ministerraad gebezigd zijn over de heer Omtzigt, openbaar maken? Kamerstuk 35510, nr. 3 1608
Gedoeld wordt hierbij op de volgende passage uit het desbetreffende

[61] Kamerstuk 31066, nr. 762; lijst van vragen en antwoorden over de vierde Voortgangsrapportage kinderopvangtoeslag.

verhoor[62]:
[redacted] *"Mag ik u een aantal voorbeelden geven om op te reageren? In de adviezen aan u ter voorbereiding van de ministerraad zien we dat het gaat om politiek sonderen. U gaf dat net als voorbeeld aan. Maar het gaat ook heel expliciet over de heer Omtzigt, het Kamerlid voor het CDA, en niet in de allervriendelijkste bewoordingen."*
[De heer Rutte:] *"Ja, natuurlijk, je praat met elkaar als collega's ook over wat er in het parlement gebeurt. Dat is onvermijdelijk."*

415. AZ Is het kabinet bereid om de passages waarin over Kamerleden gesproken wordt openbaar te maken om duidelijk te maken hoe het met Kamerleden omgaat? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1608

416. AZ Is het kabinet bereid om Kamerleden inzage te verschaffen (via bv. de Algemene verordening gegevensbescherming; AVG) in wat het kabinet over hen zegt in de Ministerraad? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1608

417. POK TEAM Is er afstemming geweest over de verhoren door de mensen die onder ede verhoord zijn? Zo ja, welke afstemming, wanneer en wat is besproken? — Kamerstuk 35510, nr. 3

418. FJZ [redacted] Hoe verklaart u dat het memo-Palmen volgens [redacted] Toeslagen [redacted] wel is toegevoegd aan het archief, maar dat er niet goed naar is gezocht noch naar is gevraagd? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 463 464

Antwoord:
Er is gezocht binnen het archiefsysteem van de MT-vergaderingen van Belastingdienst/Toeslagen. Zoals ik ook in mijn brief van 10 november 2020 heb vermeld, was het memo hierin niet opgeslagen. Ook was dit memo niet opgeslagen bij de andere MT-archivering rondom "MT-dagen". Onlangs is gebleken dat het memo in 2017 wel via e-mail onder de MT-leden van Belastingdienst/Toeslagen is verspreid voorafgaand aan een MT-dag.

419. FJZ [redacted] en UHB [redacted] Kunt u een verklaring geven waarom de AUT het memo-Palmen niet in ontvangst wenste te nemen, terwijl het wel was aangeboden? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 511

Antwoord:
Het memo Palmen is niet aangebonden aan de AUT.

420. UHB [redacted] Kunt u een verklaring geven waarom de ADR geen melding heeft gemaakt van het memo-Palmen, terwijl zij er wel over beschikten? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 512

Antwoord:
Aan de ADR is gevraagd te onderzoeken of en wanneer de ambtelijke en politieke top van problemen op de hoogte was. De ambtelijke top is gedefinieerd als één of meer leden van de Bestuursraad van het ministerie van Financiën. De politieke top is gedefinieerd als de minister of de staatssecretaris van het ministerie van Financiën. Volgens de informatie van de ADR destijds was de ambtelijke en politieke top niet op de hoogte van het memo.
De ADR heeft onderzoek gedaan naar de hieronder aangegeven problemen. Uit dit onderzoek blijkt dat de ambtelijke top eerder van

[62] Kamerstuk 35510, nr. 3; Verslagen van openbare verhoren; blz. 1608

de problemen op de hoogte was dan de datum van het memo. Hieronder de problemen waar de ADR onderzoek naar heeft gedaan met de momenten dat de ambtelijke top daarvan in ieder geval op de hoogte was.

- *het overschrijden van beslistermijnen inzake ingediende bezwaarschriften (december 2012)*
- *de intensieve uitvraag van bewijsstukken (mei 2013)*
- *de onduidelijkheid over ontbrekende bewijsstukken (februari 2014)*
- *het ontbreken van proportionaliteit (maatwerk) (oktober 2012*
- *het ontbreken van de mogelijkheid voor een persoonlijke betalingsregeling (kwalificatie ' opzet / grove schuld') (januari 2006)*
- *het stopzetten van toeslagen voordat onderzoek bij de burger was gedaan (september 2013)*

Voor de politieke top gelden, met uitzondering van de laatstgenoemde, dezelfde momenten. Van het stopzetten van toeslagen voordat onderzoek bij de burger was gedaan was de politieke top in ieder geval in augustus 2017 op de hoogte.

421. UHB Kunt u een verklaring geven voor de opmerking van [redacted] Belastingdienst 2017-2020 dat hij niet op de hoogte was van het memo-Palmen anders dan door de media, maar [redacted] Toeslagen 2011-2018 wel? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 791

Antwoord:
Deze verklaringen zijn niet tegenstrijdig en beschouw ik als gegeven.

422. BOA Kunt u een verklaring geven voor de opmerking van de voormalige staatssecretaris dat hij niet bekend was met het memo-Palmen en al helemaal niet met de inhoud noch met 'factsheet 6', ondanks dat de staatssecretaris op 5 juni 2019 de factsheets in ontvangst neemt en bespreekt met ambtenaren? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1385

Antwoord:
Nee.

423. BOA DUBBEL Kunt u een verklaring geven voor de opmerking van de voormalige staatssecretaris dat hij niet bekend was met het memo-Palmen en al helemaal niet met de inhoud noch met 'factsheet 6', maar dat er desalniettemin concrete actiepunten (d.d. 5 juni 2019) zijn opgesteld die rechtstreeks verwijzen naar het memo-Palmen? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1385

Antwoord:
Nee.

424. BOA De voormalige staatssecretaris betreurt dat het memo-Palmen niet in een overdrachtsdossier heeft gezeten, zat het memo-Palmen in de overdrachtsdossiers van de huidige staatssecretaris(sen)? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1386

Antwoord:
Nee, het memo-Palmen zat niet in het overdrachtsdossier van de huidige staatssecretarissen.

425. UHB Welke verklaring kunt u geven voor het feit dat zowel [redacted] als de voormalige staatssecretaris heeft verklaard niet bekend te zijn met het memo-Palmen, maar dat de minister van Financiën desondanks aangaf dat, naar aanleiding van nieuwe informatie (vermoedelijk het memo-Palmen), diezelfde week "de vlam in de pan slaat" in de Ministerraad? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1523

Antwoord:
Dit kan verklaard worden doordat de voormalige staatssecretaris zich begin juni 2019 realiseerde dat er een te grote focus lag op het bestrijden van misbruik, dat de wetgeving deels te rigide is, er sprake was van een trage en onzorgvuldige uitvoering door Toeslagen en er in het gehele proces te weinig oog was voor de menselijke maat.[63]

426. JZ Hoe verhoudt de opmerking (26 november 2020), dat iedereen precies kan inschatten wanneer een signaal een ernstig noodsignaal is en dat het memo-Palmen als dusdanig kwalificeert, van de minister-president zich met de antwoorden van de staatssecretaris op 14 december 2020 aangaande het zwartlakken van het memo-Palmen vanwege persoonlijke beleidsopvattingen? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1553

Antwoord:
Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 20 oktober jl. laat het memo opnieuw zien dat kritische signalen van medewerkers over de werkwijze in de CAF-11 zaak helaas pas veel te laat de aandacht hebben gekregen die zij verdienden. Dit memo van de betreffende ambtenaar vormen namelijk een zeer treffende analyse van de problematiek in de CAF-11 zaak, zoals die later ook door de ADR en de Adviescommissie uitvoering toeslagen (AUT) is beschreven. Wanneer dit memo in 2017 als een ernstig noodsignaal dan had eerder kunnen worden begonnen met de oplossing voor ouders.

Het is echter niet zo dat dergelijke noodsignalen geen persoonlijke beleidsopvattingen kunnen bevatten. In dit memo is een duidelijk onderscheid te maken tussen de passages waarin hoofdzakelijk feiten worden beschreven en de cursief geschreven delen waarin de opsteller haar persoonlijke visie geeft op de zaak. Laatstgenoemde passages zijn aangemerkt als persoonlijke beleidsopvattingen van de opsteller van het memo.

427. JZ Was het een politiek besluit om het Wob-besluit later naar buiten te doen, omdat het rapport van de AUT nog niet klaar was? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1566

428. JZ Wie heeft het besluit genomen om het Wob-besluit later te versturen? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1566

429. JZ Hoe vaak en in welke gevallen heeft het kabinet de wettelijke termijn voor het beslissen op Wob-verzoeken overschreden en om politieke redenen de stukken te laat openbaar gemaakt? — Kamerstuk 35510, nr. 3 — 1566

Antwoord:
Het kabinet is geen bestuursorgaan en valt derhalve niet onder de Wob. Er zijn dus geen Wob-verzoeken bij het Kabinet.

430. **BZK** Staat het kabinet nog achter zijn reactie op het artikel 68-advies — Kamerstuk — 1568

[63] Kamerstukken II, 2018/19, 31066, nr. 490.

	van de Raad van State? Ziet het kabinet aanleiding om de reactie aan te vullen, nu de commissie concludeert dat de regering slechts gedeeltelijk, vertraagd of niet informatie verstrekt, en dat dit politieke of juridische doelen heeft?	35510, nr. 3	
431.	**BZK** Wie heeft het initiatief genomen tot het artikel 68-advies van de Raad van State? Is het idee voor dat advies van de Raad van State gekomen of ingefluisterd door het kabinet?	Kamerstuk 35510, nr. 3	1568
432.	AZ Houden de '8 of 9 raadsadviseurs' of anderen aantekeningen bij van de gesprekken waar de minister-president bij aanwezig is? Van welke gesprekken en hoe wordt dit gearchiveerd?	Kamerstuk 35510, nr. 3	1571
433.	AZ Kunt u reageren op deze opmerking van de heer Rutte tegenover de POK: *"Nou ja, in die zin niet, omdat op dat moment natuurlijk het Ombudsmanrapport naar buiten was, waaruit blijkt dat het een fout antwoord was."*? Is de Kamer onjuist geïnformeerd, wanneer een antwoord dat op Kamervragen wordt gegeven evident onjuist is, terwijl de Kamer dat kan weten omdat die onjuistheid uit andere bron blijkt?	Kamerstuk 35510, nr. 3	1624